

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2025. gada 14. oktobrī
(OR. en)

13483/25
ADD 1

Starpiestāžu lieta:
2025/0299 (NLE)

RESUA 23
UA PLATFORM 12
FIN 1138
ECOFIN 1278
ELARG 106
COEST 718
DEVGEN 160

PIEZĪME

Temats:	PIELIKUMI – PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS, ar ko groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1447 par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu
---------	---

FINANSIĀLAIS ATBALSTS SASKAŅĀ AR UKRAINAS PLĀNU

Regulas (ES) 2024/792 19. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētos maksājumus organizē tālāk aprakstītajā veidā, ņemot vērā arī regulā paredzētās indikatīvās maksimālās gada summas.

Pirmais maksājums (2024. gada 2. ceturksnis)

Kopsumma: 4 365 691 244 EUR.

Neatmaksājams atbalsts: 1 500 000 000 EUR.

Aizdevumi: 2 865 691 244 EUR.

Kopējais pasākumu posmu skaits: 9.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
2.2.	C2.R1. Uzlabota ieņēmumu pārvaldība	Valsts muitas dienesta digitalizācijas stratēģiskā plāna pieņemšana
2.3.	C2.R2. Uzlabota publisko finanšu pārvaldība	Budžeta deklarācijas 2025.–2027. gadam apstiprināšana
2.7.	C2.R4. Uzlabota publisko investīciju pārvaldība	Rīcības plāna pieņemšana, lai īstenotu ceļvedi publisko investīciju pārvaldības reformai
4.2.	C4.R1. Korupcijas apkarošanas infrastruktūras institucionālo spēju attīstīšana	Jauna Korupcijas novēršanas valsts aģentūras vadītāja iecelšana
6.2.	C6.R2. Uzlabota valstij piederošu uzņēmumu pārvaldība un vadība	Tiesību aktu par valstij piederošu uzņēmumu korporatīvo pārvaldību stāšanās spēkā
8.3.	C8.R2. Ukrainas Ekonomiskās drošības biroja reforma	Likuma par Ukrainas Ekonomiskās drošības biroja juridiskā pamata pārskatīšanu stāšanās spēkā.
10.1.	C10.R1. Integrētais nacionālais enerģētikas un klimata plāns	Integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna pieņemšana
10.15.	C10.R7. Uzlabota energoefektivitāte sabiedriskajās ēkās un publiskā iepirkuma procedūru uzlabošana	Ēku siltumnoturības modernizācijas stratēģijas līdz 2050. gadam un rīcības plāna pieņemšana
12.8.	C12.R6. Zemes un ūdens teritoriju atmīnēšana	Stratēģiskā dokumenta par pretmīnu pasākumiem laikposmam līdz 2033. gadam pieņemšana

Otrais maksājums (2024. gada 3. ceturksnis)

Kopsumma: 4 248 847 926 EUR

Neatmaksājams atbalsts: 1 500 000 000 EUR.

Aizdevumi: 2 748 847 926 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 9.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
4.1.	C4.R1. Korupcijas apkarošanas infrastruktūras institucionālo spēju attīstīšana	Lielāks darbinieku skaits Specializētajā korupcijas apkarošanas prokuratūrā
4.4.	C4.R2. Tiesiskā regulējuma uzlabošana rezultatīvākai cīņai pret korupciju	Grozītā Kriminālkodeksa un Kriminālprocesa kodeksa stāšanās spēkā
4.6.	C4.R2. Tiesiskā regulējuma uzlabošana rezultatīvākai cīņai pret korupciju	Rīcības plāna pieņemšana Līdzekļu atguves stratēģijas 2023.–2025. gadam īstenošanai
7.6.	C7.R6. Uzlabota darba tirgus darbība	Demogrāfiskās attīstības stratēģijas laikposmam līdz 2040. gadam pieņemšana
8.1.	C8.R1. Uzlabota normatīvā vide	Rīcības plāna par ierobežojumu atcelšanu pieņemšana
9.5.	C9.R3. Reģionālās politikas izstrāde un īstenošana	Rezolūciju pieņemšana, lai grozītu valsts reģionālās attīstības stratēģiju 2021.–2027. gadam
10.8.	C10.R3. Elektroenerģijas tirgus reforma	Sekundāro tiesību aktu par Regulu par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (<i>REMIT</i>) stāšanās spēkā
15.1.	C15. R1. Rūpnieciskā piesārņojuma novēršana, samazināšana un kontrole	Tiesību aktu par rūpnieciskā piesārņojuma novēršanu, samazināšanu un kontroli stāšanās spēkā ar noteikumu daļēju piemērošanu
15.10.	C15.R6. Ietekmes uz vidi novērtējums (IVN) un stratēģiskais vides novērtējums (SVN)	Koncepcijas dokumenta izstrāde, nosakot tvērumu atkāpēm no ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) un stratēģiskā vides novērtējuma (SVN) noteikumiem

Trešais maksājums (2024. gada 4. ceturksnis)

Kopsumma: 3 717 741 935 EUR

Neatmaksājams atbalsts: 400 000 000 EUR

Aizdevumi: 3 317 741 935 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 13.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
2.1.	C2.R1. Uzlabota ieņēmumu pārvaldība	Valsts nodokļu dienesta digitalizācijas stratēģiskā plāna pieņemšana
3.6.	C3.R2. Maksātnespējas un tiesu nolēmumu izpildes reformas	Tiesību aktu par maksātnespējas režīma uzlabošanu stāšanās spēkā
6.1.	C6.R1. Valsts īpašumtiesību politikas pieņemšana	Valsts īpašumtiesību politikas un valstij piederošu uzņēmumu klasifikācijas pieņemšana
7.5.	C7.R5. Uzlabota sociālā infrastruktūra un deinstitucionalizācija	Stratēģijas psihoneiroloģijas un citu aprūpes iestāžu reformēšanai un personu ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēku aprūpes deinstitucionalizācijai pieņemšana un stratēģijas par katra Ukrainas bērna tiesību uzaugt ģimeniskā vidē nodrošināšanu 2024.–2028. gadam pieņemšana
8.7.	C8.R5. Tiesību aktu un standartu saskaņošana ar ES	Rezolūcijas pieņemšana par tirgus uzraudzības pasākumu atsākšanu un nepārtikas preču kontroli, tajā skaitā produktu drošuma pārbaudi
9.6.	C9.R3. Reģionālās politikas izstrāde un īstenošana	Rezolūciju pieņemšana pilsētplānošanas attīstībai vietējā līmenī
10.2.	C10.R2. Uzlabots tiesiskais regulējums atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanai un energosistēmas stabilas darbības nodrošināšanai	Uz tirgu balstītas atjaunīgo energoresursu sistēmas ieviešana
10.10.	C10.R5. Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisijas neatkarības nodrošināšana	Tiesību aktu, ar ko nodrošina Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisijas neatkarību, stāšanās spēkā
11.1.	C11.R1. Transporta nozares visaptveroša plānošana	Pārskatītās Ukrainas Nacionālās transporta stratēģijas laikposmam līdz 2030. gadam pieņemšana

11.2.	C11.R2. Ukrainas eksporta loģistikas potenciāla attīstīšana	Stratēģijas robežu infrastruktūras attīstīšanai un paplašināšanai ar ES dalībvalstīm un Moldovas Republiku līdz 2030. gadam pieņemšana
12.1.	C12.R1. Lauksaimniecības un lauku attīstības institucionālās sistēmas saskaņošana ar ES politiku	Lauksaimniecības un lauku attīstības stratēģijas laikposmam līdz 2030. gadam pieņemšana
12.5.	C12.R4. Oficiālā publiskā elektroniskā lauku saimniecību reģistra uzlabošana	Tiesību akta par Valsts agrāro reģistru stāšanās spēkā
13.1.	C13.R1. Stratēģiskās plānošanas stiprināšana un optimālas sistēmas nodrošināšana stratēģiskajiem investoriem	Tiesību aktu par Ukrainas nacionālās programmas par derīgo izrakteņu bāzes attīstību līdz 2030. gadam pārskatīšanu stāšanās spēkā

Ceturtais maksājums (2025. gada 1. ceturksnis)

Kopsumma: 4 779 953 917 EUR

Neatmaksājams atbalsts: 500 000 000 EUR

Aizdevumi: 4 279 953 917 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 16.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
1.1.	C1.R1. Civildienesta ierēdņu atalgojuma reforma	Civildienesta ierēdņu atalgojuma reformas tiesību akta grozījumu stāšanās spēkā
4.3.	C4. R1. Korupcijas apkarošanas infrastruktūras institucionālo spēju attīstīšana	Palielināts darbinieku skaits Augstajā korupcijas apkarošanas tiesā
4.7.	C4.R2. Tiesiskā regulējuma uzlabošana rezultatīvākai cīņai pret korupciju	Likuma, ar ko reformē Līdzekļu atguves un pārvaldības aģentūru, stāšanās spēkā
6.6.	C6.R3. Kontu nošķiršana valstij piederošos uzņēmumos starp sabiedrisko pakalpojumu saistībām (SPS) un darbībām, kas nav saistītas ar SPS	Celveja pieņemšana attiecībā uz sabiedrisko pakalpojumu saistību (SPS) un ar SPS nesaistītu darbību nošķiršanu
7.2.	C7.R2. Uzlabota pirmsskolas izglītība	Tiesību aktu par pirmsskolas izglītību stāšanās spēkā
7.11.	C7.R9. Uzlabota kultūras attīstība	Ukrainas kultūras attīstības stratēģijas pieņemšana
9.1.	C9.R1. Decentralizācijas veicināšana	Tiesību aktu par Ukrainas izpildvaras teritoriālās organizācijas reformu stāšanās spēkā ar atliktu piemērošanu
9.4.	C9.R2. Lielāka iedzīvotāju iesaiste lēmumu pieņemšanas procesos vietējā līmenī	Tiesību aktu par sabiedrisko apspriešanu par valsts politiku stāšanās spēkā ar atliktu piemērošanu
12.3.	C12.R2. Funkcionējoša zemes tirgus nodrošināšana	Automatizētas sistēmas izveide ar zemi saistītu mantisko attiecību publiskai uzraudzībai
12.7.	C12.R5. Apūdeņošanas sistēmas ilgtermiņa attīstība, lai palielinātu nozares klimatnoturību	Apūdeņošanas sistēmas ilgtermiņa plāna pieņemšana
13.5.	C13.R2. Uzlabotas administratīvās procedūras	Modernizēta zemes dzīļu lietotāju e-kabineta tīkla izveide

14.1.	C14.R1. Droša un efektīva digitālā infrastruktūra	Pārskatīta plāna pieņemšana radiofrekvenču spektra piešķiršanai un izmantošanai Ukrainā
14.2.	C14.R1. Droša un efektīva digitālā infrastruktūra	Tiesību aktu par valsts informācijas resursu un kritiskās informācijas infrastruktūras kiberdrošības spēju stiprināšanu stāšanās spēkā
14.3.	C14.R2. Sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija	Sabiedrisko pakalpojumu digitalizācijas rīcības plāna līdz 2026. gadam pieņemšana
15.2.	C15.R2. Klimata politika	Tiesību aktu par valsts klimata politiku stāšanās spēkā
15.5.	C15.R3. Oglekļa cenu noteikšanas tirgus mehānismi	Rīcības plāna nacionālās siltumnīcefekta gāzu emisiju tirdzniecības sistēmas izveidei pieņemšana

Piektais maksājums (2025. gada 2. ceturksnis)

Kopsumma: 2 124 423 963 EUR

Neatmaksājams atbalsts: 300 000 000 EUR

Aizdevumi: 1 824 423 963 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 11.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
3.5.	C3.R1. Tiesu iestāžu pārskatatbildības, godprātības un profesionalitātes uzlabošana	Tiesību aktu, ar ko pārskata tiesnešu godprātības deklarācijas un to pārbaudes procesu, stāšanās spēkā
3.8.	C3.R2. Maksātnespējas un tiesu nolēmumu izpildes reformas	Likuma par tiesu nolēmumu izpildi attiecībā uz monetārajām un nemonetārajām saistībām un par izpildes procesa turpmāku digitalizāciju stāšanās spēkā
5.4.	C5.R3. Ieņēmumus nenesošu aizdevumu noregulējuma uzlabošana	Ieņēmumus nenesošu aizdevumu noregulējuma stratēģijas pieņemšana
7.1.	C7.R1. Uzlabota profesionālā izglītība	Tiesību aktu par profesionālo izglītību stāšanās spēkā
7.10.	C7.R8. Uzlabots sociālais nodrošinājums	Rezolūcijas par sociālo pakalpojumu iepirkumu pieņemšana
8.4.	C8.R3. Piekļuve finansējumam un tirgiem	Mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) stratēģijas un rīcības plāna tās īstenošanai pieņemšana
9.2.	C9.R1. Decentralizācijas veicināšana	Pētījuma par pasākumiem, kas nepieciešami, lai pašvaldībām piešķirtu juridiskas personas statusu, apstiprināšana un publicēšana Ukrainas Kopienai, teritoriju un infrastruktūras attīstības ministrijas tīmekļa vietnē
10.4.	C10.R2. Uzlabots tiesiskais regulējums atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanai un energosistēmas stabilas darbības nodrošināšanai	Ceļveža pieņemšana attiecībā uz atjaunīgās enerģijas piemaksas nodalīšanu no pārvades tarifa
13.3.	C13.R2. Uzlabotas administratīvās procedūras	Investīciju projektu plāna kritiski svarīgu izejvielu ieguvei publicēšana
13.4.	C13. R2. Uzlabotas administratīvās procedūras	Starptautisku konkursu izsludināšana par ieguves sadales līgumiem (PSA), nodrošinot to pārredzamību
15.6.	C15.R3. Oglekļa cenu noteikšanas tirgus mehānismi	Obligātās monitoringa, ziņošanas un verificācijas (MZV) sistēmas darbības atsākšana

Sestais maksājums (2025. gada 3. ceturksnis)

Kopsumma: 2 655 529 954 EUR

Neatmaksājams atbalsts: 300 000 000 EUR

Aizdevumi: 2 355 529 954 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 10.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
2.8.	C2.R4. Uzlabota publisko investīciju pārvaldība	Ukrainas rekonstrukcijai paredzētā digitālās pārvaldības instrumenta izstrāde un ieviešana
3.1.	C3.R1. Tiesu iestāžu pārskatatbildības, godprātības un profesionalitātes uzlabošana	Vismaz 20 % tiesnešu vakanču aizpildīšana
3.2.	C3.R1. Tiesu iestāžu pārskatatbildības, godprātības un profesionalitātes uzlabošana	Likuma, ar ko izveido jaunu tiesu, kas izskatīs administratīvās lietas, stāšanās spēkā
5.2.	C5.R2. Valsts līdzdalības īpatsvara samazināšana banku nozarē	Tiesību aktu par valstij piederošu banku pārdošanas principiem stāšanās spēkā
8.8.	C8.R5. Tiesību aktu un standartu saskaņošana ar ES	Saskaņotu standartu pieņemšana trim rūpniecisko izstrādājumu grupām
10.5.	C10.R3. Elektroenerģijas tirgus reforma	Likuma par elektroenerģijas integrācijas paketes transponēšanu pieņemšana
12.4.	C12.R3. Investīciju programmu pārvaldības institucionālās un administratīvās struktūras uzlabošana	Tiesību aktu par valsts atbalstu Ukrainas lauksaimniecībai stāšanās spēkā
13.2.	C13.R1. Stratēģiskās plānošanas stiprināšana un optimālas sistēmas nodrošināšana stratēģiskajiem investoriem	Ziņojuma par Ukrainas kritiski svarīgo izejvielu rezervju pārbaudi publicēšana
15.4.	C.15.R2. Klimata politika	Otrā Ukrainas nacionāli noteiktā devuma Parīzes nolīgumā pieņemšana
15.9.	C15.R5. Plašāk ieviesta aprites ekonomika	Nacionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna līdz 2033. gadam pieņemšana

Septītais maksājums (2025. gada 4. ceturksnis)

Kopsumma: 2 944 082 949 EUR¹

Neatmaksājams atbalsts: 173 000 000 EUR

Aizdevumi: 2 771 082 949 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 20.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
1.2.	C1.R2. Uz sasniegumiem balstīta darbā pieņemšanas un atlases procedūra civildienestā	Tiesību akta grozījumu stāšanās spēkā, lai uzlabotu civildienesta uzsākšanas, pārejas un izbeigšanas procedūru
2.6.	C2.R3. Uzlabota valsts parāda pārvaldība	Vidēja termiņa valsts parāda pārvaldības stratēģijas pieņemšana
2.9.	C2.R5. Uzlabota revīzijas un finanšu kontroles sistēma	Grozījumu pieņemšana attiecīgajos tiesību aktos par valsts finanšu kontroli
3.3.	C3.R1. Tiesu iestāžu pārskatatbildības, godprātības un profesionalitātes uzlabošana	20 % veco disciplinārlietu, kas nav izskatītas līdz 2023. gada beigām, atrisināšana izlīguma ceļā / iztiesāšana
3.4.	C3.R2. Tiesu iestāžu pārskatatbildības, godprātības un profesionalitātes uzlabošana	Kvalifikācijas izvērtējuma (pārbaudes) pabeigšana attiecībā uz 50 % tiesnešu, kuriem tā vēl bija jāveic līdz 2016. gada 30. septembrim
3.9.	C3.R2. Maksātspējas un tiesu nolēmumu izpildes reformas	Darbojas datu vākšanas sistēma par tiesu nolēmumu izpildi
4.8.	C4.R3. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pasākumi	Nākamā valsts līmeņa riska novērtējuma veikšana
5.6.	C5.R4. Finanšu uzraudzības iestādes spēju uzlabošana	Likuma par valsts regulējuma pilnveidošanu kapitāla tirgu un organizēto preču tirgu jomā stāšanās spēkā
6.7.	C6.R3. Sabiedrisko pakalpojumu saistību (SPS) un ar SPS nesaistīto darbību kontu nodalīšana sabiedrisko pakalpojumu saistību jomā	Tiesību aktu par sabiedrisko pakalpojumu saistību (SPS) un ar SPS nesaistītu darbību nošķiršanu stāšanās spēkā

¹ Zviedrijas Karalistes iemaksa, kas 2025. gadā jāsaņem kā ārējie piešķirtie ieņēmumi, kopumā veido 750 miljonus Zviedrijas kronu (SEK), kas ir aptuveni 67 miljoni EUR (precīza summa tiks aprēķināta, pamatojoties uz oficiālo valūtas maiņas kursu iemaksas pārskaitīšanas brīdī). Ar šo iemaksu paredzēts līdzfinansēt šo maksājumu neatmaksājama finansiāla atbalsta veidā 258 miljonu Zviedrijas kronu (SEK) apmērā, kas ir aptuveni 23 miljoni EUR, ja tiks apmierinoši izpildīti attiecīgie pasākumu posmi.

6.9.	C6.R4. Uzlabota valsts atbalsta kontroles sistēma	Atjauninātu tiesību aktu par valsts atbalstu stāšanās spēkā un valsts atbalsta kontroles piemērošanas pilnīga atsākšana
7.8.	C7.R7. Mājokļu pieejamības nodrošināšana grūtībās nonākušiem cilvēkiem	Tiesību aktu par mājokļu politikas pamatprincipiem stāšanās spēkā
8.2.	C8.R1. Uzlabota normatīvā vide	Tiesību aktu stāšanās spēkā saskaņā ar Rīcības plānu par ierobežojumu atcelšanu konkrētās nozarēs
10.3.	C10.R2. Uzlabots tiesiskais regulējums atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanai un energosistēmas stabilas darbības nodrošināšanai	Tiesību aktu, kuru mērķis ir uzlabot atļauju piešķiršanas procedūras investīcijām atjaunīgās enerģijas jomā, stāšanās spēkā
10.7.	C10.R3. Elektroenerģijas tirgus reforma	Jauna elektroenerģijas tirgus operatora iecelšana
10.11.	C10.R5. Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisijas neatkarības nodrošināšana	Ukrainas likuma "Par Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisiju" grozījumu stāšanās spēkā
10.13.	C10.R6. Uzlabota centralizētās siltumapgādes efektivitāte	Valsts ekonomikas mērķprogrammas siltumenerģiju ražojošo uzņēmumu energoefektivitātes modernizācijai laikposmam līdz 2030. gadam pieņemšana
10.14.	C10.R6. Uzlabota centralizētās siltumapgādes efektivitāte	Tiesību aktu par atbalstu efektīvas un ilgtspējīgākas centralizētās siltumapgādes attīstībai stāšanās spēkā
11.3.	C11.R3. Dzelzceļa transporta nozares liberalizācija	Likuma par satiksmes drošību un Ukrainas dzelzceļa transporta sadarbību stāšanās spēkā, ko piemēro trīs gadu laikā no tā pieņemšanas dienas
13.6	C13.R3. Moderno ieguves tehnoloģiju izmantošana un Ukrainas integrācija modernās pārstrādes vērtības ķēdēs	Pētījuma par tiesību aktiem par VSP ziņošanu publicēšana
15.3.	C15.R2. Klimata politika	Rezolūcijas par Zinātnisko un ekspertu padomi klimata pārmaiņu un ozona slāņa saglabāšanas jautājumos pieņemšana

Astotais maksājums (2026. gada 1. ceturksnis)

Kopsumma: 1 880 870 968 EUR²

Neatmaksājams atbalsts: 147 000 000 EUR

Aizdevumi: 1 733 870 968 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 8.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
1.5.	C1.R3. Civildienesta un cilvēkresursu pārvaldības digitalizācija	Darbojas Cilvēkresursu pārvaldības informācijas sistēma (<i>HRMIS</i>)
3.7.	C3.R2. Maksātspējas un tiesu nolēmumu izpildes reformas	Tiesību aktu par vienkāršotām maksātspējas procedūrām mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MMVU) stāšanās spēkā
3.12.	C3.R4. Prokuratūras reforma	Tādu tiesību aktu stāšanās spēkā, kas ļauj veikt pārredzamu un uz sasniegumiem balstītu vadības līmeņa prokuroru atlasī
5.1.	C5.R1. Banku nozares novērtējums	Publicēts banku sistēmas noturības novērtējums
8.5.	C8.R3. Piekļuve finansējumam un tirgiem	Tiesību aktu par nekustamā īpašuma pievienošanas ārējiem inženiertīkliem vienkāršošanu un regulējuma uzlabošanu cauruļvadu transporta jomā stāšanās spēkā
9.3.	C9.R1. Decentralizācijas veicināšana	Tiesību aktu par labāku pilnvaru sadalījumu starp pašvaldībām un izpildvaras iestādēm stāšanās spēkā
12.6.	C12.R4. Oficiālā publiskā elektroniskā lauku saimniecību reģistra uzlabošana	Ziņojuma par valsts atbalsta īstenošanu publicēšana publiskajā lauksaimniecības reģistrā
15.8.	C15.R5. Plašāk ieviesta aprites ekonomika	Aprites ekonomikas principu ieviešanas stratēģijas un tās rīcības plāna pieņemšana

² Zviedrijas Karalistes iemaksa, kas 2025. gadā jāsaņem kā ārējie piešķirtie ieņēmumi, kopumā veido 750 miljonus Zviedrijas kronu (SEK), kas ir aptuveni 67 miljoni EUR (precīza summa tiks aprēķināta, pamatojoties uz oficiālo valūtas maiņas kursu iemaksas pārskaitīšanas brīdī). Ar šo iemaksu paredzēts līdzfinansēt šo maksājumu neatmaksājama finansiāla atbalsta veidā 246 miljonu Zviedrijas kronu (SEK) apmērā, kas ir aptuveni 22 miljoni EUR, ja tiks apmierinoši izpildīti attiecīgie pasākumu posmi.

Devītais maksājums (2026. gada 2. ceturksnis)

Kopsumma: 2 411 976 959 EUR³

Neatmaksājams atbalsts: 172 000 000 EUR

Aizdevumi: 2 239 976 959 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 16.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
1.4.	C1.R3. Civildienesta un cilvēkresursu pārvaldības digitalizācija	Elektronisko pakalpojumu vienotā valsts tīmekļa portāla modernizācija
3.10.	C3.R2. Maksātspējas un tiesu nolēmumu izpildes reformas	Darbojas modernizēta IT sistēma tiesu nolēmumu izpildei
4.5.	C4.R2. Tiesiskā regulējuma uzlabošana rezultatīvākai cīņai pret korupciju	Jaunas korupcijas apkarošanas stratēģijas un valsts korupcijas apkarošanas programmas laikposmam pēc 2025. gada pieņemšana
5.5.	C5.R3. Ieņēmumus nenesošu aizdevumu neregulējuma uzlabošana	Tiesību aktu par ieņēmumus nenesošu aizdevumu neregulējuma uzlabošanu stāšanās spēkā
5.3.	C5.R2. Valsts līdzdalības īpatsvara samazināšana banku nozarē	Stratēģijas pieņemšana pakāpeniskai valsts līdzdalības īpatsvara samazināšanai banku nozarē
6.3.	C6.R2. Uzlabota valstij piederošu uzņēmumu pārvaldība un vadība	Tādu valstij piederošu uzņēmumu uzraudzības padomju iecelšana, kurās vairākums locekļu ir neatkarīgi
7.7.	C7.R6. Uzlabota darba tirgus darbība	Iedzīvotāju nodarbinātības stratēģijas pieņemšana
7.12.	C7.I1. Investīcijas izglītībā	Investīcijas vismaz 300 miljonu EUR apmērā izglītībā
7.14.	C7.I2. Investīcijas veselības aprūpē	Investīcijas vismaz 200 miljonu EUR apmērā veselības aprūpē
7.18.	C7.I5. Investīcijas mājokļu nodrošināšanā neaizsargātām iedzīvotāju grupām	Investīcijas vismaz 200 miljonu EUR apmērā, lai nodrošinātu mājokļus kara veterāniem ar I–II grupas invaliditāti, kā arī mirušu veterānu un iekšzemē pārvietotu personu ģimenes locekļiem

³ Zviedrijas Karalistes iemaksa, kas 2025. gadā jāsaņem kā ārējie piešķirtie ieņēmumi, kopumā veido 750 miljonus Zviedrijas kronu (SEK), kas ir aptuveni 67 miljoni EUR (precīza summa tiks aprēķināta, pamatojoties uz oficiālo valūtas maiņas kursu iemaksas pārskaitīšanas brīdī). Ar šo iemaksu paredzēts līdzfinansēt šo maksājumu neatmaksājama finansiāla atbalsta veidā 246 miljonu Zviedrijas kronu (SEK) apmērā, kas ir aptuveni 22 miljoni EUR, ja tiks apmierinoši izpildīti attiecīgie pasākumu posmi.

9.7.	C9.I1. Investīcijas Ukrainas vietējo un reģionālo iestāžu atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām	Vismaz 5 % kopējā neatmaksājamā finansiālā atbalsta piešķiršana vietējo un reģionālo iestāžu atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām
10.6.	C10.R3. Elektroenerģijas tirgus reforma	Tiesību aktu par izmaiņām elektroenerģijas tirgus dalībnieku aplikšanas ar nodokļiem nosacījumos stāšanās spēkā
10.9.	C10.R4. Elektroenerģijas un dabasgāzes cenu liberalizācija	Gāzes un elektroenerģijas tirgus pakāpeniskas liberalizācijas ceļveža, kas jāīsteno pēc karstāvokļa beigām, pieņemšana
12.9.	C12.I1. Investīcijas atmīnēšanā	Investīcijas vismaz 30 miljonu EUR apmērā lauksaimniecības zemju atmīnēšanā
14.4.	C14.R2. Sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija	Tiesību akta par integrētās elektroniskās identifikācijas sistēmas darbību stāšanās spēkā atbilstīgi Regulas (ES) 2024/1183 principiem
15.7.	C15.R4. Dabas resursu atjaunošana un saglabāšana	Atmežošanas un meža degradācijas mazināšanas likuma stāšanās spēkā

Desmitais maksājums (2026. gada 3. ceturksnis)

Kopsumma: 531 105 991 EUR

Neatmaksājams atbalsts: 75 000 000 EUR

Aizdevumi: 456 105 991 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 5.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
1.3.	C1.R2. Uz sasniegumiem balstīta darbā pieņemšanas un atlases procedūra civildienestā	Pakāpeniska uz sasniegumiem balstītas darbā pieņemšanas atjaunošana civildienestā
3.13.	C3.R4. Prokuratūras reforma	Tiesību aktu, ar kuriem tiek uzlabota prokuroru disciplinārā sistēma un palielinātas Prokuroru kvalifikācijas un disciplinārlietu komisijas spējas, stāšanās spēkā
6.4.	C6.R2. Uzlabota valstij piederošu uzņēmumu pārvaldība un vadība	Galveno valstij piederošo uzņēmumu korporatizācija
7.4.	C7.R4. Pāreja no militārā dienesta uz civilpersonas dzīvi	Tiesību aktu, ar ko ievieš pārejas sistēmu no militārā dienesta uz civilpersonas dzīvi, stāšanās spēkā
10.16.	C10.R7. Uzlabota energoefektivitāte sabiedriskajās ēkās un publiskā iepirkuma procedūru uzlabošana	Tiesību aktu pieņemšana par minimālo energoefektivitātes līmeņu noteikšanu ēkām

Vienpadsmitais maksājums (2026. gada 4. ceturksnis)

Kopsumma: 531 105 991 EUR

Neatmaksājams atbalsts: 100 000 000 EUR

Aizdevumi: 431 105 991 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 9.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
2.4.	C2.R2. Uzlabota publisko finanšu pārvaldība	Valsts budžeta izdevumu pārskatīšana
2.5.	C2.R2. Uzlabota publisko finanšu pārvaldība	Likuma par grozījumiem Ukrainas budžeta kodeksā, lai noteiktu vietējo budžetu fiskālo risku pārvaldīšanas kārtību, stāšanās spēkā
3.15.	C3.R1. Tiesu iestāžu pārskatatbildības, godprātības un profesionalitātes uzlabošana	Darbojas jauna tiesa, kas izskatīs administratīvās lietas
3.14.	C3.R4. Prokuratūras reforma	Darbojas e-lietu pārvaldības sistēma krimināltiesību jomā
7.9.	C7.R7. Mājokļu pieejamības nodrošināšana grūtībās nonākušiem cilvēkiem	Tiesību aktu par Sociālā mājokļa fondu stāšanās spēkā
7.3.	C7.R3. Uzlabota rehabilitācijas sistēma cilvēkiem ar invaliditāti	Tiesību aktu par personu ar invaliditāti rehabilitāciju stāšanās spēkā
10.12.	C10.R6. Uzlabota centralizētās siltumapgādes efektivitāte	Moratorija atcelšana attiecībā uz siltuma un karstā ūdens tarifu paaugstināšanu
11.8.	C11.R3. Dzelzceļa transporta nozares liberalizācija	Likuma par dzelzceļa transporta tirgu stāšanās spēkā ar tā noteikumu secīgu piemērošanu
11.5.	C11.R4. Uzlaboti kuģniecības un ostu pakalpojumi	Tiesību aktu par tirdzniecības kuģniecību un kuģošanu pa iekšējiem ūdensceļiem stāšanās spēkā

Divpadsmitais maksājums (2027. gada 1. ceturksnis)

Kopsumma: 318 663 594 EUR

Neatmaksājams atbalsts: 70 000 000 EUR

Aizdevumi: 248 663 594 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 2.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
11.6.	C11.R4. Uzlaboti kuģniecības un ostu pakalpojumi	Tiek pārskatīti un grozīti spēkā esošie valsts tiesību akti atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. februāra Regulai (ES) 2017/352, ar ko izveido ostas pakalpojumu sniegšanas sistēmu un kopīgos noteikumus par ostu finanšu pārredzamību.
12.2.	C12. R1. Lauksaimniecības un lauku attīstības institucionālās sistēmas saskaņošana ar ES politiku	Lauku saimniecību ilgtspējas datu tīkla (<i>FSDN</i>) sistēmas izveide

Trīspadsmitais maksājums (2027. gada 2. ceturksnis)

Kopsumma: 212 442 396 EUR

Neatmaksājams atbalsts: 50 000 000 EUR

Aizdevumi: 162 442 396 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 2.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
4.9.	C4.R3. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pasākumi	Stājas spēkā tiesību akti par privātpersonu banku kontu un personīgo bankas seifu reģistru, kā arī juridisko personu banku kontu reģistru
4.10.	C4.R3. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pasākumi	Darbojas privātpersonu banku kontu un personīgo bankas seifu reģistra vajadzībām nepieciešamā programmatūra un aparatūra, kā arī juridisko personu banku kontu reģistrs.

Četrpadsmitais maksājums (2027. gada 3. ceturksnis)

Kopsumma: 212 442 396 EUR

Neatmaksājams atbalsts: 50 000 000 EUR

Aizdevumi: 162 442 396 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 2.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
6.8.	C6.R3. Kontu nošķiršana valstij piederošos uzņēmumos starp sabiedrisko pakalpojumu saistībām (SPS) un darbībām, kas nav saistītas ar SPS	Revīzijas ziņojuma, ar ko apstiprina sabiedrisko pakalpojumu saistību (SPS) un ar SPS nesaistītu darbību nošķiršanu, iesniegšana
8.6.	C8.R4. Uzlabots publiskais iepirkums	Tiesību aktu par tiesību aktu saskaņošanu ar ES <i>acquis</i> publiskā iepirkuma jomā stāšanās spēkā

Piecpadsmitais maksājums (2027. gada 4. ceturksnis)

Kopsumma: 1 402 119 817 EUR

Neatmaksājams atbalsts: 0 EUR

Aizdevumi: 1 402 119 817 EUR

Kopējais pasākumu posmu skaits: 14.

Numurs pēc kārtas	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums
3.11.	C3.R3. Tiesu sistēmas digitalizācija	IT risinājumu ieviešana tiesu sistēmā
6.5.	C6.R2. Uzlabota valstij piederošu uzņēmumu pārvaldība un vadība	Ziņojuma, kas apliecina, ka ir pienācīgi ievēroti korporatīvās pārvaldības principi, iesniegšana
7.13.	C7.I1. Investīcijas izglītībā	Investīcijas vismaz 650 miljonu EUR apmērā izglītībā
7.15.	C7.I2. Investīcijas veselības aprūpē	Investīcijas vismaz 400 miljonu EUR apmērā veselības aprūpē
7.16.	C7.I3. Investīcijas sociālajā infrastruktūrā	Investīcijas vismaz 350 miljonu EUR apmērā sociālajā infrastruktūrā
7.17.	C7.I4. Investīcijas kompensācijās par bojātiem vai iznīcinātiem mājokļiem	Investīcijas vismaz 600 miljonu EUR apmērā finansiālām kompensācijām par bojātiem mājokļiem
7.19.	C7.I5. Investīcijas mājokļu nodrošināšanā neaizsargātām iedzīvotāju grupām	Investīcijas vismaz 450 miljonu EUR apmērā, lai nodrošinātu mājokļus kara veterāniem ar I–II grupas invaliditāti, kā arī mirušu veterānu un iekšzemē pārvietotu personu ģimenes locekļiem
8.9.	C8.R6. Maksājumu kavējumu novēršana	Tiesību aktu par maksājumu kavējumu novēršanu stāšanās spēkā
8.10.	C8.I1. Investīcijas finansiālajā atbalstā mikrouzņēmumiem un MVU	Investīcijas vismaz 450 miljonu EUR apmērā finansiālam atbalstam mikrouzņēmumiem, MVU un maziem un vidējiem pārstrādes uzņēmumiem
9.8.	C9.I1. Investīcijas Ukrainas vietējo un reģionālo iestāžu atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām	Vismaz 20 % kopējā neatmaksājamā finansiālā atbalsta piešķiršana vietējo un reģionālo iestāžu atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām
10.17.	C10.I1. Investīcijas energoinfrastruktūrā	Investīcijas vismaz 550 miljonu EUR apmērā energoinfrastruktūrā
11.4.	C11.R3. Dzelzceļa transporta nozares liberalizācija	Normatīvo aktu pieņemšana, lai īstenotu tiesību aktus dzelzceļa transporta jomā

11.7.	C11.I1. Investīcijas transporta infrastruktūrā	Investīcijas vismaz 350 miljonu EUR apmērā transporta infrastruktūrā
12.10.	C12.I1. Investīcijas atmīnēšanā	Investīcijas vismaz 100 miljonu EUR apmērā lauksaimniecības zemju atmīnēšanā

C.1. PUBLISKĀS PĀRVALDES REFORMA

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir stiprināt Ukrainas publiskās pārvaldes spējas un efektivitāti un pakāpeniski saskaņot noteikumus, standartus, politiku un praksi publiskās pārvaldes jomā ar ES *acquis*, politiku un praksi. Konkrētāk, šajā nodaļā galvenā uzmanība pievērsta civildienesta ierēdņu atalgojuma sistēmas pārskatīšanai, uz sasniegumiem balstītas civildienesta ierēdņu darbā pieņemšanas un atlases uzlabošanai, kā arī civildienesta un cilvēkresursu pārvaldības sistēmu digitalizācijai.

1. reforma. Civildienesta ierēdņu atalgojuma reforma

Šīs reformas mērķis ir ieviest pārredzamu, taisnīgu un paredzamu darba atalgojuma sistēmu saskaņā ar attiecīgajiem ESAO/*SIGMA* publiskās pārvaldes principiem⁴.

Reformai ir viens posms. Tas ietver tādu jaunu tiesību aktu stāšanos spēkā, ar ko ievieš jaunu atalgojuma sistēmu, kuras pamatā ir amatu funkcionālā klasifikācija, algu skaidra sadalīšana fiksētajā un mainīgajā daļā un piemaksas par darba stāžu samazināšana no 50 % līdz 30 %.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 1. ceturksnim.

2. reforma. Uz sasniegumiem balstīta darbā pieņemšanas un atlases procedūra civildienestā

Šīs reformas mērķis ir ieviest uz meritokrātiju balstītu ierēdņu darbā pieņemšanas un atlases procedūru, lai nodrošinātu sabiedrības uzticēšanos un piesaistītu civildienestam ļoti profesionālus darbiniekus.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, tā paredz tādu tiesību aktu stāšanos spēkā, kuru mērķis ir uzlabot civildienesta uzsākšanas, pārejas un izbeigšanas procedūru. Otrkārt, tas paredz pakāpeniski atjaunot uz sasniegumiem balstītu atlasi uz vakantajām A, B un C kategorijas civildienesta ierēdņu amata vietām.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 3. ceturksnim.

3. reforma. Civildienesta un cilvēkresursu pārvaldības digitalizācija

Šīs reformas mērķis ir digitalizēt civildienesta cilvēkresursu pārvaldības funkcijas, koncentrējoties uz cilvēkresursu pārvaldības informācijas sistēmu (*HRMIS*) un elektronisko pakalpojumu vienoto valsts tīmekļa portālu.

⁴ ESAO (2023), “*The Principles of Public Administration*”, ESAO, Parīze, <https://www.sigmaweb.org/publications/Principles-of-Public-Administration-2023.pdf>

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, tiek ieviesta cilvēkresursu pārvaldības informācijas sistēma (*HRMIS*), kas darbojas un tiek izmantota visās ministrijās un visās citās centrālajās izpildvaras iestādēs un to teritoriālajās struktūrvienībās. Otrkārt, tiks modernizēts elektronisko pakalpojumu vienotā valsts tīmekļa portāls.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 2. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
1.1.	1. reforma. Civildienesta ierēdņu atalgojuma reforma	Civildienesta ierēdņu atalgojuma reformas tiesību akta grozījumu stāšanās spēkā	1. c et.	2025	Stājas spēkā tiesību akti (tajā skaitā tiek pieņemti nepieciešamie sekundārie tiesību un normatīvie akti), kas atbilst attiecīgajiem ESAO <i>SIGMA</i> publiskās pārvaldes principiem. Tiesību akti ir vērsti uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - tādas atalgojuma sistēmas ieviešana, kuras pamatā ir amatu funkcionālā klasifikācija; - skaidra atalgojuma sadalīšana fiksētā vai garantētā (ne mazāk kā 70 % gadā) un mainīgā (ne vairāk kā 30 % gadā) daļā; - darba stāža piemaksas samazinājums no 50 % līdz 30 %.
1.2.	2. reforma. Uz sasniegumiem balstīta darbā pieņemšanas un atlases procedūra civildienestā	Tiesību akta grozījumu stāšanās spēkā, lai uzlabotu civildienesta uzsākšanas, pārejas un izbeigšanas procedūru	4. c et.	2025	Stājas spēkā tiesību akti (tajā skaitā tiek pieņemti nepieciešamie sekundārie tiesību un normatīvie akti), kuru mērķis ir uzlabot civildienesta uzsākšanas, pārejas un izbeigšanas procedūru. Tiesību akti atbilst attiecīgajiem ESAO/ <i>SIGMA</i> publiskās pārvaldes principiem, kuri saistīti ar pieņemšanu darbā, kas balstīta uz sasniegumiem. Stājas spēkā noteikumi par sasniegumos balstītas atlases atjaunošanu uz visām civildienesta ierēdņu amata vietām Ukrainas kontrolētajā teritorijā, kurā nenotiek karadarbība, un tos piemēro no 2026. gada 1. jūnija (saskaņā ar 1.3. posma prasībām).
1.3.	2. reforma. Uz sasniegumiem balstīta darbā pieņemšanas un atlases procedūra civildienestā	Pakāpeniska uz sasniegumiem balstītas darbā pieņemšanas atjaunošana civildienestā	3. c et.	2026	Uz sasniegumiem balstītas atlases atjaunošana uz vakantajām amata vietām visiem ierēdņiem tiks īstenota pakāpeniski trīs posmos: 1) "A" kategorijas civildienesta amatiem; 2) "B" kategorijas civildienesta amatiem (teritorijā, ko kontrolē Ukraina un kur nenotiek karadarbība);

					3) "C" kategorijas civildienesta amatiem (teritorijā, ko kontrolē Ukraina un kur nenotiek karadarbība).
1.4.	3. reforma. Civildienesta un cilvēkresursu pārvaldības digitalizācija	Elektronisko pakalpojumu vienotā valsts tīmekļa portāla modernizācija	2. c et.	2026	Ir modernizēts elektronisko pakalpojumu vienotā valsts tīmekļa portāls. Ir pilnībā ieviesta un pilnā apmērā darbojas vakanču publicēšanas un pieteikumu iesniegšanas funkcija.
1.5.	3. reforma. Civildienesta un cilvēkresursu pārvaldības digitalizācija	Darbojas Cilvēkresursu pārvaldības informācijas sistēma (<i>HRMIS</i>)	1. c et.	2026	Darbojas Cilvēkresursu pārvaldības informācijas sistēma (<i>HRMIS</i>), ko izmanto visās ministrijās un visās citās centrālajās izpildvaras iestādēs un to teritoriālajās struktūrvienībās.

C.2. PUBLISKO FINANŠU PĀRVALDĪBA

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir uzlabot Ukrainas makroekonomisko un finansiālo noturību, nodrošināt publisko līdzekļu efektīvu izmantošanu, pieskaņoties ES standartiem un veicināt ilgtspējīgu izaugsmi.

1. reforma. Uzlabota ieņēmumu pārvaldība

Šīs reformas mērķis ir uzlabot iekšzemes ieņēmumu mobilizāciju, uzlabojot nodokļu un muitas pārvaldes efektivitāti.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, tiek pieņemts Valsts muitas dienesta ilgtermiņa stratēģiskais plāns digitālajai attīstībai, digitālajai pārveidei un digitalizācijai. Otrkārt, tiek pieņemts Ukrainas Valsts nodokļu dienesta digitālās attīstības, digitālās pārveides un digitalizācijas stratēģiskais plāns.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2024. gada 4. ceturksnim.

2. reforma. Uzlabota publisko finanšu pārvaldība

Šīs reformas mērķis ir izveidot efektīvu publisko finanšu pārvaldības sistēmu un nodrošināt valsts finanšu stabilitāti.

Reformai ir trīs posmi. Pirmkārt, tiek apstiprināta 2025.–2027. gada budžeta deklarācija, lai atjaunotu vidēja termiņa budžeta plānošanu un nodrošinātu budžeta politikas prognozējamību. Otrkārt, reforma paredz ieviest ikgadēju valsts budžeta izdevumu pārskatīšanu, ņemot vērā ESAO praksi tādās prioritārās jomās kā sociālā aizsardzība, izglītība, veselības aprūpe, enerģētika, atbalsts uzņēmējdarbībai. Treškārt, stājas spēkā likums, ar ko groza Ukrainas budžeta kodeksu, lai noteiktu vietējo budžetu fiskālo risku pārvaldības procedūru.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 4. ceturksnim.

3. reforma. Uzlabota valsts parāda pārvaldība

Šīs reformas mērķis ir palielināt valsts parāda pārvaldības politikas pārredzamību un valsts parāda pārvaldības efektivitāti.

Reformas īstenošanai paredzēts viens posms, proti, vidēja termiņa valsts parāda pārvaldības stratēģijas pieņemšana 2026.–2028. gadam. Stratēģija ietver pašreizējās valsts parāda struktūras un tendenču analīzi, mērķrādītāju noteikšanu parāda atmaksājamības nodrošināšanai un pasākumu izstrādi iekšzemes valsts vērtspapīru tirgum.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 4. ceturksnim.

4. reforma. Uzlabota publisko investīciju pārvaldība

Šīs reformas mērķis ir stiprināt publisko investīciju pārvaldības institucionālo sistēmu Ukrainā, nosakot dalībnieku uzdevumus un pienākumus visos investīciju projekta cikla posmos, stratēģiskās prioritātes, pārredzamību un digitālo projektu uzraudzības sistēmu.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, ir paredzēts pieņemt rīcības plāns, lai īstenotu ceļvedi labākai publisko investīciju pārvaldībai. Otrkārt, reforma ietver Ukrainas rekonstrukcijai paredzētā digitālās pārvaldības instrumenta izstrādi un ieviešanu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 3. ceturksnim.

5. reforma. Uzlabotas revīzijas sistēmas

Šīs reformas mērķis ir stiprināt revīzijas un finanšu kontroles sistēmu, jo īpaši, lai panāktu augstu Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības līmeni attiecībā uz līdzekļiem, kas atbilstīgi Regulas (ES) 2024/792 35. pantam tiek izmantoti saskaņā ar Ukrainas mehānisma I pīlāru.

Reformai ir viens posms. Saskaņā ar to tiks pieņemti un attiecīgā gadījumā stāsies spēkā grozījumi rezolūcijās vai citos tiesību aktos par valsts finanšu kontroli, lai Valsts kontrole varētu nodrošināt, ka iestādes rīcībā ir vajadzīgie rīki, ar kuriem nodrošināt augstu Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības līmeni, īpaši attiecībā uz Ukrainas mehānisma I pīlāra ietvaros izmantotajiem līdzekļiem.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 4. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
2.1.	1. reforma. Uzlabota ieņēmumu pārvaldība	Valsts nodokļu dienesta digitalizācijas stratēģiskā plāna pieņemšana	4. c et.	2024	Saskaņā ar Valsts ieņēmumu stratēģijas 2024.–2030. gadam ieteikumiem tiek pieņemts Ukrainas Valsts nodokļu dienesta ilgtermiņa stratēģiskais plāns digitālajai attīstībai, digitālajai pārveidei un digitalizācijai.
2.2.	1. reforma. Uzlabota ieņēmumu pārvaldība	Valsts muitas dienesta digitalizācijas plāna pieņemšana	2. c et.	2024	Tiek pieņemts Valsts muitas dienesta ilgtermiņa stratēģiskais plāns digitālajai attīstībai, digitālajai pārveidei un digitalizācijai.
2.3.	2. reforma. Uzlabota publisko finanšu pārvaldība	Budžeta deklarācijas 2025.–2027. gadam apstiprināšana	2. c et.	2024	Tiek apstiprināta un iesniegta Parlamentam budžeta deklarācija 2025.–2027. gadam. Deklarācija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - galvenās makroekonomiskās prognozes par valsts ekonomisko un sociālo attīstību; - galvenie budžeta rādītāji (ieņēmumi, izdevumi, budžeta deficīts, valsts parāds); - valsts politikas prioritātes dalījuma pa jomām un izdevumu maksimālais apjoms katrai galvenajai izdevumu vienībai; - attiecības starp valsts budžetu un vietējiem budžetiem, tajā skaitā norādes, kas vajadzīgas, lai sagatavotu vidēja termiņa prognozes par vietējiem budžetiem; - fiskālo risku novērtēšana.
2.4.	2. reforma. Uzlabota publisko finanšu pārvaldība	Valsts budžeta izdevumu pārskatīšana	4. c et.	2026	Valsts budžeta izdevumu pārskatīšana tiek veikta katru gadu, pamatojoties uz valdības lēmumu un metodiku, ņemot vērā ESAO paraugpraksi, jo īpaši tādās prioritārās jomās kā sociālā aizsardzība, izglītība, veselības aprūpe, enerģētika un uzņēmējdarbības atbalsts.
2.5.	2. reforma. Uzlabota publisko finanšu pārvaldība	Likuma par grozījumiem Ukrainas budžeta kodeksā, lai noteiktu vietējo	4. c et.	2026	Stājas spēkā Likums par grozījumiem Ukrainas Budžeta kodeksā, lai noteiktu vietējo budžetu fiskālo risku pārvaldīšanas kārtību. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu:

		budžetu fiskālo risku pārvaldīšanas kārtību, stāšanās spēkā			- noteikt struktūras, kas ir atbildīgas par vietējo budžetu fiskālo risku pārvaldību; - noteikt sadarbības procedūras starp dažādām struktūrām, kas ir atbildīgas par vietējo budžetu fiskālo risku pārvaldību; - noteikt metodiskās sistēmas vietējo budžetu fiskālo risku pārvaldībai.
2.6.	3. reforma. Uzlabota valsts parāda pārvaldība	Vidēja termiņa valsts parāda pārvaldības stratēģijas pieņemšana	4. c et.	2025	Tiek pieņemta Vidēja termiņa valsts parāda pārvaldības stratēģija (<i>MTDS</i>) 2026.–2028. gadam. <i>MTDS</i> ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - pašreizējās valsts parāda struktūras un tendenču analīze; - mērķrādītāji parāda atmaksājamības nodrošināšanai; - pasākumi valsts valdības vērtspapīru tirgus attīstībai.
2.7.	4. reforma. Uzlabota publisko investīciju pārvaldība	Rīcības plāna pieņemšana, lai īstenotu ceļvedi publisko investīciju pārvaldības reformai	2. c et.	2024	Tiek pieņemts rīcības plāns, lai īstenotu ceļvedi publisko investīciju pārvaldības reformai. Rīcības plāns ir vērsts uz tālāk norādīto galveno uzdevumu īstenošanu, un tajā ir norādīta to secība un īstenošanas grafiks: - publisko investīciju stratēģiskās plānošanas ieviešana ciešā sasaistē ar budžeta plānošanu; - visu dalībnieku lomu noteikšana visos investīciju projekta cikla posmos; - vienotu pieeju ieviešana investīciju projektu atlasei, izvērtēšanai un uzraudzībai neatkarīgi no finansējuma avotiem (budžeta ieņēmumi, starptautiskie līdzekļi devēji, valsts (vietējās) garantijas, koncesijas, publiskā un privātā sektora partnerības), lai varētu sagatavot vienotu projektu plūsmu; - prioritāšu noteikšanas kritēriju definēšana, aptverot noteiktās vajadzības, projektu gatavības pakāpi un saskaņošanu ar nozaru un/vai reģionālajām stratēģijām publisko investīciju pārvaldības kontekstā; - lielu publisko investīciju projektu neatkarīga novērtējuma ieviešana.
2.8.	4. reforma. Uzlabota publisko investīciju pārvaldība	Ukrainas rekonstrukcijai paredzētā digitālās pārvaldības instrumenta izstrāde un ieviešana	3. c et.	2025	Tiek izstrādāts un ieviests Ukrainas rekonstrukcijas digitālās pārvaldības rīks, kas nodrošina publisku piekļuvi datiem par rekonstrukcijas projektiem visos posmos, tajā skaitā plānošanas, finansēšanas, iepirkuma, būvniecības un nodošanas ekspluatācijā posmā, lai nodrošinātu projektu īstenošanas publisku un pārredzamu uzraudzību un labāku rekonstrukcijas pasākumu koordināciju starp nozarēm.

2.9.	5. reforma. Uzlabotas revīzijas un finanšu kontroles sistēmas	Grozījumu pieņemšana attiecīgajos tiesību aktos par valsts finanšu kontroli	4. c et.	2025	Tiek pieņemti grozījumi Ministru kabineta noteikumos un, ja nepieciešams, stājas spēkā citi attiecīgie tiesību akti par valsts finanšu kontroli. Šīs izmaiņas ir vērstas uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - sniegt atbalstu Valsts kontrolei, lai nodrošinātu, ka iestādes rīcībā ir vajadzīgie rīki, ar kuriem nodrošināt Savienības finanšu interešu aizsardzību, īpaši attiecībā uz Ukrainas mehānisma I pīlāra ietvaros izmantotajiem līdzekļiem, saskaņā ar starptautiskā revīzijas standarta principiem. - stiprināt iepirkuma procedūru uzraudzības pasākumus.
------	---	---	-------------	------	---

C.3. TIESU SISTĒMA

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir palielināt tiesu sistēmas spējas, pārskatbilstību, godprātību, efektivitāti un pārredzamību, kam ir izšķiroša nozīme tiesiskuma un cilvēktiesību aizsardzības nodrošināšanā Ukrainā, kā arī ātrai atveseļošanai, ekonomikas izaugsmei un investīciju piesaistīšanai.

1. reforma. Tiesu iestāžu pārskatbilstības, godprātības un profesionalitātes uzlabošana

Šīs reformas mērķis ir konsolidēt tiesu sistēmas reformas rezultātus un veidot sabiedrības uzticēšanos tiesu iestādēm, atjaunojot pārredzamu un uz meritokrātiju balstītu tiesnešu atlasi, uzlabojot tiesnešu kvalifikācijas izvērtēšanu, stiprinot disciplinārbildības sistēmu, pastiprinot esošos tiesu iestāžu godprātības veicināšanas instrumentus un izveidojot jaunu tiesu, kas izskatīs administratīvās lietas, kurās iesaistītas valsts aģentūras.

Reformai ir seši posmi. Pirmkārt, 20 % no vakancēm tiesu iestādēs ir aizpildītas, pamatojoties uz grozītiem tiesību aktiem, kas ietver racionalizētus atlases posmus un saīsinātus obligātās tiesiskās apmācības periodus, skaidru novērtēšanas kritēriju un vērtēšanas metodikas konsekventu piemērošanu un Sabiedrības integritātes padomes iesaistīšanu tiesnešu kandidātu godprātības novērtēšanā. Otrkārt, ir juridiski izveidota jauna Specializētā rajona administratīvā tiesa un jauna Specializētā administratīvā apelācijas tiesa, un ir uzsākta pārredzama tiesnešu atlase saskaņā ar pieņemtajiem tiesību aktiem. Treškārt, 20 % nepabeigto disciplinārlietu tiek atrisinātas, iesaistot Disciplinārbildības inspektoru dienestu, pamatojoties uz Augstās tieslietu padomes prioritāšu noteikšanas metodiku. Ceturtkārt, attiecībā uz 50 % neizskatīto lietu ir pabeigta kvalifikācijas izvērtēšana (pārbaude). Piektkārt, stājas spēkā normatīvie akti par godprātības deklarāciju pārskatīšanu un pārbaudi. Sestkārt, darbojas jauna Specializētā rajona administratīvā tiesa un jauna Specializētā administratīvā apelācijas tiesa.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 4. ceturksnim.

2. reforma. Maksātnespējas un tiesu nolēmumu izpildes reformas

Šīs reformas mērķis ir uzlabot maksātnespējas un izpildes procedūras, saskaņojot attiecīgos tiesību aktus ar ES *acquis* un veidojot institucionālās un citas spējas tos pareizi piemērot.

Reformai ir pieci posmi. Pirmkārt, stājas spēkā tiesību akti par maksātnespējas režīma uzlabošanu, maksātnespējas novēršanas sistēmas ieviešanu un agrīnās brīdināšanas instrumentu juridiskām personām un uzņēmējiem saskaņā ar ES *acquis*. Otrkārt, stājas spēkā tiesību akti par vienkāršotu maksātnespējas procedūru ieviešanu mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MMVU) saskaņā ar ES *acquis*. Treškārt, stājas spēkā likums par tādu tiesas nolēmumu izpildi, kas saistīti ar monetārām un nemonetārām saistībām, un par izpildes procedūru turpmāku digitalizāciju. Ceturtkārt, sāk darboties modernizēta IT sistēma, kas atvieglo izpildes procesu, parādnieku aktīvu izsekošanu, bankas kontu iesaldēšanu un parādu piedziņu. Piektkārt, sāk darboties datu vākšanas sistēma par tiesas nolēmumu izpildi.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 2. ceturksnim.

3. reforma. Tiesu sistēmas digitalizācija

Šīs reformas mērķis ir uzlabot tiesu iestāžu pieejamību, palielināt tiesu darbības pārredzamību, efektivitāti un rezultativitāti, ietaupīt darbības izmaksas un nodrošināt uz pierādījumiem balstītas politikas veidošanu tiesu sistēmā.

Reformai ir viens posms. Tas ietver Vienotās tiesu informācijas un telekomunikāciju sistēmas (*UJITS*) elektroniskās dokumentu pārvaldības apakšsistēmas ieviešanu izmēģinājuma kārtā 15 vispārējās, komerciālās un administratīvās jurisdikcijas tiesās pirmās instances un apelācijas instances līmenī.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

4. reforma. Prokuratūras reforma

Šīs reformas mērķis ir stiprināt godprātību, meritokrātiju un profesionalitāti prokuratūras amatos un novērst korupciju krimināltiesību ķēdē.

Reformai ir trīs posmi. Pirmkārt, stājas spēkā tiesību akti, ar kuriem izveido pārredzamu un uz sasniegumiem balstītu vadības līmeņa prokuroru atlases procesu. Otrkārt, stājas spēkā tiesību akti, ar kuriem uzlabo prokuroru disciplināro sistēmu un palielina Prokuroru kvalifikācijas un disciplināratbildības komisijas spējas. Treškārt, krimināltiesību ķēdē tiek ieviesti trīs e-lietu pārvaldības sistēmas moduļi, lai nodrošinātu krimināllietu digitālu apstrādi.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 4. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
3.1.	1. reforma. Tiesu iestāžu pārskatbūvniecības, godprātības un profesionalitātes uzlabošana	Tiek aizpildīti vismaz 20 % no tiesnešu vakancēm.	3. c et.	2025	Tiek aizpildīti vismaz 20 % no 2023. gada 16. oktobrī pieejamajām tiesnešu vakancēm (kopā 2205 amata vietas), pamatojoties uz grozītiem tiesību aktiem, kas ietver šādus elementus: - racionalizēti atlases posmi un saīsināti obligātās tiesiskās apmācības periodi; - skaidru un pienācīgi publicētu vērtēšanas kritēriju un vērtēšanas metodikas konsekventa piemērošana tiesneša amata kandidātu profesionālās kompetences un godprātības novērtēšanai; - Sabiedrības integritātes padomes iesaistīšana tiesnešu kandidātu godprātības novērtēšanā ikreiz, kad to paredz likums.
3.2.	1. reforma. Tiesu iestāžu pārskatbūvniecības, godprātības un profesionalitātes uzlabošana	Likuma, ar ko izveido jaunu tiesu, kas izskatīs administratīvās lietas, stāšanās spēkā	3. c et.	2025	Stāties spēkā likums par Specializētās rajona administratīvās tiesas un Specializētās administratīvās apelācijas tiesas izveidi, un ir uzsākta pārredzama tiesnešu atlase saskaņā ar pieņemtajiem tiesību aktiem.
3.1 5.	1. reforma. Tiesu iestāžu pārskatbūvniecības, godprātības un profesionalitātes uzlabošana	Darbojas jauna tiesa, kas izskatīs administratīvās lietas	4. c et.	2026	Darbojas Specializētā rajona administratīvā tiesa un Specializētā administratīvā apelācijas tiesa.
3.3.	1. reforma. Tiesu iestāžu pārskatbūvniecības, godprātības un	20 % veco disciplinārlietu, kas nav izskatītas līdz 2023. gada beigām, atrisināšana izlīguma ceļā / iztiesāšana	4. c et.	2025	20 % no vecajām disciplinārlietām (sūdzībām), kas nav izskatītas līdz 2023. gada 31. decembrim, ir atrisinātas/iztiesātas, iesaistot Disciplinārbūvniecības inspektoratu dienestu un pamatojoties uz kritērijiem disciplināro sūdzību izskatīšanas prioritāšu noteikšanai, kuri paredzēti 13.7. punktā Augstās tieslietu padomes reglamentā

	profesionalitātes uzlabošana				(grozīts 2023. gada 21. novembrī, Nr. 1068/0/15-23), kas publicēts Augstās tieslietu padomes oficiālajā tīmekļa vietnē.
3.4.	1. reforma. Tiesu iestāžu pārskatatbildības, godprātības un profesionalitātes uzlabošana	Kvalifikācijas izvērtējuma (pārbaudes) pabeigšana attiecībā uz 50 % tiesnešu, kuriem tā vēl bija jāveic līdz 2016. gada 30. septembrim	4. c et.	2025	Kvalifikācijas izvērtēšana (pārbaude) ir pabeigta attiecībā uz 50 % tiesnešu, kuriem tā vēl bija jāveic 2016. gada 30. septembrī, saskaņā ar noteiktajām procedūrām un iesaistot Sabiedrības integritātes padomi.
3.5.	1. reforma. Tiesu iestāžu pārskatatbildības, godprātības un profesionalitātes uzlabošana	Tiesību aktu, ar ko pārskata tiesnešu godprātības deklarācijas un to pārbaudes procesu, stāšanās spēkā	2. c et.	2025	Stājas spēkā likumi par Ukrainas Tiesnešu kvalifikācijas augsto komisiju un tās nolikums, ar ko pārskata tiesnešu godprātības deklarācijas un to pārbaudes procesu. Šie akti ir vērsti uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - godprātības deklarāciju satura precizēšana un pārbaudes uzsākšanas pamatojums; - pārbaudes aptvertā laikposma pagarināšana; - pārbaudes procedūras uzlabošana, precizējot pārbaudes mehānismus un termiņus, nosakot pārbaudes procesā iesaistīto personu un struktūru tiesības un pienākumus, kā arī precizējot pārbaudes juridiskās sekas.
3.6.	2. reforma. Maksātnespējas un tiesu nolēmumu izpildes reformas	Tiesību aktu par maksātnespējas režīma uzlabošanu stāšanās spēkā	4. c et.	2024	Stājas spēkā likums par maksātnespējas režīma uzlabošanu un attiecīgie sekundārie tiesību akti, ar ko ievieš maksātnespējas novēršanas sistēmu un agrīnās brīdināšanas instrumentu juridiskām personām un uzņēmējiem saskaņā ar principiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Direktīvā (ES) 2019/1023 par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju un ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132. Jaunie tiesību akti ir vērsti uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - bankrota novēršana un parādniķu maksātnespējas atjaunošana; - agrīna krīzes pazīmju atklāšana uzņēmumā; - papildu iespēju noteikšana uzņēmumu maksātnespējas atjaunošanai;

					- informācijas pieejamība uzņēmumiem par maksātnespējas novēršanas un agrīnās brīdināšanas mehānismiem.
3.7.	2. reforma. Maksātnespējas un tiesu nolēmumu izpildes reformas	Tiesību aktu par vienkāršotām maksātnespējas procedūrām mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MMVU) stāšanās spēkā	1. c et.	2026	Stājas spēkā tiesību akti par vienkāršotām maksātnespējas procedūrām mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MMVU) saskaņā ar principiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Direktīvā (ES) 2019/1023 par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju un ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132. Tiesību akti ir izstrādāti, pamatojoties uz regulējuma ietekmes novērtējumu, kura izstrādē iesaistīti ES eksperti. Tiesību akti ir vērsti uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - vienkāršotas ārpustiesas un bankrota procedūras MMVU (tostarp individuāliem uzņēmējiem); - maksātnespējas instrumentu un maksātnespējas procesa administratoru pakalpojumu pieejamība MMVU; - MMVU maksātnespējas procedūru ļaunprātīgas izmantošanas novēršana.
3.8.	2. reforma. Maksātnespējas un tiesu nolēmumu izpildes reformas	Tiesību aktu par tiesu nolēmumu izpildes uzlabošanu saistībā ar monetārām un nemonetārām saistībām un digitalizāciju stāšanās spēkā	2. c et.	2025	Stājas spēkā likums par tiesu nolēmumu izpildi attiecībā uz monetārām un nemonetārām saistībām un par izpildes procesa turpmāku digitalizāciju.
3.9.	2. reforma. Maksātnespējas un tiesu nolēmumu izpildes reformas	Darbojas datu vākšanas sistēma par tiesu nolēmumu izpildi	4. c et.	2025	Darbojas datu vākšanas sistēma par tiesu nolēmumu izpildi.

3.1 0.	2. reforma. Maksātspējas un tiesu nolēmumu izpildes reformas	Darbojas modernizēta IT sistēma tiesu nolēmumu izpildei	2. c et.	2026	Darbojas modernizētā IT sistēma izpildes procesa, parādnieku aktīvu izsekošanas, bankas kontu iesaldēšanas un parādu piedziņas atvieglošanai.
3.1 1.	3. reforma. Tiesu sistēmas digitalizācija	IT risinājumu ieviešana tiesu sistēmā	4. c et.	2027	Vienotās tiesu informācijas un komunikāciju sistēmas elektroniskās dokumentu pārvaldības apakšsistēmas ieviešana izmēģinājuma kārtā 15 vispārējās, komerciālās un administratīvās jurisdikcijas tiesās pirmās instances un apelācijas instances līmenī.
3.1 2.	4. reforma. Prokuratūras reforma	Tādu tiesību aktu stāšanās spēkā, kas ļauj veikt pārredzamu un uz sasniegumiem balstītu vadības līmeņa prokuroru atlasī	1. c et.	2026	Stājas spēkā tiesību akti, kas nodrošina pārredzamu un uz sasniegumiem balstītu vadības līmeņa prokuroru atlasī. Šie tiesību akti ir vērsti uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - skaidri novērtēšanas kritēriji, arī profesionālā kompetence un godprātība/ētika; - pārredzama, konkurētspējīga un uz sasniegumiem balstīta atlases procedūra, kas ietver ticamu profesionalitātes un godprātības pārbaudi; - Prokuratūras un pašpārvaldes struktūru, jo īpaši Prokuroru padomes, institucionālo spēju un pilnvaru stiprināšana attiecībā uz prokuroru atlasī vadošiem amatīem.
3.1 3.	4. reforma. Prokuratūras reforma	Tiesību aktu, ar kuriem tiek uzlabota prokuroru disciplinārā sistēma un palielinātas Prokuroru kvalifikācijas un disciplinārlietu komisijas spējas, stāšanās spēkā	3. c et.	2026	Stājas spēkā tiesību akti, ar kuriem uzlabo prokuroru disciplināro sistēmu un stiprina Prokuroru kvalifikācijas un disciplinārlietu komisijas (<i>QDCP</i>) institucionālās spējas. Uzlabotā tiesiskā un institucionālā sistēma, kuras mērķis ir īstenot <i>GRECO</i> ieteikumus, ir vērsta uz šādu uzdevumu īstenošanu: - disciplinārpārkāpumu, kas saistīti ar prokuroru rīcību un to atbilstību ētikas standartiem, precizēšana un pieejamo disciplinārsodu saraksta paplašināšana, lai palielinātu to samērīgumu un iedarbīgumu; - grozījumu izdarīšana noteikumos par <i>QDCP</i> sastāvu, lai nodrošinātu, ka lielākā daļa komisijas locekļu ir prokurori, kurus ievēlējuši viņu kolēģi, kā arī neatkarīgas un objektīvas visu <i>QDCP</i> locekļu kandidātu priekšatlases procedūras veikšana, kas ietver viņu godprātības pārbaudi;

					- disciplinārlietu izskatīšanas efektivitātes uzlabošana, pagarinot noilguma termiņus.
3.1 4.	4. reforma. Prokuratūras reforma	Darbojas e-lietu pārvaldības sistēma krimināltiesību jomā	4. c et.	2026	Darbojas krimināltiesību e-lietu pārvaldības sistēmas sistēmu veidojošais modulis, kriminālprocesa elektroniskais modulis un lietu analīzes modulis, kas ļauj digitāli apstrādāt krimināllietas un pakāpeniski aizstāj / būtiski modernizē novecojušo Vienoto pirmstiesas izmeklēšanu reģistru.

C.4. CĪŅA PRET KORUPCIJU UN NELIKUMĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU LEGALIZĀCIJU

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir stiprināt galvenās korupcijas apkarošanas aģentūras un atjaunināt tiesisko regulējumu, lai palielinātu korupcijas apkarošanas regulējuma vispārējo rezultativitāti un valsts korupcijas apkarošanas politikas īstenošanu, kas ir būtiski labvēlīgai uzņēmējdarbības un investīciju videi un ilgtspējīgai atveseļošanai un ekonomikas izaugsmei. Šajā nodaļā ir risināti arī trūkumi, kas saistīti ar līdzekļu atguvi un pārvaldību iestāžu un procedūru līmenī un ar Ukrainas tiesību aktu saskaņošanu ar ES *acquis* un FATF standartiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā, palīdzot labāk apkarot ekonomiskos noziegumus un uzlabot vispārējo uzņēmējdarbības vidi Ukrainā.

1. reforma. Korupcijas apkarošanas sistēmas institucionālo spēju attīstīšana

Šīs reformas mērķis ir palielināt korupcijas apkarošanas infrastruktūras vispārējo spēju apkarot korupciju — arī augstā līmenī —, izmantojot aktīvu un efektīvu izmeklēšanu.

Reformai ir trīs posmi. Pirmkārt, Specializētajai korupcijas apkarošanas prokuratūrai (*SAPO*) tiek dota iespēja palielināt tās darbinieku skaitu par 10–15 %. Otrkārt, tiek iecelts jauns Korupcijas novēršanas valsts aģentūras (*NACP*) vadītājs. Treškārt, Augstās korupcijas apkarošanas tiesas (*HACC*) tiesnešu un darbinieku skaits tiek palielināts attiecīgi par 60 % un 40 %.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 1. ceturksnim.

2. reforma. Tiesiskā regulējuma uzlabošana rezultatīvākai cīņai pret korupciju

Reformas vispārējais mērķis ir stiprināt galvenās korupcijas apkarošanas iestādes un racionalizēt kriminālprocesu, lai palielinātu to efektivitāti, arī augsta līmeņa korupcijas lietās, vienlaikus novēršot procedūru ļaunprātīgu izmantošanu un nepamatotu iejaukšanos. Ar šo reformu novērš arī trūkumus, kas saistīti ar līdzekļu atguvi un pārvaldību institucionālā un procedūru līmenī.

Reformai ir četri posmi. Pirmkārt, stājas spēkā grozītais Kriminālkodekss un Kriminālprocesa kodekss. Ar grozītajiem tiesību aktiem uzlabo noteikumus, kas reglamentē iespēju vienoties par soda samazināšanu, atceļ pirmstiesas izmeklēšanas periodu no kriminālprocesa reģistrācijas brīža līdz aizdomu paziņošanai un ļauj atsevišķas lietas izskatīt vienpersoniski Augstās korupcijas apkarošanas tiesas tiesnesim. Otrkārt, tiek pieņemta jauna korupcijas apkarošanas stratēģija un valsts korupcijas apkarošanas programma laikposmam pēc 2025. gada. Treškārt, ir pieņemts rīcības plāns līdzekļu atguves stratēģijas 2023.–2025. gadam īstenošanai. Ceturtkārt, stājas spēkā Likums par līdzekļu atguves un pārvaldības aģentūras (*ARMA*) reformu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 2. ceturksnim.

3. reforma. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pasākumi

Šīs reformas mērķis ir vēl vairāk saskaņot Ukrainas tiesisko regulējumu ar ES *acquis* un *FATF* standartiem un izveidot rezultatīvu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas sistēmu Ukrainā, lai labāk apkarotu ekonomiskos noziegumus un uzlabotu vispārējo uzņēmējdarbības vidi Ukrainā.

Reformai ir trīs posmi. Pirmkārt, tiek veikts nākamais valsts līmeņa riska novērtējums. Otrkārt, stājas spēkā tiesību akti par privātpersonu banku kontu un personīgo bankas seifu reģistru, kā arī juridisko personu banku kontu reģistru, saskaņā ar ES *acquis* principiem. Treškārt, ir ieviesta privātpersonu banku kontu un personīgo bankas seifu reģistra vajadzībām nepieciešamā programmatūra un aparatūra, kā arī juridisko personu banku kontu reģistrs.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 2. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
4.1.	1. reforma. Korupcijas apkarošanas sistēmas institucionālo spēju attīstīšana	Lielāks darbinieku skaits Specializētajā korupcijas apkarošanas prokuratūrā	3. c et.	2024	Specializētajai korupcijas apkarošanas prokuratūrai tiek dota iespēja palielināt savu darbinieku skaitu no 10 % līdz 15 % no Valsts korupcijas apkarošanas biroja darbinieku skaita.
4.2.	1. reforma. Korupcijas apkarošanas sistēmas institucionālo spēju attīstīšana	Jauna Korupcijas novēršanas valsts aģentūras vadītāja iecelšana	2. c et.	2024	Pēc atlases procedūras un saskaņā ar Korupcijas novēršanas likumu tiek iecelts jauns Korupcijas novēršanas valsts aģentūras vadītājs.
4.3.	1. reforma. Korupcijas apkarošanas sistēmas institucionālo spēju attīstīšana	Palielināts darbinieku skaits Augstajā korupcijas apkarošanas tiesā	1. c et.	2025	Augstās korupcijas apkarošanas tiesas (<i>HACC</i>) tiesnešu skaits tiek palielināts par 60 %, un <i>HACC</i> darbinieku skaits tiek palielināts par 40 %.
4.4.	2. reforma. Tiesiskā regulējuma uzlabošana rezultatīvākai cīņai pret korupciju	Grozītā Kriminālkodeksa un Kriminālprocesa kodeksa stāšanās spēkā	3. c et.	2024	Stājas spēkā Ukrainas likumi par grozījumiem Ukrainas Kriminālkodeksā un Ukrainas Kriminālprocesa kodeksā. Likumi ir vērsti uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - noteikumu, kas reglamentē iespēju vienoties par soda samazināšanu, uzlabošana; - pirmstiesas izmeklēšanas perioda atcelšana no kriminālprocesa reģistrācijas brīža līdz aizdomu paziņošanai;

					- iespēja atsevišķas lietas izskatīt Augstās korupcijas apkarošanas tiesas tiesnesim vienpersoniski.
4.5.	2. reforma. Tiesiskā regulējuma uzlabošana rezultatīvākai cīņai pret korupciju	Jaunas korupcijas apkarošanas stratēģijas un valsts korupcijas apkarošanas programmas laikposmam pēc 2025. gada pieņemšana	2. c et.	2026	Parlaments un valdība pieņem un publicē attiecīgi korupcijas apkarošanas stratēģiju un valsts korupcijas apkarošanas programmu tās īstenošanai laikposmam pēc 2025. gada.
4.6.	2. reforma. Tiesiskā regulējuma uzlabošana rezultatīvākai cīņai pret korupciju.	Rīcības plāna pieņemšana Līdzekļu atguves stratēģijas 2023.–2025. gadam īstenošanai	3. c et.	2024	Tiek pieņemts un Ministru kabineta tīmekļa vietnē publicēts rīcības plāns aktīvu atgūšanas stratēģijas 2023.–2025. gadam īstenošanai.
4.7.	2. reforma. Tiesiskā regulējuma uzlabošana rezultatīvākai cīņai pret korupciju.	Likuma, ar ko reformē Līdzekļu atguves un pārvaldības aģentūru, stāšanās spēkā	1. c et.	2025	Stājas spēkā Likums, ar ko reformē Līdzekļu atguves un pārvaldības aģentūru. Likumā uzmanība pievērsta šādām galvenajām jomām: - pārredzama un uz nopelniem balstīta aģentūras vadītāja atlases procedūra, t. sk. uzticama godprātības un profesionalitātes pārbaude; - neatkarīga ārējā snieguma novērtēšanas sistēma; - pārredzama procedūra konfiscēto aktīvu pārvaldībai un pārdošanai aģentūras kontrolē.
4.8.	3. reforma. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pasākumi	Nākamā valsts līmeņa riska novērtējuma veikšana	4. c et.	2025	Saskaņā ar atjaunināto metodiku nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas risku valsts novērtējumam Ukrainā tiek sagatavots un īstenots nākamais valsts līmeņa riska novērtējums.

4.9.	3. reforma. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pasākumi	Stājas spēkā tiesību akti par privātpersonu banku kontu un personīgo bankas seifu reģistru, kā arī juridisko personu banku kontu reģistru	2. c et.	2027	Stājas spēkā tiesiskais regulējums par privātpersonu bankas kontu un personīgo bankas seifu reģistru un juridisko personu bankas kontu reģistru saskaņā ar principiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/1153 (2019. gada 20. jūnijs), ar ko paredz noteikumus, lai atvieglotu finanšu un citas informācijas izmantošanu noteiktu noziedzīgu nodarījumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai vai kriminālvajāšanai par tiem, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 2000/642/TI, un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2024/1640 (2024. gada 31. maijs) par mehānismiem, kas dalībvalstīm jāievieš, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 un ar ko groza un atceļ Direktīvu (ES) 2015/849, ar ko groza Ukrainas tiesību aktus nodokļu, banku, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas, kapitāla tirgus un maksājumu pakalpojumu jomā.
4.10	3. reforma. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pasākumi.	Darbojas privātpersonu banku kontu un personīgo bankas seifu reģistra vajadzībām nepieciešamā programmatūra un aparātūra, kā arī juridisko personu banku kontu reģistrs.	2. c et.	2027	Darbojas privātpersonu banku kontu un personīgo bankas seifu reģistra vajadzībām nepieciešamā programmatūra un aparātūra, kā arī juridisko personu banku kontu reģistrs.

C.5. FINANŠU TIRGI

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir izmantot Ukrainas finanšu sektora potenciālu, lai veicinātu ekonomikas izaugsmi un atbalstītu atveseļošanu, uzraugot banku nozares stāvokli, lai saglabātu finanšu stabilitāti, stiprinot tiesisko regulējumu, lai to saskaņotu ar ES standartiem, risinot ieņēmumus nenesošu aizdevumu problēmu un uzlabojot kapitāla tirgu regulējumu.

1. reforma. Banku nozares novērtējums

Šīs reformas mērķis ir atjaunot parasto novērtēšanas procesu, apzināt iespējamās neaizsargātības aspektus lielākajās bankās un nodrošināt Ukrainas banku sistēmas noturību.

Reformai ir viens posms. Ukrainas Valsts banka veic lielāko banku noturības novērtējumu, kas ietver stresa testus saskaņā ar nelabvēlīgo scenāriju, kā arī aktīvu kvalitātes neatkarīgu pārskatu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 1. ceturksnim.

2. reforma. Valsts līdzdalības īpatsvara samazināšana banku nozarē

Šīs reformas mērķis ir noteikt valstij piederošu banku pārdošanas principus un stratēģiju pakāpeniskai valsts līdzdalības īpatsvara samazināšanai banku nozarē.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, ar atjauninātajiem tiesību aktiem nosaka pamatprincipus dažādu valstij piederošo banku līdzdalības daļu pārdošanai, vienlaikus nodrošinot iespēju tās iegādāties pilnībā. Otrkārt, jāpieņem stratēģija, kas paredz pakāpeniski samazināt valsts līdzdalības daļas valstij piederošās bankās.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 2. ceturksnim.

3. reforma. Ieņēmumus nenesošu aizdevumu noregulējuma uzlabošana

Šīs reformas mērķis ir uzlabot ieņēmumus nenesošu aizdevumu (INA) noregulējumu.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, Ukraina pieņem stratēģiju INA noregulējumam, galveno uzmanību pievēršot prudenciālajām prasībām un INA pārstrukturēšanas un noregulējuma satvara uzlabošanai. Otrkārt, tiek pieņemti turpmāki attiecīgo tiesību aktu grozījumi, ņemot vērā stratēģijas ieteikumus.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 2. ceturksnim.

4. reforma. Uzlabotas finanšu uzraudzības iestādes spējas

Šīs reformas mērķis ir uzlabot valsts regulējumu attiecībā uz kapitāla tirgiem un organizētiem preču tirgiem.

Reformai ir viens posms. Saskaņā ar to stājas spēkā likums par valsts regulējuma attiecībā uz kapitāla tirgiem un organizētiem preču tirgiem uzlabošanu, to saskaņojot ar Starptautiskās Vērtspapīru komisiju organizācijas (*IOSCO*) standartiem.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 4. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
5.1.	1. reforma. Banku nozares novērtējums	Publicēts banku sistēmas noturības novērtējums	1. c et.	2026	Ukrainas Valsts banka (<i>NBU</i>) publicē banku sistēmas (aktīvu ziņā) lielāko banku noturības novērtējumu, kas ietver stresa testus saskaņā ar nelabvēlīgo scenāriju, un aktīvu kvalitātes neatkarīga pārskata rezultātus, ja apstākļi tādu ļauj veikt.
5.2.	2. reforma. Valsts līdzdalības īpatsvara samazināšana banku nozarē	Tiesību aktu par valstij piederošu banku pārdošanas principiem stāšanās spēkā	3. c et.	2025	Stājas spēkā atjauninātie tiesību akti par valstij piederošu banku pārdošanu, proti, Ukrainas 2012. gada Likums Nr. 4524-VI "Par valstij piederošu akciju atsavināšanu no tādu banku pamatkapitāla, saistībā ar kurām valsts veikusi rekapitalizāciju". Pārskatītajiem tiesību aktiem būtu jāatvieglo dažādu līdzdalības daļu valstij piederošās bankās pārdošana, vienlaikus nodrošinot iespēju tās iegādāties pilnībā. Pamatprincipi, saskaņā ar kuriem tiks veikta valstij piederošu banku pārdošana, tiks izstrādāti kopīgās diskusijās un vienojoties ar starptautiskajiem līdzekļu devējiem.
5.3.	2. reforma. Valsts līdzdalības īpatsvara samazināšana banku nozarē	Stratēģijas pieņemšana pakāpeniskai valsts līdzdalības īpatsvara samazināšanai banku nozarē	2. c et.	2026	Tiek pieņemta valdības rezolūcija vai cits valdības tiesību akts, ar ko pieņem valstij piederošu banku reformu stratēģiju, kurā paredzēts pakāpeniski samazināt valstij piederošo daļu īpatsvaru banku nozarē. Stratēģija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - finansiālā stiprība un stabilitāte; - ieņēmumus nenesošu aizdevumu pārvaldība; - fiskālo risku mazināšana; - banku pārvaldības un darbības efektivitātes uzlabošana; - banku vērtības palielināšana, ilgtermiņa dzīvotspēja un pasākumi virzībā uz privatizāciju (attiecīgā gadījumā).
5.4.	3. reforma. Ieņēmumus nenesošu aizdevumu nenesošu aizdevumu	Ieņēmumus nenesošu aizdevumu neregulējuma stratēģijas pieņemšana	2. c et.	2025	Tiek pieņemta ieņēmumus nenesošu aizdevumu (INA) neregulējuma stratēģija, kas atbilst attiecīgajai ES praksei. Stratēģija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - prudenciālo prasību pastiprināšana attiecībā uz INA atzīšanu un neregulējumu;

	noregulējuma uzlabošana				- INA datu un citu attiecīgu tirgus datu apmaiņa starp finanšu iestādēm un valsts aģentūrām, lai uzlabotu INA noregulējumu; - iespējamo šķēršļu pārskatīšana un tādu pasākumu izstrāde, kuru mērķis ir uzlabot INA pārstrukturēšanas un noregulējuma satvaru.
5.5.	3. reforma. Ieņēmumus nenesošu aizdevumu noregulējuma uzlabošana	Tiesību aktu par ieņēmumus nenesošu aizdevumu noregulējuma uzlabošanu stāšanās spēkā	2. c et.	2026	Stājas spēkā tiesību akti, ar ko īsteno ieņēmumus nenesošu aizdevumu noregulējuma stratēģijas ieteikumus, ar kuriem uzlabo INA noregulējuma sistēmu.
5.6.	4. reforma. Uzlabotas finanšu uzraudzības iestādes spējas	Likuma par valsts regulējuma pilnveidošanu kapitāla tirgu un organizēto preču tirgu jomā stāšanās spēkā	4. c et.	2025	Stājas spēkā likums par valsts regulējuma pilnveidošanu kapitāla tirgu un organizēto preču tirgu jomā, pieskaņojot to <i>IOSCO</i> standartiem. Tas attiecas uz Valsts vērtspapīru tirgus komisijas (<i>NSSMC</i>) spēju darboties bez ārējas ietekmes, jo īpaši no politiska vai nozares spiediena, pieņemt lēmumus, pamatojoties uz tiesību aktiem un tirgus integritātes un investoru aizsardzības interesēm, nevis ārējām interesēm, un izveidot stabilus izpildes mehānismus un starptautisko sadarbību.

C.6. PUBLISKO AKTĪVU PĀRVALDĪBA

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir uzlabot Ukrainas valstij piederošo uzņēmumu (VPU) valsts īpašumtiesību politiku, korporatīvo pārvaldību un vadību, kā arī saskaņot valsts atbalsta regulējumu ar ES *acquis*. Tas palīdz uzlabot pārredzamību un efektivitāti un stiprināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus ar privāto sektoru.

1. reforma. Valsts īpašumtiesību politikas pieņemšana

Šīs reformas mērķis ir pieņemt valsts īpašumtiesību politiku, kas atspoguļotu VPU īpašumtiesību ilgtermiņa un visas valdības prioritātes. VPU klasifikācija tiks atjaunota saskaņā ar principiem, kas noteikti valsts īpašumtiesību politikā. VPU klasificēšanas rezultātā tiks izveidots to VPU saraksts, kuri paliks valsts īpašumā kā stratēģisks ieguldījums, to VPU saraksts, kurus ierosinās nodot privatizācijai, īpašā apakšsadaļā norādot arī visus VPU, saistībā ar kuriem karstāvokļa laikā uz laiku ir aizliegts veikt privatizāciju, un to VPU saraksts, kuri tiks likvidēti.

Reformai ir viens posms. Tas paredz tiesību aktu, ar ko ievieš valsts īpašumtiesību politiku, stāšanos spēkā un VPU klasificēšanas kārtības publicēšanu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2024. gada 4. ceturksnim.

2. reforma. Uzlabota valstij piederošu uzņēmumu pārvaldība un vadība

Šīs reformas mērķis ir atvieglot pāreju no valsts unitāra uzņēmuma juridiskās formas uz vairāk komerciāli orientētām formām, veicināt efektīvāku un pārredzamāku valstij piederošu uzņēmumu (VPU) pārvaldības sistēmu, uzlabojot korporatīvās pārvaldības standartus un īstenošanu vadošajos VPU.

Reformai ir četri posmi. Pirmkārt, stājas spēkā jauns likums, kas uzlabo VPU korporatīvo pārvaldību, ņemot vērā ESAO pamatnostādnes⁵, tajā skaitā nosakot VPU uzraudzības padomju pilnvaras. Otrkārt, vismaz 15 nozīmīgākajos VPU tiek ieceltas uzraudzības padomes ar neatkarīgu locekļu vairākumu. Treškārt, Ukraina kā akciju sabiedrības vai sabiedrības ar ierobežotu atbildību korporatizē vismaz 15 nozīmīgākos VPU. Ceturtkārt, iestādes iesniedz pirmo gada ziņojumu, kas apliecina, ka ir pienācīgi ievēroti korporatīvās pārvaldības principi.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

⁵ ESAO (2015), “*OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises*”, ESAO, Parīze, <https://www.oecd.org/daf/ca/guidelines-corporate-governance-soes.htm>

3. reforma. Kontu nošķiršana valstij piederošos uzņēmumos starp sabiedrisko pakalpojumu saistībām (SPS) un darbībām, kas nav saistītas ar SPS

Šīs reformas mērķis ir stiprināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus ar privāto sektoru, kā arī panākt turpmāku konvergenci ar ES *acquis*, veicot kontu nošķiršanu starp sabiedrisko pakalpojumu saistībām (SPS) un darbībām, kas nav saistītas ar SPS.

Reformai ir trīs posmi. Pirmkārt, Ukraina pieņem un publicē ceļvedi, kurā noteikti nepieciešamie pasākumi, lai attiecībā uz visiem VPU, kas iesaistīti SPS, veiktu obligātu kontu strukturālu nošķiršanu starp SPS un darbībām, kas nav saistītas ar SPS. Otrkārt, stājas spēkā tiesību akti, lai tos saskaņotu ar Eiropas Komisijas Direktīvu 2006/111, kas nodrošinās, ka tiek definēta un ieviesta obligāta kontu strukturāla nodalīšana starp SPS un darbībām, kas nav SPS darbības. Treškārt, Ukraina publicē neatkarīgu revīzijas ziņojumu par nozīmīgākajiem VPU, kas iesaistīti SPS darbībās, t. sk. par kontu nošķiršanas īstenošanu un tirgus atbilstību šķērssubsidēšanas jomā.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 3. ceturksnim.

4. reforma. Uzlabota valsts atbalsta kontroles sistēma

Šīs reformas mērķis ir atcelt valsts atbalsta kontroles piemērošanas apturēšanu un saskaņot valsts atbalsta kontroles regulējumu ar ES regulējumu, tādējādi nodrošinot lielāku pārredzamību attiecībā uz VPU sniegto valsts finansējumu.

Reformai ir viens posms. Tas paredz atjaunināt tiesību aktus par valsts atbalstu, tajā skaitā noteikumus attiecībā uz vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumiem, kā arī Ukrainas Pretmonopolu komitejas veiktās valsts atbalsta kontroles piemērošanas pilnīgu atsākšanu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 4. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/inve stīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
6.1.	1. reforma. Valsts īpašumtiesību politikas pieņemšana	Valsts īpašumtiesību politikas un valstij piederošu uzņēmumu klasifikācijas pieņemšana	4. c et.	2024	Ukrainas Ministru kabineta rezolūcijas par vispārējās valsts īpašumtiesību politikas apstiprināšanu un VPU klasifikācijas pieņemšana un publicēšana. Valsts īpašumtiesību politika ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - uzskaitīt valsts politikas mērķus, kas jāsasniedz VPU; - aprakstīt valsts lomu VPU pārvaldībā, to, kā valsts īsteno tās īpašumtiesību politiku, un tās īstenošanā iesaistīto valsts iestāžu attiecīgos uzdevumus un pienākumus; - noteikt vispārējos pamatojumus VPU paturēšanai valsts īpašumā un regulāri pārskatīt šos pamatojumus; - noteikt ilgtermiņa un visas valdības prioritātes saistībā ar līdzdalību VPU; - noteikt dividenžu politiku un uzraudzības padomes locekļu un vadītāju atalgojuma politiku. Īpašumtiesību politika ļauj īstenot ESAO korporatīvās pārvaldības reformas uzņēmumos, kas darbojas kā sadales sistēmas operatori, lai uzlabotu konkurenci dabasgāzes tirgos. VPU klasificēšanas rezultāti: - iegūts to VPU saraksts, kuri paliks valsts īpašumā kā stratēģiski svarīgi; - iegūts to VPU saraksts, kurus ierosinās nodot privatizācijai, īpašā apakšiedaļā norādot arī visus VPU, kuru nodošana privatizācijai īslaicīgi aizliegta karstāvokļa laikā; - iegūts to VPU saraksts, kuri tiks likvidēti.
6.2.	2. reforma. Uzlabota valstij piederošu uzņēmumu pārvaldība un vadība	Tiesību aktu par valstij piederošu uzņēmumu korporatīvo pārvaldību stāšanās spēkā	2. c et.	2024	Stājas spēkā jaunais likums par VPU korporatīvo pārvaldību, ņemot vērā ESAO korporatīvās pārvaldības pamatnostādnes. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - noteikt VPU uzraudzības padomju pilnvaras iecelt un atlaist izpilddirektorus; - noteikt VPU uzraudzības padomju pilnvaras apstiprināt VPU stratēģiskos, investīciju un finanšu plānu dokumentus; - izveidot VPU uzraudzības padomju ikgadējo izvērtēšanas procedūru.

6.3.	2. reforma. Uzlabota valstij piederošu uzņēmumu pārvaldība un vadība	Tādu valstij piederošu uzņēmumu uzraudzības padomju iecelšana, kurās vairākums locekļu ir neatkarīgi	2. c et.	2026	Vismaz 15 VPU, kuri iekļauti nozīmīgāko VPU sarakstā, kas apstiprināts ar Ministru kabineta protokollēmumu, ieceļ uzraudzības padomes, kurās vairākums locekļu ir neatkarīgi. Uzraudzības padomes locekļus ieceļ konkursa kārtībā, pamatojoties uz procedūrām, par kurām panākta vienošanās un kuras ir spēkā atlases sākumā.
6.4.	2. reforma. Uzlabota valstij piederošu uzņēmumu pārvaldība un vadība	Galveno valstij piederošo uzņēmumu korporatizācija	3. c et.	2026	Vismaz 15 VPU, kuri iekļauti nozīmīgāko VPU sarakstā, kas apstiprināts ar Ministru kabineta protokollēmumu, ir vai nu akciju sabiedrības, vai arī sabiedrības ar ierobežotu atbildību.
6.5.	2. reforma. Uzlabota valstij piederošu uzņēmumu pārvaldība un vadība	Ziņojuma, kas apliecina, ka ir pienācīgi ievēroti korporatīvās pārvaldības principi, iesniegšana	4. c et.	2027	Eiropas Komisijai tiek iesniegts pirmais gada ziņojums ar finanšu un darbības rezultātiem, kas liecina, ka korporatīvās pārvaldības principi ir pienācīgi ievēroti. Ziņojumā arī novērtēta uzraudzības padomju lēmumu pieņemšanas neatkarība, jo īpaši vismaz 15 valstij piederošos uzņēmumos no nozīmīgāko VPU saraksta, t. sk. tas, vai lēmumiem par stratēģiskiem jautājumiem un vadītāju iecelšanu amatā ir vajadzīga valdības <i>de facto</i> piekrišana. Pirms revīzijas ievieš un izpilda šādus korporatīvās pārvaldības pamatprincipus: - ir skaidri noteiktas Ministru kabineta, Finanšu ministrijas un Ekonomikas ministrijas funkcijas un tiek nodrošināta parlamenta uzraudzība; - ir skaidri noteiktas konsolidētu VPU vadības struktūru pilnvaras un darbības joma pilnībā saskaņā ar valsts īpašumtiesību politiku; - publisko finanšu pārvaldības apsvērumi ir iestrādāti nozīmīgāko VPU statūtos (un, ja nepieciešams, konsolidēto VPU vadības struktūru statūtos);

					- nozīmīgāko VPU statūtus vajadzības gadījumā groza saskaņā ar korporatīvās pārvaldības reformas principiem, t. sk. lai nodrošinātu uzraudzības padomju neatkarību lēmumu pieņemšanā.
6.6.	3. reforma. Kontu nošķiršana valstij piederošos uzņēmumos starp sabiedrisko pakalpojumu saistībām (SPS) un darbībām, kas nav saistītas ar SPS	Ceļveža pieņemšana attiecībā uz sabiedrisko pakalpojumu saistību (SPS) un ar SPS nesaistītu darbību nošķiršanu	1. c et.	2025	Tiek pieņemts un publicēts ceļvedis, kurā noteikti pasākumi, lai attiecībā uz visiem VPU, kas iesaistīti SPS, veiktu obligātu kontu strukturālu nošķiršanu starp SPS un darbībām, kas nav saistītas ar SPS. Ceļvedis ir balstīts uz apzināto nepieciešamo grāmatvedības metožu pašreizējo ieviešanas līmeni un ietver operatīvus pasākumus, lai nošķirtu kontus uzņēmumiem, kas ir dažādos nepieciešamo izmaiņu ieviešanas posmos. Ceļvedī aprakstīts, kā visos galvenajos nozīmīgākajos VPU, kas apstiprināti ar Ministru kabineta protokollēmumu, tiks veikta kontu nošķiršana starp SPS un darbībām, kas nav saistītas ar SPS.
6.7.	3. reforma. Kontu nošķiršana valstij piederošos uzņēmumos starp sabiedrisko pakalpojumu saistībām (SPS) un	Tiesību aktu par sabiedrisko pakalpojumu saistību (SPS) un ar SPS nesaistītu darbību nošķiršanu stāšanās spēkā	4. c et.	2025	Stājas spēkā tiesību akti, kas noteikti 6.6. posmā pieņemtajā ceļvedī, lai saskaņotu ar Eiropas Komisijas Direktīvu 2006/111, kas nodrošinās, ka visos nozīmīgākajos VPU, kuri ir apstiprināti ar Ministru kabineta protokollēmumu un kuri ir iesaistīti SPS izpildē, tiek noteikta un ieviesta obligāta kontu strukturāla nošķiršana starp SPS un darbībām, kas nav saistītas ar SPS.

	darbībām, kas nav saistītas ar SPS				
6.8.	3. reforma. Kontu nošķiršana valstij piederošos uzņēmumos starp sabiedrisko pakalpojumu saistībām (SPS) un darbībām, kas nav saistītas ar SPS	Revīzijas ziņojuma, ar ko apstiprina sabiedrisko pakalpojumu saistību (SPS) un ar SPS nesaistītu darbību nošķiršanu, iesniegšana	3. c et.	2027	Tiek iesniegts neatkarīgs revīzijas ziņojums, ko sagatavo revīzijas uzņēmums, kurš ir daļa no starptautiskā revīzijas tīkla un kuram saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir tiesības veikt sabiedriskas nozīmes uzņēmumu finanšu pārskatu obligātu revīziju. Šādā ziņojumā ir ietverts detalizēts novērtējums par turpmāk minētajām jomām attiecībā uz nozīmīgākajiem VPU, kuri apstiprināti ar Ministru kabineta protokollēmumu un iesaistīti SPS izpildē: - kontu nošķiršanas īstenošana; - tirgus atbilstības nodrošināšana šķērssubsidēšanas jomā; - sabiedrisko pakalpojumu saistību noteikšana katram VPU; - izmaksas, finanšu plūsmas un saistības, kas izriet no sabiedrisko pakalpojumu saistībām.
6.9.	4. reforma. Uzlabota valsts atbalsta kontroles sistēma	Atjauninātu tiesību aktu par valsts atbalstu stāšanās spēkā un valsts atbalsta kontroles piemērošanas pilnīga atsākšana	4. c et.	2025	Stājas spēkā atjauninātie tiesību akti par valsts atbalstu, tostarp noteikumi attiecībā uz vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem, kā arī tiek pilnībā atsākta Ukrainas Pretmonopolu komitejas veiktā valsts atbalsta kontroles piemērošana, izņemot valsts veikto to sistēmiski nozīmīgo banku rekapitalizāciju, kurām ir pielaide valsts noslēpumam aizsardzības rūpniecības finansēšanai karastāvokļa laikā. Likums arī ļaus izveidot īpašas piemērotas atbalsta shēmas MVU atbalstam, ko sniedz karastāvokļa laikā.

C.7. CILVĒKKAPITĀLS

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir iepazīstināt ar reformām, kas tiek uzskatītas par nepieciešamām, lai apturētu pēdējos gados vērojamo cilvēkkapitāla mazināšanos, vienlaikus veidojot pamatu ilgtspējīgam atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas procesam.

1. reforma. Uzlabota profesionālā izglītība

Šīs reformas mērķis ir nodrošināt, ka izglītība atbilst darba tirgus un valsts atveseļošanas vajadzībām, paplašinot izglītības iestāžu institucionālās spējas nodrošināt formālo un neformālo profesionālo izglītību un reglamentējot attiecības starp profesionālās izglītības iestādēm un valsts/vietējām un starptautiskām ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu ilgtspējīgu cilvēkkapitāla attīstību Ukrainā.

Reformai ir viens posms. Tas paredz likuma par profesionālo izglītību stāšanos spēkā.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 2. ceturksnim.

2. reforma. Uzlabota pirmsskolas izglītība

Šīs reformas mērķis ir nodrošināt piekļuvi kvalitatīvai pirmsskolas izglītībai, lai palielinātu sieviešu, kas rūpējas par pirmsskolas vecuma bērniem, iesaistīšanos darba tirgū.

Reformai ir viens posms. Tas paredz likuma par pirmsskolas izglītību stāšanos spēkā.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 1. ceturksnim.

3. reforma. Uzlabota rehabilitācijas sistēma cilvēkiem ar invaliditāti

Šīs reformas mērķis ir uzlabot rehabilitācijas sistēmu un nodrošināt iespēju plašāk novērtēt cilvēku vajadzības, izmantojot jaunu elektronisku sistēmu.

Reformai ir viens posms. Tas paredz, ka stājas spēkā tiesību akti par saskaņošanu ar starptautiskajiem funkcionēšanas, invaliditātes un veselības novērtēšanas standartiem un par tādas elektroniskas sistēmas ieviešanu, kas satur informāciju par indivīda vajadzībām un automātiski piedāvā pakalpojumus atbilstoši konstatētajām vajadzībām.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 4. ceturksnim.

4. reforma. Pāreja no militārā dienesta uz civilpersonas dzīvi

Šīs reformas mērķis ir atvieglot pāreju no militārā dienesta uz civilpersonas dzīvi, t. sk. aktīvu līdzdalību sociālajā un ekonomiskajā dzīvē.

Reformai ir viens posms, proti, pārejas sistēmas un saistīto pakalpojumu īstenošanai nepieciešamo likumdošanas pasākumu stāšanās spēkā.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 3. ceturksnim.

5. reforma. Uzlabota sociālā infrastruktūra un deinstitucionalizācija

Šīs reformas mērķis ir uzlabot bērnu, personu ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēku labbūtību publiskajā aprūpes sistēmā.

Reformai ir viens posms. Tas paredz divu stratēģiju pieņemšanu: vienu par psihoneiroloģisko un citu aprūpes iestāžu reformēšanu un otru par bērnu, personu ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēku aprūpes deinstitucionalizāciju.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2024. gada 4. ceturksnim.

6. reforma. Uzlabota darba tirgus darbība

Šīs reformas mērķis ir veicināt labāku darba tirgus darbību.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, tiek pieņemta stratēģija, kuras mērķis ir uzlabot demogrāfisko situāciju Ukrainā līdz 2040. gadam, tajā skaitā samazināt priekšlaicīgu mirstību un pārvarēt negatīvās migrācijas tendences. Otrkārt, tiek pieņemta iedzīvotāju nodarbinātības stratēģija, kurā ierosināti pasākumi Ukrainas darba tirgus apstākļu uzlabošanai, piemēram, vienkāršota piekļuve darba tirgum un reformēts valsts nodarbinātības dienests.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 2. ceturksnim.

7. reforma. Mājokļu pieejamības nodrošināšana grūtībās nonākušiem cilvēkiem

Šīs reformas mērķis ir izstrādāt satvaru sociālo mājokļu sistēmai.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, stājas spēkā tiesību akti, kuros noteiktas Ukrainas mājokļu politikas galvenās prioritātes, piemēram, nepieciešamība nodrošināt pārredzamību, pieejamību visneaizsargātākajām iedzīvotāju grupām vai atbalsta shēmu izveidi. Otrkārt, stājas spēkā tiesību akti, ar kuriem izveido sociālos mājokļus.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 4. ceturksnim.

8. reforma. Uzlabots sociālais nodrošinājums

Šīs reformas mērķis ir uzlabot publisko sociālo pakalpojumu sniegšanu, ieviešot mehānismus noteiktu sociālo pakalpojumu iepirkumiem no reģistrētiem pakalpojumu sniedzējiem.

Reformai ir viens posms. Saskaņā ar to paredzēts pieņemt rezolūciju, ar ko reformē sociālo pakalpojumu sociālā iepirkuma sistēmu, pārveido finansēšanas modeli par sociālo pakalpojumu iepirkuma modeli, kas orientēts uz rezultātiem, un stimulē tādu sociālo pakalpojumu sniegšanu, kurus sabiedrība parasti nefinansē.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 2. ceturksnim.

9. reforma. Uzlabota kultūras attīstība

Šīs reformas mērķis ir popularizēt Ukrainas kultūras mantojumu.

Reformai ir viens posms. Saskaņā ar to paredzēts pieņemt stratēģiju, kurā noteikti tādi prioritāri mērķi kā Ukrainas kultūras piedāvājuma kvalitātes un pieklūstamības uzlabošana, kā arī Ukrainas kultūras iestāžu spēju veidošana.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 1. ceturksnim.

1. investīciju grupa. Investīcijas izglītībā

Šo investīciju mērķis ir uzlabot drošas un kvalitatīvas publiskās izglītības pieejamību.

Investīcijām ir divi posmi. Pirmkārt, tās paredz budžetā 2024. un 2025. gadam atvēlēt vismaz 300 miljonus EUR faktiskajās cenās (izteikti kā UAH ekvivalents) drošas un kvalitatīvas izglītības pieejamības uzlabošanai. Otrkārt, tās paredz budžetā 2024., 2025., 2026. un 2027. gadam atvēlēt vismaz 650 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) drošas un kvalitatīvas izglītības pieejamības uzlabošanai.

Investīcijas paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

2. investīciju grupa. Investīcijas veselības aprūpē

Šo investīciju mērķis ir uzlabot Ukrainas valsts veselības aprūpes sistēmu.

Investīcijai ir divi posmi. Pirmkārt, tās paredz budžetā 2024. un 2025. gadam atvēlēt vismaz 200 miljonus EUR faktiskajās cenās (izteikti kā UAH ekvivalents) veselības aprūpes infrastruktūras un iestāžu stiprināšanai, veselības aprūpes pakalpojumu digitalizācijai un medicīnisko analīžu, ķirurģijas un pacientu aprūpes aprīkojuma nodrošināšanai. Otrkārt, tās paredz budžetā 2024., 2025., 2026. un 2027. gadam atvēlēt vismaz 400 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) veselības aprūpes infrastruktūras un iestāžu stiprināšanai, veselības aprūpes pakalpojumu digitalizācijai un medicīnisko analīžu, ķirurģijas un pacientu aprūpes aprīkojuma nodrošināšanai.

Investīcijas paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

3. investīciju grupa. Investīcijas sociālajā infrastruktūrā

Šo investīciju mērķis ir stiprināt Ukrainas sociālo infrastruktūru.

Investīcijām ir viens posms. Tas paredz budžetā atvēlēt vismaz 350 miljonus EUR faktiskajās cenās bojātās/iznīcinātās sociālās infrastruktūras atjaunošanai un būvniecībai (jauna būvniecība, rekonstrukcija, kapitālremonts, atjaunošana).

Investīcijas paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

4. investīciju grupa. Investīcijas kompensācijās par bojātiem vai iznīcinātiem mājokļiem

Šo investīciju mērķis ir uzlabot piekļuvi cenas ziņā pieejamiem mājokļiem un uzlabot mājokļu kvalitāti un piekļūstamību.

Investīcijām ir viens posms. Tas paredz budžetā atvēlēt vismaz 600 miljonus EUR faktiskajās cenās (izteikti kā UAH ekvivalents) kompensācijām personām, kuru mājokļi cietuši vai iznīcināti Krievijas agresijas kara rezultātā.

Investīcijas paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

5. investīciju grupa. Investīcijas mājokļu nodrošināšanā neaizsargātām iedzīvotāju grupām

Šo investīciju mērķis ir uzlabot piekļuvi cenas ziņā pieejamiem mājokļiem un uzlabot mājokļu kvalitāti un piekļūstamību, īpašu uzmanību pievēršot veterāniem, personām ar invaliditāti, viņu ģimenes locekļiem un iekšzemē pārvietotām personām.

Investīcijai ir divi posmi. Pirmkārt, tās paredz budžetā 2024. un 2025. gadam atvēlēt vismaz 200 miljonus EUR faktiskajās cenās mājokļu nodrošināšanai personām ar I–II grupas invaliditāti. Otrkārt, tās paredz budžetā 2024., 2025., 2026. un 2027. gadam atvēlēt vismaz 450 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) mājokļu nodrošināšanai personām ar I–II grupas invaliditāti.

Investīcijas paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
7.1.	1. reforma. Uzlabota profesionālā izglītība	Tiesību aktu par profesionālo izglītību stāšanās spēkā	2. cet.	2025.	Stājas spēkā Ukrainas likums “Par profesionālo izglītību”. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - definēt taisnīgus noteikumus izglītības iestāžu darbībai izglītības pakalpojumu tirgū profesionālās izglītības jomā; - paplašināt izglītības iestāžu institucionālo spēju nodrošināt formālo un neformālo profesionālo izglītību; - skaidri definēt attiecības starp profesionālās izglītības iestādēm un valsts/vietējām un starptautiskajām ieinteresētajām personām cilvēkkapitāla ilgtspējīgai attīstībai Ukrainā.
7.2.	2. reforma. Uzlabota pirmsskolas izglītība	Tiesību aktu par pirmsskolas izglītību stāšanās spēkā	1. cet.	2025.	Stājas spēkā Ukrainas likums “Par pirmsskolas izglītību” saskaņā ar Padomes 2019. gada 22. maija Ieteikumu par kvalitatīvām agrīnās pirmsskolas izglītības sistēmām. Likumā uzmanība pievērsta šādām galvenajām jomām: - pirmsskolas izglītības pieejamības garantijas pirmsskolas vecuma bērniem; - taisnīgi noteikumi izglītības iestāžu darbībai izglītības pakalpojumu tirgū pirmsskolas izglītības jomā; - pienācīgi darba apstākļi pirmsskolas izglītības jomā strādājošajiem; - noteikumi elastīga un efektīva pirmsskolas izglītības pakalpojumu sniedzēju tīkla darbībai.
7.3.	3. reforma. Uzlabota rehabilitācijas sistēma cilvēkiem ar invaliditāti	Tiesību aktu par personu ar invaliditāti rehabilitāciju stāšanās spēkā	4. cet.	2026.	Stājas spēkā Ukrainas likums “Par grozījumiem Ukrainas likumā “Par personu ar invaliditāti rehabilitāciju Ukrainā””. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - izmantot Starptautisko funkcionalitātes, invaliditātes un veselības klasifikāciju; - ieviest elektronisku sistēmu, kas satur informāciju par personas vajadzībām un automātiski piedāvā pakalpojumus atbilstoši noteiktajām vajadzībām (sociālos, medicīniskos un citus).

7.4.	4. reforma. Pāreja no militārā dienesta uz civilpersonas dzīvi	Tiesību aktu, ar ko ievieš pārejas sistēmu no militārā dienesta uz civilpersonas dzīvi, stāšanās spēkā	3. cet .	2026	Stājas spēkā Ukrainas likums par valsts veterānu politiku, t. sk. tiek ieviesta sistēma pārejai no militārā dienesta uz civilpersonas dzīvi. Likumā uzmanība tiks pievērsta šādām galvenajām jomām: - rehabilitācija un medicīniskā aprūpe, tajā skaitā psiholoģiskā palīdzība; - apmācības, pārkvalifikācijas un profesionālās pilnveides programmas; - nepieciešamie nosacījumi veterānu kā atsevišķas kategorijas nodarbināšanai; - pasākumi veterānu uzņēmumu atbalstam.
7.5.	5. reforma. Uzlabota sociālā infrastruktūra un deinstitucionalizācija	Stratēģijas psihoneiroloģijas un citu aprūpes iestāžu reformēšanai un personu ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēku aprūpes deinstitucionalizācijai pieņemšana un stratēģijas par katra Ukrainas bērna tiesību uzaugt ģimeniskā vidē nodrošināšanu 2024.–2028. gadam pieņemšana	4. cet .	2024	Tiek pieņemts Ministru kabineta rīkojums “Par stratēģijas psihoneiroloģijas un citu aprūpes iestāžu reformēšanai un personu ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēku aprūpes deinstitucionalizācijai apstiprināšanu” un Ministru kabineta rīkojums “Par stratēģijas par katra Ukrainas bērna tiesību uzaugt ģimeniskā vidē nodrošināšanu 2024.–2028. gadam apstiprināšanu”. Šīs stratēģijas ir vērstas uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - attīstīt sociālos pakalpojumus ar mērķi atbalstīt ģimenes ar bērniem, personas ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēkus, lai viņi varētu patstāvīgi dzīvot kopienā, un novērst institucionālizāciju; - attīstīt automatizētas dzīvesvides pakalpojumus cilvēkiem ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēkiem, kuriem vajadzīgs papildu atbalsts; - nodrošināt ģimeniskas audzināšanas formas (piemēram, aprūpe ģimeniskā vidē, aizbildnība un adopcija) bez vecāku apgādības palikušiem bērniem.
7.6.	6. reforma. Uzlabota darba tirgus darbība	Demogrāfiskās attīstības stratēģijas laikposmam līdz 2040. gadam pieņemšana	3. cet .	2024	Tiek pieņemts Ukrainas Ministru kabineta rīkojums “Par Ukrainas demogrāfiskās stratēģijas laikposmam līdz 2040. gadam apstiprināšanu”. Stratēģija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - uzlabot situāciju dzimstības jomā; - samazināt priekšlaicīgas mirstības rādītājus, jo īpaši darbības vecuma vīriešu vidū; - pārvarēt negatīvas migrācijas tendences, nodrošinot piespiedu migrantu atgriešanos, ārvalstu diasporas pārstāvju piesaisti Ukrainai u. c.;

					- veicināt aktīvu ilgdzīvošanu; - radīt infrastruktūru un drošības priekšnoteikumus demogrāfiskās situācijas uzlabošanai.
7.7.	6. reforma. Uzlabota darba tirgus darbība	Iedzīvotāju nodarbinātības stratēģijas pieņemšana	2. cet .	2026	Tiek pieņemts Ukrainas Ministru kabineta rīkojums par iedzīvotāju nodarbinātības stratēģijas apstiprināšanu. Stratēģija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - radīt labvēlīgus apstākļus nodarbinātībai, arī ar uzņēmējdarbības palīdzību, īpašu uzmanību pievēršot sievietēm; - vienkāršot piekļuvi darba tirgum; - nodrošināt pārkvalifikācijas iespējas; - reformēt valsts nodarbinātības dienestu; - reformēt darba tirgus prognozēšanas sistēmu; - nodrošināt stimulus, lai Ukrainas darba tirgum piesaistītu talantīgus ārvalstu uzņēmējus, augsti kvalificētus un darbspējīgus darba ņēmējus un studentus.
7.8.	7. reforma. Mājokļu pieejamības nodrošināšana grūtībās nonākušiem cilvēkiem	Tiesību aktu par mājokļu politikas pamatprincipiem stāšanās spēkā	4. cet .	2025	Stājas spēkā Ukrainas likums “Par mājokļu politikas pamatprincipiem”. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - mājokļu pieejamībai visneaizsargātākajām iedzīvotāju kategorijām būtu jāklūst par galveno principu mājokļu nodrošināšanā; - izveidot dažādus atbalsta mehānismus iedzīvotājiem ar atšķirīgām finansiālajām iespējām un noteikt kritērijus to pieejamībai; - reglamentēt tiesisko pamatu komunālo dzīvojamo telpu īres un komunālo dzīvojamo telpu īres ar izpirkuma tiesībām ieviešanai; - izveidot pārredzamu sistēmu iedzīvotāju vajadzību pēc mājokļiem reģistrēšanai, lai nodrošinātu ātru reaģēšanu vietējā līmenī; - izveidot pārredzamu uzraudzības sistēmu iedzīvotāju, pilsoniskās sabiedrības un starptautiskās sabiedrības vajadzībām.

7.9.	7. reforma. Mājokļu pieejamības nodrošināšana grūtībās nonākušiem cilvēkiem	Tiesību aktu par Sociālā mājokļa fondu stāšanās spēkā	4. cet .	2026	Stājas spēkā Ukrainas likums par grozījumiem Ukrainas likumā “Par sociālo mājokļu fondu” (vai šā likuma jaunās redakcijas). Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - izveidot institucionālu sistēmu, lai nodrošinātu pietiekamu sociālo mājokļu projektu piedāvājumu; - izveidot pārredzamu sistēmu iedzīvotāju vajadzību uzraudzībai, lai nodrošinātu ātru reaģēšanu vietējā līmenī; - izveidot pārredzamu uzraudzības sistēmu iedzīvotāju, pilsoniskās sabiedrības un starptautiskās sabiedrības vajadzībām; - uzlabot institucionālās sistēmas spējas, lai nodrošinātu pietiekamu sociālo mājokļu projektu piedāvājumu; - uzlabot noteikumus par sociālo mājokļu izveidi un darbību, cita starpā nodrošinot atbilstību energoefektivitātes, drošības un citiem standartiem.
7.10.	8. reforma. Uzlabots sociālais nodrošinājums	Rezolūcijas par sociālo pakalpojumu iepirkumu pieņemšana	2. cet .	2025	Tiek pieņemta Ukrainas Ministru kabineta rezolūcija par sociālo pakalpojumu iegādi no valsts budžeta. Rezolūcija ir fiskāli neitrāla un nekādā veidā neietekmē Ukrainas parāda atmaksājamību, un tā ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - pāreja no finanšu iestādēm uz sociālo pakalpojumu iepirkuma modeli, kas orientēts uz rezultātiem; - tāda mehānisma ieviešana, kas paredz noteiktu sociālo pakalpojumu iepirkšanu no reģistrētiem publiskiem un privātiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem, pamatojoties uz noteiktiem sociālo pakalpojumu standartiem un kritērijiem, kas piemērojami pakalpojumu sniedzējiem.
7.11.	9. reforma. Uzlabota kultūras attīstība	Ukrainas kultūras attīstības stratēģijas pieņemšana	1. cet .	2025	Tiek pieņemts Ministru kabineta rīkojums, ar ko apstiprina Ukrainas kultūras attīstības stratēģiju. Stratēģija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - ukraiņu tautas kultūras mantojuma un raksturīgo īpašību kā neatņemamas kopējās Eiropas kultūras telpas daļas saglabāšana, aizsardzība un popularizēšana, nacionālās atceres saglabāšana;

					- kvalitatīvu un pieejamu kultūras pakalpojumu un cilvēku radošas pašrealizācijas iespēju nodrošināšana; - Ukrainas kultūras iestāžu spēju veidošana, lai uzlabotu piekļūstamību, dalītos paraugpraksē par līdzdalību kultūras jomā un stiprinātu starptautiskās kultūras attiecības; - atbalsta sniegšana radošajām industrijām kā sociālās inovācijas un nodarbinātības virzītājspēkam, radošo industriju institucionālo spēju stiprināšana.
7.12.	1. investīciju grupa. Investīcijas izglītībā	Investīcijas vismaz 300 miljonu EUR apmērā izglītībā	2. cet .	2026	Sagatavots valdības starpposma ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2024. un 2025. gadam vispārējā valdība reģionālā un vietējā līmenī (kā daļu no 9.7. posma) ir paredzējusi vismaz 300 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) drošas un kvalitatīvas izglītības – arī pirmsskolas izglītības – pieejamības uzlabošanai saskaņā ar jaunajiem tiesību aktiem par pirmsskolas izglītību, tajā skaitā šādām vajadzībām: - patversmes un droši apstākļi izglītības iestādēs; - skolas autobusi; - modernas mācīšanas metodes, arī izmantojot digitalizāciju; - materiāli un aprīkojums izglītības iestādēm; - kvalitatīvs uzturs; - darbnīcu un laboratoriju izveide izglītības iestādēs; - izglītības ēku energoefektivitātes uzlabošana.
7.13.	1. investīciju grupa. Investīcijas izglītībā	Investīcijas vismaz 650 miljonu EUR apmērā izglītībā	4. cet .	2027	Sagatavots valdības galīgais ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2024., 2025., 2026. un 2027. gadam vispārējā valdība reģionālā un vietējā līmenī (kā daļa no 9.8. posma) ir paredzējusi vismaz 650 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) drošas un kvalitatīvas izglītības – arī pirmsskolas izglītības – pieejamības uzlabošanai saskaņā ar

					jaunajiem tiesību aktiem par pirmsskolas izglītību, tajā skaitā šādām vajadzībām: - patversmes un droši apstākļi izglītības iestādēs; - skolas autobusi; - modernas mācīšanas metodes, arī izmantojot digitalizāciju; - materiāli un aprīkojums izglītības iestādēm; - kvalitatīvs uzturs; - darbnīcu un laboratoriju izveide izglītības iestādēs; - izglītības ēku energoefektivitātes uzlabošana.
7.14.	2. investīciju grupa. Investīcijas veselības aprūpē	Investīcijas vismaz 200 miljonu EUR apmērā veselības aprūpē	2. cet .	2026	Sagatavots valdības starpposma ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2024. un 2025. gadam vispārējā valdība ir paredzējusi vismaz 200 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) veselības aprūpes stiprināšanai, no kuriem daļa tiks novirzīta reģionālajam līmenim (kā daļa no 9.7. posma), tajā skaitā šādiem mērķiem: - laboratorijas iekārtas mikrobioloģisku, ķīmisku un fizikālu analīžu veikšanai; - patversmes un drošības pasākumi veselības aprūpes iestādēs; - slimnīcu aprīkojums medicīniskajām analīzēm, ķirurģijai un pacientu aprūpei; - veselības aprūpes infrastruktūra un iekārtas; - IT sistēmas, ar ko uzlabo veselības aprūpes pakalpojumu lietderību un efektivitāti.
7.15.	2. investīciju grupa. Investīcijas veselības aprūpē	Investīcijas vismaz 400 miljonu EUR apmērā veselības aprūpē	4. cet .	2027	Sagatavots valdības galīgais ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2024., 2025., 2026. un 2027. gadam vispārējā valdība ir paredzējusi vismaz 400 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) veselības aprūpes stiprināšanai, no kuriem daļa tiks novirzīta reģionālajam līmenim (kā daļa no 9.8. posma), tajā skaitā šādiem mērķiem: - laboratorijas iekārtas mikrobioloģisku, ķīmisku un fizikālu analīžu veikšanai; - patversmes un drošības pasākumi veselības aprūpes iestādēs;

					- slimnīcu aprīkojums medicīniskajām analīzēm, ķirurģijai un pacientu aprūpei; - veselības aprūpes infrastruktūra un iekārtas; - IT sistēmas, ar ko uzlabo veselības aprūpes pakalpojumu lietderību un efektivitāti.
7.16.	3. investīciju grupa. Investīcijas sociālajā infrastruktūrā	Investīcijas vismaz 350 miljonu EUR apmērā sociālajā infrastruktūrā	4. cet .	2027	Sagatavots valdības galīgais ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2026. un 2027. gadam vispārējā valdība ir paredzējusi vismaz 350 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) bojātās/iznīcinātās sociālās infrastruktūras atjaunošanai, būvniecībai (jaunai būvniecībai, rekonstrukcijai, kapitālremontam, atjaunošanai), no kuriem daļa tiks novirzīta reģionālajam līmenim (kā daļa no 9.8. posma), lai novērstu sociālās, ekonomiskās un vidiskās sekas, ko izraisījusi Krievijas Federācijas bruņotā agresija pret Ukrainu, jo īpaši reģionālā līmenī.
7.17.	4. investīciju grupa. Investīcijas kompensācijās par bojātiem vai iznīcinātiem mājokļiem	Investīcijas vismaz 600 miljonu EUR apmērā finansiālām kompensācijām par bojātiem mājokļiem	4. cet .	2027	Sagatavots valdības galīgais ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2026. un 2027. gadam vispārējā valdība ir paredzējusi vismaz 600 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) kompensācijām personām, kuru mājokļi ir bojāti vai iznīcināti karadarbībā, terora aktos vai sabotāžā, ko izraisījusi Krievijas Federācijas militārā agresija, pamatojoties uz pārbaudītiem datiem no Valsts bojāto un iznīcināto īpašumu reģistra.
7.18.	5. investīciju grupa. Investīcijas mājokļu nodrošināšanā neaizsargātām iedzīvotāju grupām	Investīcijas vismaz 200 miljonu EUR apmērā, lai nodrošinātu mājokļus kara veterāniem ar I–II grupas invaliditāti, kā arī mirušu veterānu un iekšzemē pārvietotu personu ģimenes locekļiem	2. cet .	2026	Sagatavots valdības starpposma ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2024. un 2025. gadam vispārējā valdība ir paredzējusi vismaz 200 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) mājokļu nodrošināšanai: - personām ar I–II grupas invaliditāti, kas aizstāvējušas Ukrainas neatkarību, suverenitāti un teritoriālo integritāti; - bojāgājušo aizstāvju ģimenes locekļiem; - valsts iekšienē pārvietotām personām, kuras aizstāvējušas Ukrainas neatkarību, suverenitāti un teritoriālo integritāti, un viņu ģimenes locekļiem.

7.19.	5. investīciju grupa. Investīcijas mājokļu nodrošināšanā neaizsargātām iedzīvotāju grupām	Investīcijas vismaz 450 miljonu EUR apmērā, lai nodrošinātu mājokļus kara veterāniem ar I–II grupas invaliditāti, kā arī mirušu veterānu un iekšzemē pārvietotu personu ģimenes locekļiem	4. cet .	2027	Sagatavots valdības galīgais ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2024., 2025., 2026. un 2027. gadam vispārējā valdība ir paredzējusi vismaz 450 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) mājokļu nodrošināšanai: - personām ar I–II grupas invaliditāti, kas aizstāvējušas Ukrainas neatkarību, suverenitāti un teritoriālo integritāti; - bojāgājušo aizstāvju ģimenes locekļiem; - valsts iekšienē pārvietotām personām, kuras aizstāvējušas Ukrainas neatkarību, suverenitāti un teritoriālo integritāti, un viņu ģimenes locekļiem.
-------	--	---	----------	------	---

C.8. UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir uzlabot uzņēmējdarbības vidi Ukrainā, atzīstot privātā sektora nozīmi valsts ilgtspējīgā atveseļošanā. Šajā nodaļā iekļauto reformu mērķis ir samazināt uzņēmējdarbības izmaksas, cita starpā samazinot birokrātiju, palielinot digitalizāciju un atvieglot piekļuvi finansējumam.

1. reforma. Uzlabota normatīvā vide

Šīs reformas mērķis ir uzlabot normatīvo vidi, atceļot noteikumus, kas pārklājas, un vienkāršojot un digitalizējot administratīvās procedūras.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, tiek pieņemts rīcības plāns saimniecisko darbību regulējuma optimizēšanai un digitalizācijai dažādās nozarēs. Otrkārt, stājas spēkā tiesību akti par ierobežojumu atcelšanu un uzņēmējdarbības nosacījumu vienkāršošanu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 4. ceturksnim.

2. reforma. Ekonomiskās drošības biroja reforma

Šīs reformas mērķis ir atjaunot un stiprināt Ekonomiskās drošības biroju, paredzot skaidrākas pilnvaras un atklātu, pārredzamu un konkurencē balstītu procedūru vadības un personāla atlasei.

Reformai ir viens posms. Tā paredz jaunu tiesību aktu stāšanos spēkā, lai izveidotu atklātu, pārredzamu un konkurencē balstītu (uz sasniegumiem balstītu) vadības un personāla atlases procesu, stingrākas prasības atlases komisijai, līgumu sistēmu darbiniekiem, skaidru darbības jomas un pilnvaru definēšanu, kā arī darbinieku atestācijas mehānismu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2024. gada 2. ceturksnim.

3. reforma. Piekļuve finansējumam un tirgiem

Šīs reformas mērķis ir ar dažādu instrumentu palīdzību sniegt atbalstu privātajam sektoram.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, Ukraina pieņem Mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) stratēģiju un rīcības plānu tās īstenošanai, lai uzlabotu piekļuvi tirgiem, finansējumam un citiem resursiem un MVU piekļuvi zināšanām. Otrkārt, stājas spēkā tiesību aktu grozījumi par to, kā vienkāršot piekļuvi komunālo pakalpojumu tīkliem.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 1. ceturksnim.

4. reforma. Uzlabots publiskais iepirkums

Šīs reformas mērķis ir stiprināt Ukrainas publiskā iepirkuma sistēmu, veidojot ar ES *acquis* saskaņotu tiesisko regulējumu.

Reformai ir viens posms. Tā ietver publiskā iepirkuma tiesību aktu saskaņošanu ar ES *acquis*, galveno uzmanību pievēršot klasiskajām un komunālo pakalpojumu publiskā iepirkuma direktīvām, koncesijām un publiskā un privātā sektora partnerībām, energomarķējuma un ekodizaina prasību piemērošanai kā obligātiem minimālajiem kritērijiem publiskā iepirkuma laikā un e-iepirkuma sistēmas uzlabošanai.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 3. ceturksnim.

5. reforma. Tiesību aktu un standartu saskaņošana ar ES

Šīs reformas mērķis ir atsākt tirgus uzraudzības pasākumus un veicināt ES normu un standartu pieņemšanu Ukrainā, jo īpaši saistībā ar rūpnieciskajiem izstrādājumiem.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, tiek pieņemti tiesību akti par tirgus uzraudzības un kontroles pasākumu atjaunošanu attiecībā uz nepārtikas precēm. Otrkārt, trīs rūpniecisko izstrādājumu grupu (mašīnas, iekārtu elektromagnētiskā savietojamība, zemsprieguma elektroiekārtas) saskaņotie standarti tiek pārvērsti valsts standartos.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 3. ceturksnim.

6. reforma. Maksājumu kavējumu novēršana

Šīs reformas mērķis ir nodrošināt, lai maksājumu kavējumi nekavētu uzņēmējdarbību.

Reformai ir viens posms. Tas ietver attiecīgo tiesību aktu saskaņošanu ar Direktīvu 2011/7/ES (pazīstama arī kā ES Maksājumu kavējumu direktīva).

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

1. investīciju grupa. Investīcijas finansiālam atbalstam mikrouzņēmumiem un MVU

Šo investīciju mērķis ir nodrošināt uzņēmējiem piekļuvi finansējumam.

Investīcijām ir viens posms. Tas paredz budžetā 2024., 2025., 2026. un 2027. gadam atvēlēt vismaz 450 miljonus EUR faktiskajās cenās (izteikti kā UAH ekvivalents), lai uzlabotu mikrouzņēmumu, MVU, mazu un vidēju lauksaimnieku un jo īpaši mazu un vidēju pārstrādes uzņēmumu piekļuvi finansiālajam atbalstam, kas var ietvert gan uzņēmumu kreditēšanu, gan dotācijas, ko piešķir, pamatojoties uz pārredzamiem kritērijiem.

Investīcijas paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
8.1.	1. reforma. Uzlabota normatīvā vide	Rīcības plāna par ierobežojumu atcelšanu pieņemšana	3. cet.	2024.	Tiek pieņemts Ukrainas Ministru kabineta rīkojums par Rīcības plāna par ierobežojumu atcelšanu apstiprināšanu. Rīcības plāns ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - tirgus piekļuves noteikumu samazināšana un digitalizācija; - valsts uzraudzības (kontroles) sodu un represīvā modeļa maiņa uz preventīvu modeli (uz risku orientēta pieeja); - uzraudzības un kontroles funkciju skaita samazināšana.
8.2.	1. reforma. Uzlabota normatīvā vide	Tiesību aktu stāšanās spēkā saskaņā ar Rīcības plānu par ierobežojumu atcelšanu konkrētās nozarēs	4. cet.	2025.	Stājas spēkā tiesību akti par ierobežojumu atcelšanu un uzņēmējdarbības nosacījumu vienkāršošanu. Tiesību akti ir vērsti uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - atļauju un licenču piešķiršanas procedūru digitalizācija, īstenojot eksperimentālu projektu par vienotas valsts atļauju dokumentu elektroniskās sistēmas ieviešanu; - uzņēmumu pārbaužu skaita samazināšana, ieviešot brīvprātīgu apdrošināšanu un revīziju; - atļauju dokumentu un licenču juridiskās pēctecības jautājuma risināšana gadījumos, kad mainās uzņēmējdarbības subjekta organizatoriskā un juridiskā forma.
8.3.	2. reforma. Ukrainas Ekonomiskās drošības biroja reforma	Likuma par Ukrainas Ekonomiskās drošības biroja juridiskā pamata pārskatīšanu stāšanās spēkā	2. cet.	2024.	Stājas spēkā Likums par Ukrainas Ekonomiskās drošības biroja darbības juridiskā pamata pārskatīšanu. Jaunie tiesību akti ir vērsti uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - izstrādāt atklātu, pārredzamu un uz konkurenci balstītu vadības un personāla atlases procesu, kā arī jaunā vadītāja atlasi, pamatojoties uz sasniegumiem, kā noteikts likumā; - noteikt stingrākas prasības atlases komisijai; - ieviest līgumu sistēmu darbiniekiem; - noteikt skaidrāku darbības jomu un pilnvaras; - izstrādāt darbinieku atestācijas mehānismu.
8.4.	3. reforma. Piekļuve finansējumam un tirgiem.	Mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) stratēģijas un rīcības	2. cet.	2025.	Tiek pieņemta Ukrainas Ministru kabineta rezolūcija par MVU stratēģijas un rīcības plāna tās īstenošanai apstiprināšanu. Stratēģija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - piekļuve tirgiem; - piekļuve finansējumam un citiem resursiem;

		plāna tās īstenošanai pieņemšana			- piekļuve zināšanām.
8.5.	3. reforma. Piekļuve finansējumam un tirgiem.	Tiesību aktu par nekustamā īpašuma pievienošanas ārējiem inženiertīkliem vienkāršošanu un regulējuma uzlabošanu cauruļvadu transporta jomā stāšanās spēkā	1. cet .	2026	Stājas spēkā Likums par grozījumiem tiesību aktos par nekustamā īpašuma pievienošanas ārējiem inženiertīkliem vienkāršošanu un regulējuma uzlabošanu cauruļvadu transporta jomā. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - nodrošināt atklātu piekļuvi informācijai par ārējiem inženiertīkliem, izmantojot publiskos elektroniskos reģistrus, ja to pieļauj drošības situācija, kas tiks noteikta attiecīgajos likuma grozījumu noteikumos, kā arī nodrošināt vienotu pieslēgšanās kārtību ārējiem inženiertīkliem; - iekļaut informāciju par ārējiem inženiertīkliem publiskajos elektroniskajos valsts īpašumu reģistros, ja to pieļauj drošības situācija, kas tiks noteikta attiecīgajos likuma grozījumu noteikumos; - iekļaut informāciju par ārējo inženiertīklu aizsargjoslām valsts īpašuma publiskajos elektroniskajos reģistros.
8.6.	4. reforma. Uzlabots publiskais iepirkums	Tiesību aktu par tiesību aktu saskaņošanu ar ES <i>acquis</i> publiskā iepirkuma jomā stāšanās spēkā	3. cet .	2027	Stājas spēkā Ukrainas likumi, ar ko tiesību aktus publiskā iepirkuma jomā saskaņo ar: - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK; - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK; - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu; - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības, un ar kuru groza Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK; - Padomes Direktīva 89/665/EEK (1989. gada 21. decembris) par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām;

					- Padomes Direktīva 92/13/EEK (1992. gada 25. februāris), ar ko koordinē normatīvos un administratīvos aktus par to, kā piemēro Kopienas noteikumus par līgumu piešķiršanas procedūrām, ko piemēro subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un telekomunikāciju nozarē; - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/66/EK (2007. gada 11. decembris), ar ko Padomes Direktīvas 89/665/EEK un 92/13/EEK groza attiecībā uz pārskatīšanas procedūru efektivitātes uzlabošanu valsts līgumu piešķiršanas jomā; - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/55/ES (2014. gada 16. aprīlis) par elektroniskajiem rēķiniem publiskā iepirkuma procedūrās Šie likumi ir vērsti uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - turpināt valsts tiesību aktu saskaņošanu ar klasiskajā publiskā iepirkuma un komunālo pakalpojumu publiskā iepirkuma direktīvām, jo īpaši attiecībā uz Publiskā iepirkuma likuma materiālo piemērošanas jomu un tajā noteiktajiem izņēmumiem, noteikt robežas tāda iepirkuma regulējumam, kas nav tieši saistīts ar militārajām vajadzībām, ko veic pasūtītāji drošības un aizsardzības jomā; - turpināt valsts tiesību aktu par koncesijām un publiskā un privātā sektora partnerībām saskaņošanu ar ES <i>acquis</i>; - piemērot prasības attiecībā uz energomarķējumu un ekodizainu kā obligātiem minimālajiem kritērijiem publiskā iepirkuma procesā; - uzlabot e-iepirkumu sistēmu, kas ietver e-līgumu slēgšanas risinājuma izstrādi sistēmā <i>Prozorro</i> un operatīvo sadarbību ar sistēmu <i>DREAM</i> un attiecīgā gadījumā citām valsts IT sistēmām.
8.7.	5. reforma. Tiesību aktu un standartu saskaņošana ar ES	Rezolūcijas pieņemšana par tirgus uzraudzības pasākumu atsākšanu un nepārtikas preču kontroli, tajā skaitā	4. cet .	2024	Tiek pieņemta Ukrainas Ministru kabineta rezolūcija par grozījumiem 2022. gada 13. marta rezolūcijā Nr. 303 “Par valsts uzraudzības (kontroles) pasākumu un valsts tirgus uzraudzības pasākumu izbeigšanu karstāvokļa gadījumā” attiecībā uz valsts tirgus uzraudzības izslēgšanu no tās darbības jomas un par 2022. gada 3. maija rezolūcijas Nr. 550 “Par nepārtikas preču valsts kontroles veikšanas izbeigšanu karstāvokļa gadījumā” atcelšanu, lai atsāktu tirgus uzraudzības pasākumus un nepārtikas preču kontroli, tajā skaitā produktu drošuma pārbaudes.

		produktu drošuma pārbaudi			
8.8.	5. reforma. Tiesību aktu un standartu saskaņošana ar ES	Saskaņotu standartu pieņemšana trim rūpniecisko izstrādājumu grupām	3. cet .	2025	Saskaņotie standarti trīs rūpniecisko izstrādājumu grupām (mašīnas, iekārtu elektromagnētiskā savietojamība, zemsprieguma elektroiekārtas) tiek pieņemti kā valsts standarti, izmantojot tulkošanas metodi.
8.9.	6. reforma. Maksājumu kavējumu novēršana	Tiesību aktu par maksājumu kavējumu novēršanu stāšanās spēkā	4. cet .	2027	Stājas spēkā grozījumi tiesību aktos atbilstīgi principiem Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Direktīvā 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (pārstrādāta versija).
8.10 .	1. investīciju grupa. Investīcijas finansiālam atbalstam mikrouzņēmumiem un MVU	Investīcijas vismaz 450 miljonu EUR apmērā finansiālam atbalstam mikrouzņēmumiem, MVU un maziem un vidējiem pārstrādes uzņēmumiem	4. cet .	2027	Sagatavots valdības ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2024., 2025., 2026. un 2027. gadam vispārējā valdība ir paredzējusi vismaz 450 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) finansiālam atbalstam mikrouzņēmumiem, MVU, maziem un vidējiem lauksaimniekiem, un jo īpaši maziem un vidējiem pārstrādes uzņēmumiem, arī attiecīgā gadījumā saskaņā ar jauno MVU stratēģiju un rīcības plānu, kad tas tiks pieņemts; šāds atbalsts var ietvert gan uzņēmumu kreditēšanu, gan dotācijas, kas tiks piešķirtas, pamatojoties uz pārredzamiem kritērijiem. Uzņēmumu kreditēšana tiek īstenota ar finanšu starpnieku palīdzību. Dotācijas tiek novirzītas, izmantojot īpašas struktūras, kurām ir atbilstoši resursi un spējas, kā arī finanšu starpniekus.

C.9. DECENTRALIZĀCIJA UN REĢIONĀLĀ POLITIKA

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir veicināt decentralizācijas procesu iestāžu un likumdošanas līmenī un stiprināt reģionālās politikas attīstību. Tas veicina lielāku līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā vietējā līmenī un sniedz iespējas reģionālā un vietējā līmeņa pārvaldes struktūrām piedalīties atveseļošanas un rekonstrukcijas procesā. Reforma arī stiprina to iestāžu, struktūru un sistēmu spējas, kuras tiks izmantotas atveseļošanas un rekonstrukcijas projektu apzināšanai, īstenošanai un novērtēšanai.

1. reforma. Decentralizācijas veicināšana

Šīs reformas mērķis ir izveidot sistēmu vietējās valsts pārvaldes struktūru pārveidošanai par prefektūras tipa iestādēm un nodrošināt labāku pilnvaru sadalījumu starp vietējām pašvaldībām un izpildvaras iestādēm.

Reformai ir trīs posmi. Pirmkārt, stājas spēkā tiesību akti par vietējās valsts pārvaldes struktūru pārveidošanu par prefektūras tipa iestādēm, un tos piemēro 12 mēnešu laikā pēc karstāvkļa izbeigšanās vai atcelšanas Ukrainā. Otrkārt, tiek apstiprināts un publicēts pētījums par pasākumiem, kas nepieciešami, lai pašvaldībām piešķirtu juridiskas personas statusu. Treškārt, stājas spēkā tiesību akti, ar kuriem nodrošina labāku pilnvaru sadalījumu starp pašvaldībām un izpildiestādēm, un tos piemēro 12 mēnešu laikā pēc karstāvkļa beigām un no jaunā budžeta perioda sākuma.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 1. ceturksnim.

2. reforma. Lielāka iedzīvotāju iesaiste lēmumu pieņemšanas procesos vietējā līmenī

Šīs reformas mērķis ir palielināt iedzīvotāju iesaisti un aktīvu līdzdalību vietējos lēmumu pieņemšanas procesos.

Reformai ir viens posms. Stājas spēkā likums par sabiedrisko apspriešanu par valsts politiku, un tas tiek piemērots 12 mēnešu laikā pēc karstāvkļa izbeigšanās vai atcelšanas Ukrainā. Ar šo tiesību aktu tiek ieviests juridisks mehānisms sabiedriskajai apspriešanai valsts politikas veidošanas un īstenošanas laikā, risinot vietējas nozīmes jautājumus.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 1. ceturksnim.

3. reforma. Reģionālās politikas izstrāde un īstenošana

Šīs reformas mērķis ir saskaņot reģionālo politiku ar atveseļošanas un rekonstrukcijas centieniem, grozot reģionālās attīstības stratēģiju un stratēģiju par pilsētplānošanas attīstību vietējā līmenī.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, tiek pieņemtas rezolūcijas, lai grozītu Valsts reģionālās attīstības stratēģiju 2021.–2027. gadam. Otrkārt, tiek pieņemta rezolūcija par pilsētplānošanas attīstību vietējā līmenī, lai veicinātu pilsētplānošanas dokumentācijas digitalizāciju.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2024. gada 4. ceturksnim.

1. investīciju grupa. Investīcijas Ukrainas vietējo un reģionālo iestāžu atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām

Investīciju mērķis ir atbalstīt Ukrainas vietējo un reģionālo iestāžu, jo īpaši vietējo pašvaldību, atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzības.

Investīcijām ir divi posmi. Pirmkārt, tās paredz iesniegt starpposma ziņojumu, kas liecina, ka vismaz 5 % no neatmaksājamā finansiālā atbalsta 2024. un 2025. gadam saskaņā ar Ukrainas mehānisma I pīlāru ir piešķirti Ukrainas vietējo un reģionālo iestāžu, jo īpaši vietējo pašvaldību, atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām. Otrkārt, tās paredz iesniegt ziņojumu, kas liecina, ka vismaz 20 % no neatmaksājamā finansējuma atbalsta 2024., 2025., 2026. un 2027. gadam saskaņā ar Ukrainas mehānisma I pīlāru ir piešķirti Ukrainas vietējo un reģionālo iestāžu, jo īpaši vietējo pašvaldību, atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām.

Šīs investīcijas paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
9.1.	1. reforma. Decentralizācijas veicināšana	Tiesību aktu par Ukrainas izpildvaras teritoriālās organizācijas reformu stāšanās spēkā ar atliktu piemērošanu	1. cet.	2025.	Stājas spēkā Ukrainas likums “Par grozījumiem Ukrainas likumā “Par vietējām valsts pārvaldes iestādēm” un dažos citos Ukrainas tiesību aktos attiecībā uz Ukrainas izpildiestāžu teritoriālās organizācijas reformu”, ko piemēro 12 mēnešu laikā pēc karastāvokļa izbeigšanās vai atcelšanas Ukrainā. Atvasinātos tiesību aktus likuma īstenošanai pieņem pēc tā stāšanās spēkā. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - pārveidot vietējās valsts pārvaldes iestādes par prefektūras tipa iestādēm, lai izveidotu līdzsvarotu sistēmu, kas nodrošina juridisku raksturu vietējo pašvaldību darbībām; - nodrošināt centrālo izpildvaras iestāžu teritoriālo struktūru koordināciju, īstenojot valsts politiku reģionālajā un vietējā līmenī.
9.2.	1. reforma. Decentralizācijas veicināšana	Pētījuma par pasākumiem, kas nepieciešami, lai pašvaldībām piešķirtu juridiskas personas statusu, apstiprināšana un publicēšana Ukrainas Kopienų, teritoriju un infrastruktūras attīstības ministrijas tīmekļa vietnē	2. cet.	2025.	Ukrainas Kopienų, teritoriju un infrastruktūras attīstības ministrijas oficiālajā tīmekļa portālā tiek publicēti pētījuma par iespēju teritoriālajām kopienām piešķirt juridiskas personas statusu rezultāti.
9.3.	1. reforma. Decentralizācijas veicināšana	Tiesību aktu par labāku pilnvaru sadalījumu starp pašvaldībām un izpildvaras iestādēm stāšanās spēkā	1. cet.	2026.	Stājas spēkā grozījumi Ukrainas likumā “Par vietējo pašpārvaldi Ukrainā” un nozaru tiesību aktos, kurus piemēro 12 mēnešu laikā pēc karastāvokļa beigām, bet ne agrāk par jaunā budžeta perioda sākumu. Paredzams, ka šie tiesību aktu grozījumi būs vērsti uz šādām galvenajām jomām: - uzlabos pilnvaru sadalījumu starp vietējām pašvaldībām un izpildvaras iestādēm, pamatojoties uz subsidiaritātes un decentralizācijas principiem;

					- palīdzēs novērst kompetences konfliktus starp dažādiem centrālo, reģionālo, rajonu un vietējo pārvaldes iestāžu līmeņiem, kā arī vietējās pašpārvaldes struktūrās; - veicinās sabiedrisko pakalpojumu pienācīgu kvalitāti vietējā līmenī un budžeta līdzekļu efektīvu izmantošanu.
9.4.	2. reforma. Pastiprināta iedzīvotāju iesaiste lēmumu pieņemšanas procesos vietējā līmenī	Tiesību aktu par sabiedrisko apspriešanu par valsts politiku stāšanās spēkā ar atliktu piemērošanu	1. cet .	2025	Stājas spēkā Ukrainas likums “Par sabiedrisko apspriešanu”, kas tiek piemērots 12 mēnešu laikā pēc karastāvokļa izbeigšanās vai atcelšanas Ukrainā. Ar šo likumu tiks ieviests juridisks mehānisms sabiedrisko apspriešanu rīkošanai valsts politikas veidošanā un īstenošanā, risinot vietējas nozīmes jautājumus, un tas radīs priekšnoteikumus saskaņotas, rezultatīvas un efektīvas politikas veidošanai un lēmumu pieņemšanai.
9.5.	3. reforma. Reģionālās politikas izstrāde un īstenošana	Rezolūciju pieņemšana, lai grozītu valsts reģionālās attīstības stratēģiju 2021.–2027. gadam	3. cet .	2024	Tiek pieņemta Ukrainas Ministru kabineta rezolūcija “Par grozījumiem valsts reģionālās attīstības stratēģijā 2021.–2027. gadam, kas apstiprināta ar Ukrainas Ministru kabineta 2020. gada 5. augusta rezolūciju Nr. 695”. Rezolūcija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - attīstīt daudzlīmeņu pārvaldību un tuvināt reģionālās attīstības pārvaldības sistēmu ES procedūrām un paraugpraksi; - veicināt partnerības un pašvaldību, starpreģionālo un pārrobežu sadarbību; - attīstīt teritoriālo kopienas un reģionu institucionālās spējas projektu vadības, digitalizācijas, korupcijas apkarošanas un stratēģiskās plānošanas jomā.
9.6.	3. reforma. Reģionālās politikas izstrāde un īstenošana	Rezolūciju pieņemšana pilsētplānošanas attīstībai vietējā līmenī	4. cet .	2024	Tiek pieņemtas Ukrainas Ministru kabineta rezolūcijas, ar kurām apstiprina kārtību, kādā tiek uzturēts valsts līmeņa pilsētplānošanas kadastrs, Valsts vienotais adrešu reģistrs, Valsts vienotais ēku un būvju reģistrs un Valsts vienotais administratīvo vienību reģistrs, un ar kurām groza Ukrainas Ministru kabineta rezolūcijas, ar ko reglamentē pilsētplānošanas dokumentācijas izstrādi elektronisko dokumentu veidā un Valsts vienotās elektroniskās sistēmas uzturēšanu būvniecības, integrācijas un valsts reģistru un kadastru informācijas mijiedarbības jomā.

9.7.	1. investīciju grupa. Investīcijas Ukrainas vietējo un reģionālo iestāžu atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām	Vismaz 5 % kopējā neatmaksājamā finansiālā atbalsta piešķiršana vietējo un reģionālo iestāžu atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām	2. cet .	2026	Sagatavots starpposma ziņojums, kas liecina, ka vismaz 5 % no neatmaksājamā finansiālā atbalsta ir piešķirti Ukrainas vietējo un reģionālo iestāžu, jo īpaši vietējo pašvaldību, atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām.
9.8.	1. investīciju grupa. Investīcijas Ukrainas vietējo un reģionālo iestāžu atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām	Vismaz 20 % kopējā neatmaksājamā finansiālā atbalsta piešķiršana vietējo un reģionālo iestāžu atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām	4. cet .	2027	Sagatavots galīgais ziņojums, kas liecina, ka vismaz 20 % no neatmaksājamā finansiālā atbalsta ir piešķirti Ukrainas vietējo un reģionālo iestāžu, jo īpaši vietējo pašvaldību, atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzībām.

C.10. ENERĢĒTIKAS SEKTORS

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir stiprināt Ukrainas enerģētikas nozares noturību un drošību, jo īpaši nolūkā veicināt pāreju uz tīru enerģiju, tajā skaitā koncentrējoties uz energoefektivitātes pasākumiem, atbalstot privātā sektora investīcijas atjaunīgajā enerģijā, veicinot strukturālās reformas un atvieglojot Ukrainas energosistēmas integrāciju ES energosistēmā.

1. reforma. Integrētais nacionālais enerģētikas un klimata plāns

Šīs reformas mērķis ir apstiprināt Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu (*INECP*), kurā būs noteikti nacionālie klimatneitralitātes mērķi ar vispārēju mērķi samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas.

Reformai ir viens posms. Tas ietver Integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna pieņemšanu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2024. gada 2. ceturksnim.

2. reforma. Uzlabots tiesiskais regulējums atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanai un energosistēmas stabilas darbības nodrošināšanai.

Šīs reformas mērķis ir palielināt atjaunīgo energoresursu īpatsvaru Ukrainas energoresursu struktūrā. Tas tiks darīts, uzlabojot apstākļus atjaunīgās enerģijas attīstīšanai saskaņā ar tirgus principiem.

Reformai ir trīs posmi. Pirmkārt, tā ietver tirgū balstīta atjaunīgās enerģijas regulējuma ieviešanu saskaņā ar ES noteikumiem, nosakot konkursa izsolēm nepieciešamās procedūras un dokumentus. Otrkārt, stājas spēkā tiesību akti par atļauju piešķiršanas procedūru racionalizēšanu un saīsināšanu investīcijām atjaunīgajā enerģijā saskaņā ar ES noteikumiem. Treškārt, tas ietver ceļveža izstrādi un apstiprināšanu attiecībā uz atjaunīgās enerģijas piemaksas nodalīšanu no pārvades tarifa.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 4. ceturksnim.

3. reforma. Elektroenerģijas tirgus reforma

Šīs reformas mērķis ir uzlabot Ukrainas enerģētikas nozares tiesisko regulējumu, tajā skaitā atbalstīt Ukrainas un Eiropas tirgu integrāciju.

Reformai ir četri posmi. Pirmkārt, stājas spēkā tiesību akti, ar kuriem transponē elektroenerģijas integrācijas paketi. Otrkārt, stājas spēkā tiesību akti, ar kuriem groza netiešo nodokļu režīmu elektroenerģijas tirgus dalībniekiem, atvieglojot kaimiņvalstu nākamās dienas un tekošās dienas tirgu sasaisti ar elektroenerģijas eksportu un importu. Treškārt, tiek iecelts jauns regulatora izraudzīts elektroenerģijas tirgus operators. Ceturtkārt, stājas spēkā sekundārie tiesību akti par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (*REMIT*).

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 2. ceturksnim.

4. reforma. Elektroenerģijas un dabasgāzes cenu liberalizācija

Šīs reformas mērķis ir likt pamatus pakāpeniskai cenu liberalizācijai, tīklīdz apstākļi to ļaus, nodrošinot pietiekamus pasākumus neaizsargātu mājāsaimniecību aizsardzībai.

Reformai ir viens posms. Saskaņā ar to paredzēts pieņemt gāzes un elektroenerģijas tirgu pakāpeniskas liberalizācijas ceļvedi, kurā ietverti konkrēti veicamie pasākumi, kas jāīsteno pēc karastāvokļa atcelšanas, un attiecīgi termiņi.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 2. ceturksnim.

5. reforma. Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisijas neatkarības nodrošināšana

Šīs reformas mērķis ir stiprināt energoregulatora neatkarību un nodrošināt enerģētikas un komunālo pakalpojumu tirgu rezultatīvu darbību un attīstību.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, stāsies spēkā tiesību aktu grozījumi, ar kuriem saskaņā ar attiecīgo ES direktīvu prasībām energoregulatora lēmumus atbrīvo no valsts reģistrācijas procedūras. Otrkārt, stāsies spēkā tiesību aktu grozījumi, ar kuriem nosaka regulatora īpašo statusu atbilstīgi attiecīgajām ES direktīvām.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 4. ceturksnim.

6. reforma. Uzlabota centralizētās siltumapgādes efektivitāte

Šīs reformas mērķis ir uzlabot centralizētās siltumapgādes nozari un stiprināt integrētās energosistēmas noturību, tajā skaitā uzlabojot tiesisko regulējumu un atbalstot siltumapgādes uzņēmumu modernizāciju.

Reformai ir trīs posmi. Pirmkārt, tiks pieņemta valsts ekonomikas mērķprogramma siltumenerģiju ražojošo uzņēmumu modernizācijai laikposmam līdz 2030. gadam, lai uzlabotu siltumapgādes pakalpojumus, atbalstītu enerģētikas nozares zaļo pārkārtošanos un stiprinātu pārvaldību. Otrkārt, stāsies spēkā tiesību akti, kuru mērķis ir atbalstīt efektīvas un ilgtspējīgas centralizētās siltumapgādes attīstību, izmantojot skaidrus noteikumus par pieslēgšanu tīklam un atslēgšanu no tīkla, un par procedūru uzlabošanu saistībā ar atsevišķu siltumenerģijas apakšstaciju ierīkošanu daudzdzīvokļu ēkās. Treškārt, Ukraina atcels moratoriju attiecībā uz siltuma un karstā ūdens tarifu paaugstināšanu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 4. ceturksnim.

7. reforma. Uzlabota energoefektivitāte sabiedriskajās ēkās un publiskā iepirkuma procedūru uzlabošana

Šīs reformas mērķis ir uzlabot enerģijas ilgtspēju un atbalstīt enerģijas patēriņa samazināšanu, ieviešot energoefektivitātes pasākumus.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, Ukraina pieņems Ēku siltumnoturības modernizācijas stratēģiju līdz 2050. gadam un tam pievienoto rīcības plānu, kura mērķis ir uzlabot ēku energoefektivitāti. Otrkārt, Ukraina pieņems tiesību aktus par minimālo energoefektivitātes līmeņu noteikšanu ēkām un arī produktiem, uz kuriem attiecas ES tiesību akti par ekodizainu, un par energoefektivitātes klašu noteikšanu produktiem, uz kuriem attiecas ES tiesību akti par energomarkējumu. .

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 3. ceturksnim.

1. investīciju grupa. Investīcijas energoinfrastruktūrā

Šo investīciju mērķis ir finansēt kritisko energoinfrastruktūru, lai nodrošinātu enerģētisko drošību, īpašu uzmanību pievēršot energoefektivitātei un atjaunīgo energoresursu attīstībai.

Investīcijām ir viens posms. Tas paredz budžeta līdzekļu piešķiršanu vismaz 550 miljonu EUR apmērā faktiskajās cenās (izteikti kā UAH ekvivalents) enerģētikas investīcijām 2026. un 2027. gadā, Ukrainas energoinfrastruktūras stiprināšanai (arī reģionālā līmenī), galveno uzmanību pievēršot energoefektivitātes uzlabošanai centralizētās siltumapgādes, sabiedrisko ēku un dzīvojamo ēku sektorā, Ukrainas infrastruktūras fiziskajai aizsardzībai un atjaunīgo energoresursu attīstībai.

Investīcijas paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
10.1.	1. reforma. Integrētais nacionālais enerģētikas un klimata plāns	Integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna pieņemšana	2. cet.	2024	Pieņemts Ukrainas Ministru kabineta rīkojums par Integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna apstiprināšanu, lai noteiktu valsts klimatneitralitātes mērķus un nodrošinātu atbilstošu plānošanu pēc tam, kad pienācīgi ņemti vērā Enerģētikas kopienas ieteikumi. Plānā ir noteikti mērķrādītāji, kas jāsasniedz līdz 2030. gadam: - SEG samazinājumi, arī izmantojot uz tirgu balstītus oglekļa cenas noteikšanas mehānismus; - atjaunīgo energoresursu enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā; - enerģijas ietaupījums enerģijas galapatēriņā.
10.2.	2. reforma. Uzlabots tiesiskais regulējums atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanai un energosistēmas stabilas darbības nodrošināšanai	Uz tirgu balstītas atjaunīgo energoresursu sistēmas ieviešana	4. cet.	2024	Stājas spēkā uz tirgu balstīts tiesiskais un normatīvais regulējums attiecībā uz investīcijām atjaunīgajos energoresursos saskaņā ar ES noteikumiem, proti, uz konkurenci balstītām izsolēm nepieciešamās procedūras un dokumenti. Tiek ieviests/grozīts šāds tiesību akts: Ministru kabineta rezolūcija “Par grozījumiem Ministru kabineta 2019. gada 29. decembra rezolūcijā Nr. 1175 “Kārtības uzlabošana uz konkurenci balstītās izsolēm atbalsta kvotu sadalei””.
10.3.	2. reforma. Uzlabots tiesiskais regulējums atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanai un energosistēmas stabilas darbības nodrošināšanai	Tiesību aktu, kuru mērķis ir uzlabot atļauju piešķiršanas procedūras investīcijām atjaunīgās enerģijas jomā, stāšanās spēkā	4. cet.	2025	Stājas spēkā tiesību akti par atļauju piešķiršanas procedūru saīsināšanu investīcijām atjaunīgās enerģijas jomā saskaņā ar ES noteikumiem, kas transponēti Enerģētikas kopienā kā Ministru padomes 2024. gada 11. decembra Ieteikums 2024/1/MC-EnC par atjaunīgās enerģijas projektu

					izvēšanas paātrināšanu un principa “energoefektivitāte pirmajā vietā” īstenošanu (“Ieteikums 2024/1/MC-EnC”).
10.4.	2. reforma. Uzlabots tiesiskais regulējums atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanai un energosistēmas stabilas darbības nodrošināšanai	Ceļveža pieņemšana attiecībā uz atjaunīgās enerģijas piemaksas nodalīšanu no pārvades tarifa	2. cet.	2025	Tiek pieņemts ceļvedis par atjaunīgās enerģijas piemaksas nodalīšanu no pārvades tarifa, nosakot nepieciešamos tiesību aktus un īstenošanas noteikumus.
10.5.	3. reforma. Elektroenerģijas tirgus reforma	Likuma par elektroenerģijas integrācijas paketes transponēšanu stāšanās spēkā	3. cet.	2025	Stājas spēkā Likums par elektroenerģijas integrācijas paketes transponēšanu, ar kuru Ukrainas valsts tiesību aktus saskaņo ar elektroenerģijas integrācijas paketi, kas 2022. gada decembrī iekļauta Enerģētikas kopienas <i>acquis</i> . Elektroenerģijas integrācijas pakete tuvina tiesību aktus saskaņā ar šādiem tiesību aktiem un tīkla kodeksiem un vadlīnijām: - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (pārstrādāta redakcija); - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/943 (2019. gada 5. jūnijs) par elektroenerģijas iekšējo tirgu (pārstrādāta redakcija); - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/941 (2019. gada 5. jūnijs) par riskgataību elektroenerģijas sektorā un ar ko atceļ Direktīvu 2005/89/EK; - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/942 (2019. gada 5. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūru (pārstrādāta redakcija).

					- pieci tīkla kodeksi un vadlīnijas, kuros izklāstīti sīki izstrādāti noteikumi, kas attiecas uz dažādiem tirgus segmentiem un sistēmas darbību; - Komisijas Regula (ES) 2016/1719 (2016. gada 26. septembris), ar ko izveido nākotnes jaudas piešķiršanas vadlīnijas; - Komisijas Regula (ES) 2015/1222 (2015. gada 24. jūlijs), ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas; - Komisijas Regula (ES) 2017/2195 (2017. gada 23. novembris), ar ko izveido elektroenerģijas balansēšanas vadlīnijas; - Komisijas Regula (ES) 2017/1485 (2017. gada 2. augusts), ar ko izveido elektroenerģijas pārvades sistēmas darbības vadlīnijas; - Komisijas Regula (ES) 2017/2196 (2017. gada 24. novembris), ar ko izveido tīkla kodeksu par ārkārtas un atjaunošanas stāvokli elektrosistēmā.
10.6.	3. reforma. Elektroenerģijas tirgus reforma	Tiesību aktu par izmaiņām elektroenerģijas tirgus dalībnieku aplikšanas ar nodokļiem nosacījumos stāšanās spēkā	2. cet.	2026	Stājas spēkā tiesību akti, ar kuriem maina netiešo nodokļu režīmu elektroenerģijas tirgus dalībniekiem, lai atvieglotu nākamās dienas un tekošās dienas tirgu sasaisti ar kaimiņvalstu nākamās dienas un tekošās dienas tirgiem un ar darbībām, kas saistītas ar elektroenerģijas eksportu un importu, īstenojot Enerģētikas kopienas tiesību aktus, kas ieviesti ar ES Ministru padomes 2022. gada 15. decembra lēmumu Nr. D/2022/03/MC-EnC, proti, tirgus integrācijas un tirgu sasaistes nolūkā grozīt Ukrainas Nodokļu kodeksu un grozīt Ukrainas Muitas kodeksu. Konkrēto tiesību aktu saraksts tiks pabeigts pēc tam, kad tiks pieņemts

					pamatlikums par elektroenerģijas integrācijas paketes transponēšanu.
10.7.	3. reforma. Elektroenerģijas tirgus reforma	Jauna elektroenerģijas tirgus operatora iecelšana	4. cet.	2025	Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisijas (<i>NEURC</i>) izraudzīta elektroenerģijas tirgus operatora iecelšana.
10.8.	3. reforma. Elektroenerģijas tirgus reforma	Sekundāro tiesību aktu par Regulu par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (<i>REMIT</i>) stāšanās spēkā	3. cet.	2024	Stājas spēkā ar <i>REMIT</i> saistītie sekundārie tiesību akti. <i>NEURC</i> apstiprina šādas procedūras un prasības: - procedūra datu pārsūtīšanas administratora statusa iegūšanai, apturēšanai un izbeigšanai; - iekšējās informācijas platformu darbības procedūra; - prasības integritātes un pārredzamības nodrošināšanai enerģijas vairumtirgū; - procedūra informācijas iesniegšanai par ekonomikas un tirdzniecības darījumiem ar vairumtirdzniecības energoproduktiem. Darba uzdevumu sagatavošana informācijas sistēmas izstrādei, nosakot šādas <i>NEURC</i> funkcijas: - sistēma tiks integrēta tirgus operatoru, iekšējās informācijas platformu un datu pārsūtīšanas administratoru sistēmās, un tā atklās informāciju, kas liecina par ļaunprātīgu izmantošanu.
10.9.	4. reforma. Elektroenerģijas un dabasgāzes cenu liberalizācija	Gāzes un elektroenerģijas tirgus pakāpeniskas liberalizācijas ceļveža, kas jāīsteno pēc karstātvokļa beigām, pieņemšana	2. cet.	2026	Ukrainas Ministru kabinets pieņem ceļvedi gāzes un elektroenerģijas tirgus pakāpeniskai liberalizācijai ar veicamajiem pasākumiem un saistīto grafiku, kas jāīsteno pēc karstātvokļa beigām. Ceļvedis ir balstīts uz tehnisko analīzi, kas sagatavota, lai izprastu nozares finansiālo stāvokli. Ceļvedis ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu:

					- pasākumi, kas nepieciešami, lai reformētu sabiedrisko pakalpojumu sniedzējus, ar mērķi pakāpeniski liberalizēt tirgus cenas pēc karstāvokļa atcelšanas; - pasākumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka neaizsargātie patērētāji tiek pienācīgi aizsargāti pēc cenu liberalizācijas mājāsaimniecībām; tie ietver jaunu subsīdiu sistēmas koncepciju neaizsargātiem patērētājiem, kas uzlabotu mērķorientēšanu un nodrošinātu pienācīgu aizsardzības līmeni, kā arī sagatavošanās pasākumus, kas jāīsteno pirms karstāvokļa beigām, piemēram, neaizsargāto iedzīvotāju identifikāciju un saistīto digitālo risinājumu.
10.10.	5. reforma. Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisijas neatkarības nodrošināšana	Tiesību aktu, ar ko nodrošina Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisijas neatkarību, stāšanās spēkā	4. cet.	2024	Stājas spēkā 2023. gada 24. augusta Grozījumu likums Nr. 3354–IX “Par likumdošanu”, ar ko Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisijas lēmumus, kas ir normatīvie akti, atbrīvo no likumā paredzētās valsts reģistrācijas procedūras. Šie grozījumi ir vērsti uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - nodrošināt regulatora neatkarību, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 5. jūnija Direktīvā (ES) 2019/944 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (pārstrādāta redakcija) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvā 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu; - īstenot Ukrainas likuma “Par Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisiju” 5. pantu par aizliegumu valsts iestādēm iejaukties regulatora darbībā.

10.11.	5. reforma. Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisijas neatkarības nodrošināšana	Ukrainas likuma "Par Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisiju" grozījumu stāšanās spēkā	4. cet.	2025	Stājas spēkā grozījumi Ukrainas likumā "Par Valsts enerģētikas un komunālo pakalpojumu regulēšanas komisiju" un citos tiesību aktos, kas paredz precizēt īpašo statusu regulatora neatkarības nodrošināšanai, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 5. jūnija Direktīvā (ES) 2019/944 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (pārstrādāta redakcija) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvā 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu.
10.12.	6. reforma. Uzlabota centralizētās siltumapgādes efektivitāte	Moratorija atcelšana attiecībā uz siltuma un karstā ūdens tarifu paaugstināšanu	4. cet.	2026	Tiek atcelts moratorijs, kas ieviests ar Likumu Nr. 2479-IX "Par dabasgāzes tirgus un siltumapgādes attiecību regulēšanas īpatnībām karstā ūdens laikā un to darbības atjaunošanu", kam sekoja siltuma tarifu pieaugums, lai panāktu siltumenerģijas un karstā ūdens tarifu izmaksu atbilstību.
10.13.	6. reforma. Uzlabota centralizētās siltumapgādes efektivitāte	Valsts ekonomikas mērķprogrammas siltumenerģiju ražojošo uzņēmumu energoefektivitātes modernizācijai laikposmam līdz 2030. gadam pieņemšana	4. cet.	2025	Ministru kabinets pieņem valsts ekonomikas mērķprogrammu siltumenerģiju ražojošo uzņēmumu energoefektivitātes modernizācijai laikposmam līdz 2030. gadam. Stratēģija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - noteikt pasākumus, ar ko uzlabot siltumapgādes pakalpojumu noturību, kvalitāti un pieejamību; - noteikt pasākumus dekarbonizācijas atbalstam, siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai un atjaunīgo enerģijas avotu izmantošanas paplašināšanai;

					- nodrošināt pasākumus vietējo pašvaldību pārvaldības un vadības prasmju stiprināšanai centralizētās siltumapgādes nozarē.
10.14.	6. reforma. Uzlabota centralizētās siltumapgādes efektivitāte	Tiesību aktu par atbalstu efektīvas un ilgtspējīgākas centralizētās siltumapgādes attīstībai stāšanās spēkā	4. cet.	2025	Stājas spēkā Ukrainas likums “Par grozījumiem dažos Ukrainas likumos par atbalstu efektīvas un ilgtspējīgākas centralizētās siltumapgādes attīstībai”. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - paredzēt skaidrus noteikumus par pieslēgšanu tīklam / atslēgšanu no tīkla, kā arī centralizētās siltumapgādes sistēmu prioritārās attīstības zonas; - uzlabot procedūras individuālo siltummezglu (ISM) ierīkošanai daudzdzīvokļu ēkās, lai nodrošinātu pienācīgu attālo vadību un pieprasījuma pārvaldību.
10.15.	7. reforma. Uzlabota energoefektivitāte sabiedriskajās ēkās un publiskā iepirkuma procedūru uzlabošana	Ēku siltumnoturības modernizācijas stratēģijas līdz 2050. gadam un rīcības plāna pieņemšana	2. cet.	2024	Ukrainas Ministru kabinets pieņem likumu “Par Ēku siltumnoturības modernizācijas stratēģijas līdz 2050. gadam apstiprināšanu” un stratēģijas rīcības plānu, kura mērķis ir ieviest uz tirgu balstītus finanšu instrumentus un stimulus un kurš ietver ceļvedi ar politikas pasākumiem, tajā skaitā tiem, kuru mērķis ir atbalstīt gandrīz nulles enerģijas ēkas ieviešanu.
10.16.	7. reforma. Uzlabota energoefektivitāte sabiedriskajās ēkās un publiskā iepirkuma procedūru uzlabošana	Tiesību aktu pieņemšana par minimālo energoefektivitātes līmeņu noteikšanu ēkām	3. cet.	2026	Ukrainas Ministru kabinets pieņem tiesību aktus par minimālo energoefektivitātes līmeņu noteikšanu ēkām un arī produktiem, uz kuriem attiecas ES tiesību akti par ekodizainu, un Kopienas, teritoriju un infrastruktūras attīstības ministrija pieņem tiesību aktus par energoefektivitātes klašu noteikšanu produktiem, uz kuriem attiecas ES tiesību akti par energomarķējumu.
10.17.	1. investīciju grupa. Investīcijas energoinfrastruktūrā	Investīcijas vismaz 550 miljonu EUR apmērā energoinfrastruktūrā	4. cet.	2027	Sagatavots valdības ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2026. un 2027. gadam vispārējā

				valdība ir paredzējusi vismaz 550 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) Ukrainas energoinfrastruktūras stiprināšanai – arī reģionālā līmenī (kā daļa no 9.8. posma) – cita starpā šādu uzdevumu īstenošanai: - uzlabot centralizētās siltumapgādes energoefektivitāti saskaņā ar valsts ekonomikas mērķprogrammu siltumenerģiju ražojošo uzņēmumu energoefektivitātes modernizācijai laikposmam līdz 2030. gadam; - sniegt finansiālu ieguldījumu Energoefektivitātes fondā, lai atbalstītu energoefektivitātes uzlabošanu dzīvojamu ēku sektorā; - uzlabot sabiedrisko ēku energoefektivitāti saskaņā ar Ēku siltumnoturības modernizācijas stratēģiju līdz 2050. gadam; - nodrošināt Ukrainas energoinfrastruktūras fizisko aizsardzību; - atbalstīt atjaunīgo enerģijas avotu attīstību saskaņā ar jauno tirgus sistēmu atjaunīgās enerģijas jomā, kā arī ļoti elastīgas jaudas risinājumu izveidi.
--	--	--	--	--

C.11. TRANSPORTS

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir modernizēt un reformēt Ukrainas transporta nozari. Tās mērķis ir uzlabot savienojamību ar ES un Moldovas Republiku un atbalstīt konkurētspējīgas un efektīvas transporta sistēmas attīstību saskaņā ar ES politiku un standartiem.

1. reforma. Visaptveroša transporta nozares plānošana

Šīs reformas mērķis ir pārskatīt transporta nozares galveno stratēģisko dokumentu.

Reformai ir viens posms. Tas ietver pārskatītās Ukrainas Nacionālās transporta stratēģijas laikposmam līdz 2030. gadam pieņemšanu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2024. gada 4. ceturksnim.

2. reforma. Ukrainas eksporta loģistikas potenciāla attīstīšana

Šīs reformas mērķis ir atbalstīt esošā robežšķērsošanas vietu tīkla modernizāciju un palielināt tā kapacitāti, lai atvieglotu pārvadājumus pāri Ukrainas robežai ar ES un Moldovas Republiku.

Reformai ir viens posms. Saskaņā ar to paredzēts pieņemt Stratēģiju robežu infrastruktūras attīstīšanai un paplašināšanai ar ES dalībvalstīm un Moldovas Republiku līdz 2030. gadam.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2024. gada 4. ceturksnim.

3. reforma. Dzelzceļa transporta nozares liberalizācija

Šīs reformas mērķis ir izveidot konkurētspējīgu dzelzceļa tirgu saskaņā ar ES standartiem.

Reformai ir trīs posmi. Pirmkārt, stājas spēkā likums par satiksmes drošību un Ukrainas dzelzceļa transporta sadarbību, ko piemēro trīs gadu laikā no tā pieņemšanas dienas. Otrkārt, stāties spēkā likums par dzelzceļa transporta tirgu ar tā noteikumu secīgu piemērošanu. Treškārt, tiek pieņemti galvenie normatīvie akti šā likuma īstenošanai.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

4. reforma. Uzlaboti kuģniecības un ostu pakalpojumi

Šīs reformas mērķis ir nodrošināt uzlabojumus Ukrainas saistību izpildē saskaņā ar starptautiskajiem līgumiem tirdzniecības kuģniecības jomā, kā arī uzlabot konkurenci ostas pakalpojumu jomā.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, spēkā stājas tiesību akti par tirdzniecības kuģniecību un kuģošanu pa iekšējiem ūdensceļiem. Otrkārt, tiek grozīti spēkā esošie valsts tiesību akti, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību ES Ostas pakalpojumu regulas (Regulas Nr. 2017/352) noteikumiem.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 1. ceturksnim.

1. investīciju grupa. Investīcijas transporta infrastruktūrā

Šo investīciju mērķis ir atjaunot bojāto un iznīcināto transporta infrastruktūru.

Investīcijām ir viens posms. Tas paredz budžetā 2026.–2027. gadam atvēlēt vismaz 350 miljonus EUR faktiskajās cenās (izteikti kā UAH ekvivalents) transporta infrastruktūras objektu būvniecībai, rekonstrukcijai, atjaunošanai, modernizācijai un uzlabošanai, arī tādās nozarēs kā dzelzceļš, jūras kuģniecība un kuģniecība pa iekšējiem ūdensceļiem, autoceļi, aviācija un robežšķērsošanas punkti.

Investīcijas paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
11.1	1. reforma. Visaptveroša transporta nozares plānošana	Pārskatītās Ukrainas Nacionālās transporta stratēģijas laikposmam līdz 2030. gadam pieņemšana	4. cet.	2024	Tiek pieņemts Ministru kabineta rīkojums par Ukrainas Nacionālās transporta stratēģijas laikposmam līdz 2030. gadam atjaunināšanu. Stratēģija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - konkurētspējīgas un efektīvas transporta sistēmas rekonstrukcija un attīstīšana saskaņā ar ES politiku un standartiem, jo īpaši attiecībā uz Eiropas transporta tīkliem un starptautiskā un Eiropas līmenī noteiktajiem transporta nozares dekarbonizācijas mērķiem (tajā skaitā attīstot dzelzceļa, autoceļu un iekšējo ūdensceļu maršrutus, kas iekļauti <i>TEN-T</i> tīkla indikatīvajās kartēs, digitalizējot transporta sistēmas pārvaldību utt.); - augstas kvalitātes pasažieru pārvadājumi un netraucēta mobilitāte; - drošs cilvēkiem un videi, ilgtspējīgs un energoefektīvs transports.
11.2	2. reforma. Ukrainas eksporta loģistikas potenciāla attīstīšana	Stratēģijas robežu infrastruktūras attīstīšanai un paplašināšanai ar ES dalībvalstīm un Moldovas Republiku līdz 2030. gadam pieņemšana	4. cet.	2024	Tiek pieņemta Stratēģija robežu infrastruktūras attīstīšanai un paplašināšanai ar ES dalībvalstīm un Moldovas Republiku līdz 2030. gadam. Stratēģija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - rekonstruēt robežšķērsošanas vietas uz robežas ar Poliju, Slovākiju, Ungāriju un Rumāniju; - izveidot pakalpojumu zonu tīklu; - vienkāršot robežšķērsošanas procedūras (digitalizācija un kopīgas kontroles ieviešana) saskaņā ar ES standartiem.

11.3	3. reforma. Dzelzceļa transporta nozares liberalizācija	Likuma par satiksmes drošību un Ukrainas dzēlzceļa transporta sadarbspēju stāšanās spēkā, ko piemēro trīs gadu laikā no tā pieņemšanas dienas	4. cet	2025	Stājas spēkā Ukrainas likums “Par satiksmes drošību un Ukrainas dzēlzceļa transporta sadarbbspēju”, ko piemēro trīs gadu laikā no tā pieņemšanas dienas Likums nodrošina dzēlzceļa transporta tehnisko integrāciju saskaņā ar Direktīvu 2016/798, 2016/797 un Regulas 2016/796 principiem un koncentrējas uz šādām galvenajām jomām: - izveidot dzēlzceļa drošības valsts iestādi un piešķirt tai pilnvaras un funkcijas, ko tai piešķir ar ES tiesību aktiem; - ieviest tiesisko regulējumu dzēlzceļa pārvadājumu uzņēmumu drošības sertifikācijai un infrastruktūras pārvaldītāju drošības atļaujām; - izveidot izmeklēšanas valsts iestādi un ieviest dzēlzceļa negadījumu tehnisko izmeklēšanu; - izveidot tiesisko regulējumu transportlīdzekļu un infrastruktūras atļauju piešķiršanai, pamatojoties uz sadarbbspējas tehniskajām specifikācijām; - izveidot tiesisko regulējumu vilcienu vadītāju sertifikācijai, balstoties uz ES modeli.
------	--	--	-----------	------	--

11.8	3. reforma. Dzelzceļa transporta nozares liberalizācija	Likuma par dzelzceļa transporta tirgu stāšanās spēkā ar tā noteikumu secīgu piemērošanu	4. cet	2026	Stājas spēkā Ukrainas likums “Par dzelzceļa transporta tirgu” ar tā noteikumu secīgu piemērošanu. Ar šo likumu tiks īstenoti galvenie ES tiesību aktu elementi par vienoto Eiropas dzelzceļa telpu un par sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumu (SPS) sniegšanu pa dzelzceļu saskaņā ar grozītās Direktīvas 2012/34/EK un Regulas (EK) Nr. 1370/2007 saistībā ar tās 2023. gada skaidrojošajām vadlīnijām. Likumu secīgi piemēros šādi: trīs gadu laikā pēc tā stāšanās spēkā daļā, kas attiecas uz šīm galvenajām jomām: - infrastruktūras pārvaldītāja un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu funkcionālās nošķiršanas nodrošināšana, t. sk. infrastruktūras pārvaldītāja neatkarības nodrošināšana attiecībā uz būtiskajām funkcijām un noteikumiem par finansiālajām attiecībām/darījumiem, ieskaitot kontu nošķiršanu dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumos; - neatkarīgas regulatīvās iestādes izveide un tās funkciju un pilnvaru noteikšana; - dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšana, ko veic neatkarīga licencēšanas iestāde; piecu gadu laikā pēc tā stāšanās spēkā, kas ietver vismaz 2 gadu pārejas periodu, daļā, kas attiecas uz šīm galvenajām jomām: - visaptveroša tiesiskā regulējuma izveide konkurētspējīga pasažieru un kravu pārvadājumu tirgus darbībai, t. sk. taisnīgas, nediskriminējošas un pārredzamas piekļuves dzelzceļa infrastruktūrai nodrošināšana dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem; - nediskriminējošu maksu ieviešana par infrastruktūras un apkalpes vietu izmantošanu; - kompetento iestāžu izveide publisko pakalpojumu līgumu piešķiršanai; - publisko pakalpojumu līgumu satura definēšana dzelzceļa nozarē; - mehānismu izveide, lai kontrolētu līgumu izpildi un novērstu pārmērīgu kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu.
11.4	3. reforma.	Normatīvo aktu pieņemšana, lai īstenotu	4. cet	2027	Tiek pieņemti galvenie tiesību akti (normatīvie akti) Ukrainas likuma “Par Ukrainas dzelzceļa transportu” īstenošanai. Ar šiem normatīvajiem aktiem ievieš mehānismus dzelzceļa pārvadājumu tirgus darbībai un jo īpaši regulē šādas jomas: vienlīdzīga

	Dzelzceļa transporta nozares liberalizācija	tiesību aktus dzelzceļa transporta jomā			piekļuve dzelzceļa infrastruktūrai, dzelzceļa operatoru licencēšana, drošības pārvaldības sistēmas un sabiedriski nozīmīgu pasažieru pārvadājumu (PSO) organizēšanas procedūra.
11.5	4. reforma. Uzlaboti kuģniecības un ostu pakalpojumi	Tiesību aktu par tirdzniecības kuģniecību un kuģošanu pa iekšējiem ūdensceļiem stāšanās spēkā	4. cet.	2026	Stājas spēkā Ukrainas likums “Par grozījumiem dažos Ukrainas tiesību aktos par tirdzniecības kuģniecību un kuģošanu pa iekšējiem ūdensceļiem”. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - definēt un reglamentēt kuģošanas drošības nodrošināšanas principus teritoriālajos ūdeņos, iekšējos jūras ūdeņos, jūras ostās un iekšējos ūdensceļos; - uzlabot starptautiskā kuģu un jūras ostu aizsardzības režīma īstenošanas mehānismu; - noteikt sīki izstrādātu mehānismu kuģu kontrolei jūras ostā; - pārskatīt centrālās izpildinstitūcijas, kas īsteno valsts politiku jūras un iekšējo ūdensceļu transporta un kuģniecības jomā, funkcijas Tirdzniecības kuģu kodeksā, Ukrainas likumos “Par transportu”, “Par transportu pa iekšējiem ūdensceļiem” un “Par Ukrainas jūras ostām”, lai novērstu tiesību normu dublēšanos un precizētu kompetences sadalījumu, jo īpaši ar centrālo izpildinstitūciju, kas nodrošina valsts politikas veidošanu un īstenošanu jūras un iekšējo ūdensceļu transporta jomā; - vienkāršot administratīvās procedūras, precizēt valsts iestāžu pilnvaru sarakstu, novērst administratīvos šķēršļus.
11.6	4. reforma. Uzlaboti kuģniecības un ostu pakalpojumi	Tiek pārskatīti un grozīti spēkā esošie valsts tiesību akti atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. februāra Regulai (ES) 2017/352, ar ko izveido ostas pakalpojumu sniegšanas sistēmu un kopīgos	1. cet.	2027	Tiek pārskatīti un grozīti spēkā esošie valsts tiesību akti (tostarp attiecīgie pakārtotie tiesību akti) atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. februāra Regulas (ES) 2017/352, ar ko izveido ostas pakalpojumu sniegšanas sistēmu un kopīgos noteikumus par ostu finanšu pārredzamību, principiem.

		noteikumus par ostu finanšu pārredzamību.			
11.7	1. investīciju grupa. Investīcijas transporta infrastruktūrā	Investīcijas vismaz 350 miljonu EUR apmērā transporta infrastruktūrā	4. cet .	2027	Sagatavots valdības ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2026. un 2027. gadam vispārējā valdība ir paredzējusi vismaz 350 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) bojātu un iznīcinātu transporta infrastruktūras objektu rekonstrukcijai, atjaunošanai, modernizācijai un uzlabošanai saskaņā ar Ukrainas Nacionālo transporta stratēģiju laikposmam līdz 2030. gadam, tajā skaitā daļu līdzekļu novirzot reģionālajam līmenim (kā daļa no 9.8. posma), cita starpā šādās nozarēs: - dzelzceļš (saskaņā ar jaunajiem Ukrainas tiesību aktiem par dzelzceļa transportu); - jūras kuģniecība un kuģošana pa iekšējiem ūdensceļiem (saskaņā ar jaunajiem tiesību aktiem par tirdzniecības kuģniecību un kuģošanu pa iekšējiem ūdensceļiem); - autoceļi; - aviācija; - robežšķērsosšanas punkti (saskaņā ar Stratēģiju robežu infrastruktūras attīstīšanai un paplašināšanai ar ES dalībvalstīm un Moldovas Republiku līdz 2030. gadam).

C.12 AGROPĀRTIKAS SEKTORS

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir atbalstīt Ukrainas agropārtikas sektora stiprināšanu, vienlaikus turpinot saskaņot tā tiesisko regulējumu ar ES *acquis*.

1. reforma. Lauksaimniecības un lauku attīstības institucionālās sistēmas saskaņošana ar ES politiku

Šīs reformas mērķis ir izstrādāt valsts stratēģiskās prioritātes, tajā skaitā turpināt saskaņošanu ar ES praksi, normām un noteikumiem.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, Ukraina pieņem Lauksaimniecības un lauku attīstības stratēģiju laikposmam līdz 2030. gadam. Otrkārt, izmēģinājuma kārtā atsevišķos reģionos tiek ieviesta Lauku saimniecību grāmatvedības datu tīkla sistēma, lai varētu sekot līdzi situācijai lauksaimniecības nozarē.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 1. ceturksnim.

2. reforma. Funkcionējoša zemes tirgus nodrošināšana

Šīs reformas mērķis ir uzlabot funkcionējoša zemes tirgus darbību.

Reformai ir viens posms. Tiek ieviesta automatizēta sistēma ar zemi saistītu mantisko attiecību publiskai uzraudzībai un ģeoinformācijas sistēma zemes masveida novērtēšanai.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 1. ceturksnim.

3. reforma. Investīciju programmu pārvaldības institucionālās un administratīvās struktūras uzlabošana

Šīs reformas mērķis ir uzlabot agropārtikas sektora publiskā finansiālā atbalsta shēmu pārvaldību.

Reformai ir viens posms. Saskaņā ar to stāsies spēkā tiesību akti, kuros galvenā uzmanība pievērsta publiskā atbalsta pasākumu izstrādei – arī mazajām lauku saimniecībām –, nākotnes finanšu instrumentiem, kā arī sistēmas digitalizācijai, izmantojot elektroniskās dokumentu pārvaldības sistēmas, un tiks nodrošināts, ka valsts atbalstu var saņemt tikai tie saņēmēji, kas reģistrēti Valsts agrārā reģistrā (VAR).

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 3. ceturksnim.

4. reforma. Oficiālā publiskā elektroniskā lauku saimniecību reģistra uzlabošana

Šīs reformas mērķis ir formalizēt un uzlabot oficiālo publisko elektronisko lauku saimniecību reģistru (t. i., Valsts agrāro reģistru).

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, stājas spēkā likums, kas Valsts agrāro reģistru (VAR) atzīst par oficiālu publisku elektronisku reģistru agrārās politikas un pārtikas nodrošinājuma jomā. Otrkārt, tiek publicēts ziņojums, kurā sīki izklāstīta centrālās valdības iestāžu sniegtā valsts atbalsta īstenošana, izmantojot VAR.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 1. ceturksnim.

5. reforma. Apūdeņošanas sistēmas ilgtermiņa attīstība, lai palielinātu nozares klimatnoturību

Šīs reformas mērķis ir nodrošināt apūdeņošanas infrastruktūras ilgtspējīgu ilgtermiņa plānošanu, lai veicinātu agropārtikas sektora noturību klimata pārmaiņu kontekstā.

Reformai ir viens posms. Saskaņā ar to paredzēts pieņemt ilgtermiņa plānu, kurā izklāstītas galvenās jomas un principi Ukrainas ūdens apūdeņošanas sistēmu attīstīšanai.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 1. ceturksnim.

6. reforma. Zemes un ūdens teritoriju atmīnēšana

Šīs reformas mērķis ir izstrādāt valsts stratēģiju, kurā izklāstīti galvenie Ukrainas atmīnēšanas pasākumu komponenti.

Reformai ir viens posms. Tas ietver Stratēģijas par pretmīnu pasākumiem pieņemšanu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2024. gada 2. ceturksnim.

1. investīciju grupa. Investīcijas atmīnēšanā

Šo investīciju mērķis ir atbalstīt lauksaimniecības zemes īpašniekus vai lietotājus, kas veic atmīnēšanas pasākumus.

Investīcijai ir divi posmi. Pirmkārt, tās paredz budžetā 2024.–2025. gadam atvēlēt vismaz 30 miljonus EUR faktiskajās cenās (izteikti kā UAH ekvivalents) līdzekļiem, kas tiks izmaksāti lauksaimniecības zemes īpašniekiem vai lietotājiem par atmīnēšanas izmaksām. Otrkārt, tās paredz budžetā 2024.–2027. gadam atvēlēt vismaz 100 miljonus EUR faktiskajās cenās (izteikti kā UAH ekvivalents) līdzekļiem, kas tiks izmaksāti lauksaimniecības zemes īpašniekiem vai lietotājiem par atmīnēšanas izmaksām.

Investīcijas paredzēts pabeigt līdz 2027. gada 4. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
12.1.	1. reforma. Lauksaimniecības un lauku attīstības institucionālās sistēmas saskaņošana ar ES politiku	Lauksaimniecības un lauku attīstības stratēģijas laikposmam līdz 2030. gadam pieņemšana	4. cet.	2024.	Tiek pieņemta Lauksaimniecības un lauku attīstības stratēģija laikposmam līdz 2030. gadam. Stratēģija ir vērsta uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - pielāgot Ukrainas lauksaimniecības un lauku attīstības politiku ES pirmspievienošanās kontekstam un jomām, kas Ukrainai ir īpaši svarīgas, piemēram, zemes reforma, apūdeņošana, atveseļošana pēc kara un atbalsts attīstībai; - stiprināt iestādes un veidot to spējas izstrādāt nepieciešamās sistēmas; - paātrināt procesu, ar kuru tiesību aktus un spējas agropārtikas lauksaimniecības un sanitāro un fitosanitāro pasākumu (SFS) jomā tuvinā ES standartiem; - veicināt mazo ražotāju un lauku kopienu attīstību; - noteikt vides un klimatrīcības pamatprincipus un mērķrādītājus, veidot uz pierādījumiem balstītu plānošanu, kā arī pareizas finanšu pārvaldības un kontroles spējas.
12.2.	1. reforma. Lauksaimniecības un lauku attīstības institucionālās sistēmas saskaņošana ar ES politiku	Lauku saimniecību ilgtspējas datu tīkla (FSDN) sistēmas izveide	1. cet.	2027.	Lauku saimniecību ilgtspējas datu tīkla (FSDN) sistēma ar datiem no atsevišķiem izmēģinājuma reģioniem, kura jāizveido Agrārās politikas ministrijas pakļautībā, ir izveidota un darbojas saskaņā ar ES <i>acquis</i> principiem šajā jomā. Šī sistēma ļauj sekot līdzi situācijai lauksaimniecības nozarē un pieņemt pamatotus lēmumus par valsts atbalsta piešķiršanu lauksaimniecības produktu ražotājiem.
12.3.	2. reforma. Funkcionējoša zemes tirgus nodrošināšana	Automatizētas sistēmas izveide ar zemi saistītu mantisko attiecību publiskai uzraudzībai	1. cet.	2025.	Ir ieviesta automatizēta sistēma ar zemi saistītu mantisko attiecību publiskai uzraudzībai, kas darbojas Valsts zemes kadastra uzturēšanas ietvaros. Valsts zemes kadastra programmatūras ietvaros ir ieviesta ģeoinformācijas sistēma zemes masveida novērtēšanai.

12.4.	3. reforma. Investīciju programmu pārvaldības institucionālās un administratīvās struktūras uzlabošana	Tiesību aktu par valsts atbalstu Ukrainas lauksaimniecībai stāšanās spēkā	3. cet. .	2025	Stājas spēkā Likums par grozījumiem Ukrainas likumā “Par valsts atbalstu lauksaimniecībai Ukrainā”. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - izstrādāt nākotnes publiskā atbalsta pasākumus saskaņā ar ES <i>acquis</i> principiem šajā jomā. Nākotnes publiskā atbalsta pasākumu atlase ietvers priekšrocību, trūkumu, iespēju un apdraudējumu (<i>SWOT</i>) analīzi; - izstrādāt atbalsta pasākumus lauksaimnieciskajai ražošanai, lai mazās lauku saimniecības varētu veikt privātās investīcijas (lauku saimniecību ražotāju materiālie aktīvi, pārstrādei un tirdzniecībai); - sadarbībā ar starptautiskām finanšu iestādēm izstrādāt turpmākos finanšu instrumentus (arī kredītgantijas) visām lauku saimniecību kategorijām; - digitalizācija, izmantojot elektroniskas dokumentu pārvaldības sistēmas; - valsts atbalsts, kas tiek ekskluzīvi novirzīts tiem saņēmējiem, kuri ir iekļauti Valsts agrārajā reģistrā.
12.5.	4. reforma. Oficiālā publiskā elektroniskā lauku saimniecību reģistra uzlabošana	Tiesību akta par Valsts agrāro reģistru (VAR) stāšanās spēkā	4. cet. .	2024	Ukrainas likuma “Par Valsts agrāro reģistru” stāšanās spēkā. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - Valsts agrārais reģistrs (VAR) tiek atzīts par oficiālu publisku elektronisko reģistru agrārās politikas un pārtikas nodrošinājuma jomā, reglamentējot tā obligātos elementus, piemēram, tā administrēšanas procedūru, datu definīciju un trešo personu piekļuvi; - tiek paplašināts VAR aptvērums, lai reģistrētu un iekļautu informāciju par ieinteresētajām personām visās lauksaimniecības vērtības ķēdēs, piemēram, par lauksaimniecības produktu ražotājiem, pārtikas pārstrādātājiem un ūdens lietotājiem; - tiek paplašināta VAR funkcionalitāte, kas ir priekšnoteikums finansiālai palīdzībai un dod iespēju mērķtiecīgi novirzīt tehnisko palīdzību un citus administratīvos pakalpojumus, kā arī ieviest analītisko informāciju; - tiek paredzēts, ka reģistrācija VAR ir priekšnoteikums jebkāda veida publiskā atbalsta saņemšanai agropārtikas sektorā;

					- tiek noteikta atbalsta programmu saņēmēju reģistra obligāta publicēšana visās ar VAR starpniecību īstenotajās valsts atbalsta programmās šajā nozarē.
12.6.	4. reforma. Oficiālā publiskā elektroniskā lauku saimniecību reģistra uzlabošana	Ziņojuma par valsts atbalsta īstenošanu publicēšana publiskajā lauksaimniecības reģistrā	1. cet .	2026	Ir iesniegts ziņojums par valsts atbalstu, ko īsteno, izmantojot VAR, kas liecina, ka vismaz 80 % no centrālās valdības iestāžu 2025. gadā sniegtā publiskā atbalsta lauksaimniecības nozarei tika sniegti ar Valsts agrārā reģistra (VAR) starpniecību.
12.7.	5. reforma. Apūdeņošanas sistēmas ilgtermiņa attīstība, lai palielinātu nozares klimatnoturību	Apūdeņošanas sistēmas ilgtermiņa plāna pieņemšana	1. cet .	2025	Tiek pieņemts Apūdeņošanas sistēmas attīstības ilgtermiņa plāns. Plāns ir vērsts uz šādiem galvenajiem tematiem: - apūdeņošanas nozares prioritāšu noteikšana, pamatojoties uz pilnīgu ekonomisko ieguvumu analīzi; - saskaņošana ar ūdens nozares stratēģiju un ūdens baseinu ūdens apsaimniekošanas principiem; - norādes par vajadzīgajām valsts un citām investīcijām un nepieciešamību turpināt privatizāciju; - nozares pārvaldības/vadības dimensija; - vides novērtējums, kas veicams visiem atjaunošanas vai būvniecības projektiem saskaņā ar ES ieteikumiem par ietekmes uz vidi novērtējumu, vides stratēģisko novērtējumu un Ukrainas tiesību aktiem šajā jomā.
12.8.	6. reforma. Zemes un ūdens teritoriju atmīnēšana	Stratēģiskā dokumenta par pretmīnu pasākumiem laikposmam līdz 2033. gadam pieņemšana	2. cet .	2024	Tiek pieņemts tiesību akts par stratēģiskā dokumenta par pretmīnu pasākumiem laikposmam līdz 2033. gadam apstiprināšanu (Ukrainas Ministru kabineta vai Ukrainas prezidenta akts). Tiesību akts ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - pārvaldība pretmīnu pasākumu jomā; - atbalsts pretmīnu pasākumu operatoru efektivitātes uzlabošanai; - negadījumu novēršana; - visaptveroša palīdzība cietušajiem;

					- inovācijas; - dzimumu līdzsvars un pārstāvība; - privātā tirgus attīstība; - efektīva un pārredzama koordinācija ar līdzekļu devējiem; - uzdevumu prioritāšu noteikšanas sistēmas izveide pretmīnu pasākumu jomā.
12.9.	1. investīciju grupa. Investīcijas atmīnēšanā	Investīcijas vismaz 30 miljonu EUR apmērā lauksaimniecības zemju atmīnēšanā	2. cet .	2026	Pieņemts valdības starpposma ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2024. un 2025. gadam vispārējā valdība ir paredzējusi vismaz 30 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) līdzekļiem, kas izmaksājami lauksaimniecības zemes īpašniekiem vai lietotājiem atmīnēšanas izmaksu segšanai.
12.10 .	1. investīciju grupa. Investīcijas atmīnēšanā	Investīcijas vismaz 100 miljonu EUR apmērā lauksaimniecības zemju atmīnēšanā	4. cet .	2027	Pieņemts valdības galīgais ziņojums (vai Valsts kases ziņojums), kas liecina, ka valsts budžetā 2024., 2025., 2026. un 2027. gadam vispārējā valdība ir paredzējusi vismaz 100 miljonus EUR (izteikti kā UAH ekvivalents) līdzekļiem, kas izmaksājami lauksaimniecības zemes īpašniekiem vai lietotājiem atmīnēšanas izmaksu segšanai.

C.13. KRITISKI SVARĪGO IZEJVIELU PĀRVALDĪBA

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir atbalstīt kritiski svarīgo izejvielu nozares turpmāku attīstību Ukrainā saskaņā gan ar ekonomikas, gan ilgtspējas mērķiem. Tajā galvenā uzmanība tiks pievērsta stratēģiskās plānošanas un administratīvo procedūru uzlabošanai.

1. reforma. Stratēģiskās plānošanas stiprināšana un optimālas sistēmas nodrošināšana stratēģiskajiem investoriem.

Šīs reformas mērķis ir piesaistīt investīcijas kritiski svarīgo izejvielu ieguvē un pārstrādē.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, stājas spēkā likums par grozījumiem Ukrainas Derīgo izrakteņu resursu bāzes attīstības programmā laikposmam līdz 2030. gadam, ar ko ievieš Valsts kompensācijas fondu ģeoloģiskajā jomā un nosaka nozares stratēģiskos virzienus. Otrkārt, tiek publicēts un investoriem darīts pieejams ziņojums par Ukrainas kritisko izejvielu rezervju pārbaudi, izmantojot starptautisko klasifikāciju.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 3. ceturksnim.

2. reforma. Uzlabotas administratīvās procedūras.

Šīs reformas mērķis ir optimizēt procedūru un samazināt administratīvo slogu potenciālajiem investoriem. Galvenais mērķis ir uzlabot pārredzamību, ātrumu un izmaksu efektivitāti attiecībā uz jauniem lēmumiem par investīcijām.

Reformai ir trīs posmi. Pirmkārt, tiek publicēta investīciju projektu programma kritisko izejvielu ieguvei. Otrkārt, tiek izsludināti starptautiski konkursi par ieguves sadales līgumiem (PSA), izmantojot valdības apstiprinātos un publiskotos līguma paraugnoteikumus. Treškārt, tiek izstrādāts un ieviests zemes dzīļu lietotāju e-kabinets ar papildu funkcijām.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 2. ceturksnim.

3. reforma. Mūsdienīgu ieguves tehnoloģiju izmantošana un Ukrainas integrācija modernās pārstrādes vērtības ķēdēs

Šīs reformas mērķis ir uzlabot pārredzamību attiecībā uz vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības praksi kritiski svarīgo izejvielu nozarē.

Reformai ir viens posms. Saskaņā ar to paredzēts publicēt pētījumu, kurā tiks novērtēti spēkā esošie tiesību akti par vides, sociālo un pārvaldības ziņošanu (VSP) kalnrūpniecības un ieguves rūpniecības nozarē.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 4. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
13.1.	1. reforma. Stratēģiskās plānošanas stiprināšana un optimālas sistēmas nodrošināšana stratēģiskajiem investoriem	Tiesību aktu par Ukrainas nacionālās programmas par derīgo izrakteņu bāzes attīstību līdz 2030. gadam pārskatīšanu stāšanās spēkā	4. cet.	2024	Stājas spēkā Ukrainas likums par grozījumiem Ukrainas Nacionālajā programmā Ukrainas derīgo izrakteņu resursu bāzes attīstībai laikposmam līdz 2030. gadam. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - Valsts kompensācijas fonda ieviešana ģeoloģiskām teritorijām; - ieguves teritoriju mērķu prioritāra noteikšana saskaņā ar ES stratēģijām; - stratēģiski un kritiski svarīgo izejvielu terminu definēšana, nepieciešamība regulāri metodoloģiski novērtēt to piegādes drošības līmeni, kā arī partnervalstu grupas definēšana.
13.2.	1. reforma. Stratēģiskās plānošanas stiprināšana un optimālas sistēmas nodrošināšana stratēģiskajiem investoriem	Ziņojuma par Ukrainas kritiski svarīgo izejvielu rezervju pārbaudi publicēšana	3. cet.	2025	Tiek publicēts ziņojums par Ukrainas kritisko izejvielu rezervju pārbaudi, izmantojot starptautisko klasifikācijas sistēmu, un rezultāti tiek darīti pieejami investoriem.
13.3.	2. reforma. Uzlabotas administratīvās procedūras	Investīciju projektu plāna kritiski svarīgu izejvielu ieguvei publicēšana	2. cet.	2025	Tiek publicēts investīciju projektu plāns kritiski svarīgu izejvielu ieguvei.
13.4.	2. reforma. Uzlabotas administratīvās procedūras	Starptautisku konkursu izsludināšana par ieguves sadales līgumiem (PSA),	2. cet.	2025	Tiek izsludināti un publiskoti starptautiskie konkursi par ieguves sadales līgumiem (PSA), izmantojot līguma paraugnoteikumus, par kuriem vienojusies valdība. PSA konkursu un līgumu pārredzamība tiek nodrošināta, izmantojot atklātu piekļuvi to noteikumiem.

		nodrošinot to pārredzamību			
13.5.	2. reforma. Uzlabotas administratīvās procedūras	Modernizēta zemes dzīļu lietotāju e-kabineta tīkla izveide	1. cet.	2025	Darbojas modernizēts zemes dzīļu lietotāju e-kabinets ar papildu funkcionalitāti — piekļuvi valsts speciālo zemes dzīļu izmantošanas atļauju reģistram, kas ļauj pieprasīt un saņemt e-licences (izrakstu no reģistra) un nodrošina piekļuvi digitālajiem ģeoloģiskajiem datiem.
13.6.	3. reforma. Mūsdienīgu ieguves tehnoloģiju izmantošana un Ukrainas integrācija modernās pārstrādes vērtības ķēdēs	Pētījuma par tiesību aktiem par VSP ziņošanu publicēšana	4. cet.	2025	Tiek apstiprināts un publicēts pētījums, kurā novērtēti spēkā esošie tiesību akti par vides, sociālo un pārvaldības (VSP) ziņošanu kalnrūpniecības un ieguves rūpniecības jomā, kā arī ierosināti ieteikumi par to, kādas tiesību aktu nepilnības būtu jānovērš.

C.14. DIGITĀLĀ PĀRVEIDE

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir stiprināt Ukrainas digitālo pārveidi. Tajā galvenā uzmanība tiks pievērsta arī kibernetikas drošības stiprināšanai.

1. reforma. Droša un efektīva digitālā infrastruktūra

Šīs reformas mērķis ir stiprināt kibernetikas drošību digitālās pārveides procesā.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, tiek pieņemta rezolūcija, kurā noteiktas radio tehnoloģijas, ko atļauts izmantot Ukrainā. Otrkārt, stājas spēkā vairāki tiesību akti kibernetikas drošības jomā, lai tos saskaņotu ar TID un TID2 satvaru, kas arī paver ceļu ES 5G kibernetikas drošības rīkkopas īstenošanai.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 1. ceturksnim.

2. reforma. Sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija

Šīs reformas mērķis ir vienkāršot mijiedarbību starp valsti un iedzīvotājiem, izmantojot digitalizāciju.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, līdz 2026. gadam tiek pieņemts rīcības plāns visizplatītāko sabiedrisko pakalpojumu digitalizācijai vairākās jomās. Otrkārt, stājas spēkā tiesību akts par integrētās elektroniskās identifikācijas sistēmas darbību saskaņā ar principiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 11. aprīļa Regulā (ES) 2024/1183, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 attiecībā uz Eiropas digitālās identitātes satvara izveidi.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 2. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
14.1	1. reforma. Droša un efektīva digitālā infrastruktūra	Pārskatīta plāna pieņemšana radiofrekvenču spektra piešķiršanai un izmantošanai Ukrainā	1. cet.	2025.	Tiek pieņemta Ukrainas Ministru kabineta rezolūcija par grozījumiem Ukrainas Ministru kabineta rezolūcijā “Par radiofrekvenču spektra piešķiršanas un izmantošanas plāna apstiprināšanu Ukrainā”. Rezolūcijā ir noteiktas radiotehnoloģijas, ko atļauts izmantot Ukrainā, definējot radiofrekvenču joslas un radio pakalpojumus, kuriem tās atbilst, kā arī to izstrādes un izmantošanas izbeigšanas noteikumus un sarakstu ar daudzsološām radiotehnoloģijām, ko paredzēts ieviest Ukrainā, nosakot radiofrekvenču joslas un radio pakalpojumus, kuriem tās atbilst, kā arī to īstenošanas noteikumus saskaņā ar ES <i>acquis</i> .
14.2	1. reforma. Droša un efektīva digitālā infrastruktūra	Tiesību aktu par valsts informācijas resursu un kritiskās informācijas infrastruktūras kiberdrošības spēju stiprināšanu stāšanās spēkā	1. cet.	2025.	Stājas spēkā attiecīgie tiesību akti, lai tos saskaņotu ar TID un TID2 satvaru Eiropas (proti, Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 14. decembra Direktīvu (ES) 2022/2555, ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148). Šie akti ir vērsti uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - reglamentēt tādu pasākumu obligātu īstenošanu, kuru mērķis ir izveidot atbilstošu tiesisko regulējumu tādu pasākumu īstenošanai, kuru mērķis ir novērst, atklāt un apkarot agresijas aktus kibertelpā saistībā ar Krievijas Federācijas karu pret Ukrainu; - paaugstināt valsts informācijas resursu un kritiskās informācijas infrastruktūras aizsardzības līmeni pret kiberuzbrukumiem; - uzlabot tiesisko regulējumu kiberdrošības un informācijas aizsardzības jomā, lai stiprinātu valsts kiberdrošības sistēmas spējas novērst kiberdraudus.
14.3	2. reforma. Sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija	Sabiedrisko pakalpojumu digitalizācijas rīcības plāna līdz 2026. gadam pieņemšana	1. cet.	2025.	Tiek pieņemts Ukrainas Ministru kabineta rīkojums par sabiedrisko pakalpojumu digitalizācijas rīcības plāna līdz 2026. gadam apstiprināšanu. Rīcības plāns ir vērsts uz šādām galvenajām jomām: - atveseļošana; - izglītība; - veselības aprūpe;

					- pakalpojumi veterāniem; - militārpersonas; - muiža; - e-sociālā sfēra.
14.4	2. reforma. Sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija	Stājas spēkā tiesību akts par integrētās elektroniskās identifikācijas sistēmas darbību saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1183 principiem	2. cet .	2026	Stājas spēkā tiesību akts par integrētās elektroniskās identifikācijas sistēmas darbību Ukrainā kā valsts elektroniskās identitātes infrastruktūras galveno komponentu saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1183 principiem. Tiesību aktā uzmanība ir pievērsta šādām trīs galvenajām jomām: : - modernas elektroniskās identifikācijas sistēmas izveide Ukrainā un tās ilgtspējīgas attīstības nodrošināšana; - elektroniskās identifikācijas līdzekļu, starpposma elektroniskās identifikācijas mezglu (centrmezglu) un elektroniskās identifikācijas shēmu sadarbības (tehnoloģiskās savietojamības) nodrošināšana; - sistēmā apstrādāto informācijas resursu aizsardzība.

C.15. ZAĻĀ PĀRKĀRTOŠANĀS UN VIDES AIZSARDZĪBA

1. Reformu un investīciju apraksts

Šīs nodaļas mērķis ir veicināt Ukrainas zaļo pārkārtošanos, atbalstot dekarbonizāciju un stiprinot vidisko noturību un klimatnoturību.

1. reforma. Rūpnieciskā piesārņojuma novēršana, samazināšana un kontrole

Šīs reformas mērķis ir novērst vides piesārņojumu, nodrošinot iedzīvotāju konstitucionālās tiesības uz drošu vidi.

Reformai ir viens posms. Saskaņā ar to stājas spēkā tiesību akti, kuru mērķis ir novērst, samazināt un kontrolēt rūpniecisko piesārņojumu, ar noteikumu daļēju piemērošanu. Ar šo posmu tiek ieviestas integrētas pieejas atļauju piešķiršanai saistībā ar rūpniecisko piesārņojumu un šāda piesārņojuma kontrolei, pamatojoties uz labāko pieejamo tehnoloģiju un pārvaldības metožu izmantošanu saskaņā ar attiecīgajiem ES tiesību aktiem.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2024. gada 3. ceturksnim.

2. reforma. Klimata politika

Šīs reformas mērķis ir izveidot klimata pārvaldības struktūru, kā arī piemērotu mehānismu valsts politikas izstrādei un īstenošanai klimata pārmaiņu jomā Ukrainā.

Reformai ir trīs posmi. Pirmkārt, stājas spēkā jauni tiesību akti, kuros noteikti Ukrainas valsts klimata politikas pamatprincipi. Otrkārt, tiek pieņemta rezolūcija par zinātnisko un ekspertu padomi ozona slāņa saglabāšanas jautājumos. Treškārt, tiek pieņemts otrais Ukrainas nacionāli noteiktais devums Parīzes Klimata nolīgumā.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 4. ceturksnim.

3. reforma. Oglekļa cenas noteikšanas tirgus mehānismi

Šīs reformas mērķis ir veicināt oglekļa cenas noteikšanas tirgus mehānismu attīstību.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, tiek pieņemts rīcības plāns nacionālas siltumnīcefekta gāzu emisiju tirdzniecības sistēmas izveidei. Otrkārt, Ukraina ar dažiem izņēmumiem atjauno savu obligāto monitoringa, ziņošanas un verifikācijas (MZV) sistēmu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2025. gada 2. ceturksnim.

4. reforma. Dabas resursu atjaunošana un saglabāšana

Šīs reformas mērķis ir samazināt atmežošanu un meža degradāciju.

Reformai ir viens posms. Tas paredz, ka stājas spēkā tiesību akti, kas regulēs jautājumu par koksnes un citu preču, kas var izraisīt atmežošanu un mežu degradāciju, izcelsmes ilgtspējas apstiprināšanu.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 2. ceturksnim.

5. reforma. Plašāk ieviesta aprites ekonomika

Šīs reformas mērķis ir īstenot aprites ekonomikas un atkritumu apsaimniekošanas principus.

Reformai ir divi posmi. Pirmkārt, tiek pieņemts valsts atkritumu apsaimniekošanas plāns. Otrkārt, Ukraina pieņem aprites ekonomikas principu īstenošanas stratēģiju un rīcības plānu tās īstenošanai.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2026. gada 1. ceturksnim.

6. reforma. Ietekmes uz vidi novērtējums (IVN) un stratēģiskais vides novērtējums (SVN)

Šīs reformas mērķis ir veicināt vides aizsardzību, uzlabojot skaidrību par ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) un stratēģiskā vides novērtējuma (SVN) noteikumiem.

Reformai ir viens posms. Tas paredz publicēt konceptuālu dokumentu, kurā definēts atkāpju no IVN un SVN noteikumiem tvērums.

Reformu paredzēts pabeigt līdz 2024. gada 3. ceturksnim.

2. Pasākumu posmu saraksts un īstenošanas grafiks

Nr.	Reforma/investīcijas	Pasākumu posma nosaukums	Grafiks		Pasākumu posma apraksts
15.1.	1. reforma. Rūpnieciskā piesārņojuma novēršana, samazināšana un kontrolē	Tiesību aktu par rūpnieciskā piesārņojuma novēršanu, samazināšanu un kontroli stāšanās spēkā ar noteikumu daļēju piemērošanu	3. cet.	2024	Stājas spēkā Ukrainas Likums par pilsoņu konstitucionālo tiesību uz drošu dzīves un veselības vidi nodrošināšanu ar noteikumu daļēju piemērošanu. Normatīvos aktus paredzēts pieņemt 12 mēnešu laikā, savukārt dažus noteikumus par labāko pieejamo tehnoloģiju un apsaimniekošanas metožu secinājumu piemērošanu — četros gados pēc karastāvokļa beigām, izņemot attiecībā uz iekārtām, ko nodod ekspluatācijā pirmo reizi. Likuma mērķis ir novērst, samazināt un kontrolēt rūpniecisko piesārņojumu, un ar to ievieš integrētas pieejas atļauju piešķiršanai saistībā ar rūpniecisko piesārņojumu un šāda piesārņojuma kontrolei, pamatojoties uz labāko pieejamo tehnoloģiju un pārvaldības metožu piemērošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (pārstrādāta versija).
15.2.	2. reforma. Klimata politika	Tiesību aktu par valsts klimata politiku stāšanās spēkā	1. cet.	2025	Stājas spēkā Ukrainas likums “Par valsts klimata politikas pamatprincipiem”. Likumā uzmanība pievērsta šādām galvenajām jomām: - valsts klimata politikas mērķi un pamatprincipi; - pārvaldības struktūras klimata pārmaiņu jomā; - stratēģiskā plānošana klimata pārmaiņu jomā; - mehānismi un instrumenti klimata mērķu sasniegšanai; - valsts sistēma politikas un pasākumu īstenošanas uzraudzībai un prognozēšanai klimata pārmaiņu jomā; - zinātniskā un ekspertu padome klimata pārmaiņu un ozona slāņa saglabāšanas jautājumos;

					- valsts sistēma siltumnīcefekta gāzu antropogēnisko emisiju inventarizācijai dalījuma pa avotiem un absorbcijas piesaistītājiem; - starptautiskā sadarbība klimata pārmaiņu jomā.
15.3.	2. reforma. Klimata politika	Rezolūcijas par Zinātnisko un ekspertu padomi klimata pārmaiņu un ozona slāņa saglabāšanas jautājumos pieņemšana	4. cet.	2025	Tiek pieņemta Ukrainas Ministru kabineta rezolūcija “Par Zinātniskās un ekspertu padomes klimata pārmaiņu un ozona slāņa saglabāšanas jautājumos nolikuma apstiprināšanu”. Nolikums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - izskatīt Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) ziņojumu zinātniskos secinājumus un zinātniskos klimata datus un informāciju, jo īpaši saistībā ar Ukrainu; - sniegt zinātnisku un ekspertu atbalstu un priekšlikumus, tajā skaitā sagatavot ziņojumus par klimata mērķiem, politiku un pasākumiem, uzraudzīt to īstenošanu un prognozes klimata pārmaiņu jomā, kā arī mērķu politikas un pasākumu atbilstību Ukrainas starptautiskajām saistībām; - veicināt zinātnisko sasniegumu apmaiņu modelēšanas, monitoringa, progresīvo pētījumu un inovācijas jomā ar mērķi samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un palielināt to absorbciju piesaistītājos; - zinātniski pamatot veidus un līdzekļus klimata mērķu sasniegšanai; - informēt, vairot izpratni un izglītēt par klimata pārmaiņām un to sekām, kā arī attīstīt dialogu un sadarbību starp zinātniskajām iestādēm klimata pārmaiņu jautājumos; - nodrošināt minētās padomes neatkarības garantijas visās tās darbībās; - nodrošināt minētās padomes daudzveidīgu un zinātniski atbilstošu sastāvu.
15.4.	2. reforma. Klimata politika	Otrā Ukrainas nacionāli noteiktā devuma Parīzes nolīgumā pieņemšana	3. cet.	2025	Tiek pieņemts Ukrainas Ministru kabineta rīkojums “Par Ukrainas otrā nacionāli noteiktā devuma (NND) Parīzes nolīgumā apstiprināšanu”. NND rīkojums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu:

					- noteikt augstāku emisiju samazināšanas mērķrādītāju nekā pašreizējais Ukrainas NND; - noteikt bāzes gadu siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanai no avotiem un piesaistītāju aprēķināšanai; - noteikt ierosināto pasākumu īstenošanas ilgumu un/vai termiņus; - noteikt ekonomikas nozaru un siltumnīcefekta gāzu tvērumu un aptvērumu; - noteikt procesa plānošanu, pieņemumus un izmantotās metodikas, tajā skaitā veikt siltumnīcefekta gāzu antropogēnisko emisiju aplēses un uzskaiti dalījumā pa avotiem un absorbcijas piesaistītājiem; - sniegt NND taisnīguma un vērienīguma pamatojumu, ņemot vērā apstākļus valstī; - dot ieguldījumu ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām mērķa sasniegšanā un ierobežot siltumnīcefekta gāzu emisijas / palielināt piesaistītājus saskaņā ar ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām 2. pantā noteikto mērķi. Otrais Ukrainas NND Parīzes nolīgumā būs vērienīgāks nekā pašreizējais atjauninātais NND.
15.5.	3. reforma. Oglekļa cenas noteikšanas tirgus mehānismi	Rīcības plāna nacionālās siltumnīcefekta gāzu emisiju tirdzniecības sistēmas izveidei pieņemšana	1. cet.	2025	Tiek pieņemta Ukrainas Ministru kabineta rezolūcija “Par rīcības plāna apstiprināšanu nacionālās siltumnīcefekta gāzu emisiju tirdzniecības sistēmas izveidei”. Rīcības plāna pieņemšana nodrošinās, ka tiek definēti: - ETS īstenošanas posmi; - posmu termiņi; - nepieciešamā infrastruktūra; - organizatoriskie pasākumi.
15.6.	3. reforma.	Obligātās monitoringa, ziņošanas un verifikācijas	2. cet.	2025	Atsāk darboties obligātā monitoringa, ziņošanas un verifikācijas (MZV) sistēma iekārtām, uz kurām attiecas spēkā esošie tiesību akti, izņemot tās, kuras netiek kontrolētas, ir iznīcinātas vai atrodas uz laiku okupētajā

	Oglekļa cenas noteikšanas tirgus mehānismi	(MZV) sistēmas darbības atsākšana			teritorijā, vai saistībā ar kurām ir oficiāli paziņots par ražošanas apturēšanu.
15.7.	4. reforma. Dabas resursu atjaunošana un saglabāšana	Atmežošanas un meža degradācijas mazināšanas likuma stāšanās spēkā	2. cet.	2026	Stājas spēkā Ukrainas likums, kas reglamentēs jautājumu par koksnes un citu preču, kas var izraisīt atmežošanu un mežu degradāciju, izcelsmes ilgtspējas apstiprināšanu. Likums ir vērsts uz šādu galveno uzdevumu īstenošanu: - paplašināt kokmateriālu elektroniskās uzskaites izmantošanu, kas nodrošinās kokmateriālu aprites izsekojamību un apstiprinās kokmateriālu un koksnes izstrādājumu izcelsmes likumību; - nodrošināt, ka tiek ieviesta koksnes izstrādājumu sertifikācijas sistēma un ka esošā koksnes izstrādājumu sertifikācijas sistēma tiek paplašināta, lai aptvertu visas koksnes tirdzniecības darbības; - noteikt prasības koksnes — arī tirdzniecībā esošo koksnes izstrādājumu — izcelsmes apstiprināšanai.
15.8.	5. reforma. Plašāk ieviesta aprites ekonomika	Aprites ekonomikas principu ieviešanas stratēģijas un tās rīcības plāna pieņemšana	1. cet.	2026	Ukrainas Ministru kabinets pieņem aprites ekonomikas principu ieviešanas stratēģiju un rīcības plānu tās īstenošanai. Stratēģijā ir apzinātas potenciālās iespējas un ietekme, ko Ukrainā varētu radīt pāreja uz aprites ekonomiku 5–10 iepriekš atlasītās prioritārās nozarēs un vērtības ķēdēs, piemēram, atkritumu, tekstilizstrādājumu, plastmasas, akumulatoru, elektronikas, lauksaimniecības, būvniecības un remonta, kā arī metālu un derīgo izrakteņu nozarēs.
15.9.	5. reforma. Plašāk ieviesta aprites ekonomika	Nacionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna līdz 2033. gadam pieņemšana	3. cet.	2025	Tiek pieņemts Ukrainas Ministru kabineta rīkojums “Par nacionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna līdz 2033. gadam apstiprināšanu”. Nacionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns ir vērsts uz šādām galvenajām jomām: - sadzīves atkritumu apsaimniekošana; - bīstamo atkritumu apsaimniekošana;

					- infrastruktūras vajadzības; - rīcības plāna ekonomiskās un finansiālās ilgtspējas analīze; - ekonomisko instrumentu ieviešana atkritumu apsaimniekošanas uzlabošanai; - atkritumu apsaimniekošanas uzraudzība un kontrole; - atkritumu apsaimniekošanas stratēģiskā plānošana Ukrainā; - atkritumu apsaimniekošanas īstenošana reģionālā līmenī.
15.10.	6. reforma. Ietekmes uz vidi novērtējums (IVN) un stratēģiskais vides novērtējums (SVN)	Koncepcijas dokumenta izstrāde, nosakot tvērumu atkāpēm no ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) un stratēģiskā vides novērtējuma (SVN) noteikumiem	3. cet.	2024	Pēc sabiedriskās apspriešanas ar ieinteresētajām personām tiek sagatavots un Vides aizsardzības un dabas resursu ministrijas oficiālajā tīmekļa vietnē publicēts konceptuāls dokuments, kurā definēts atkāpju no IVN un SVN noteikumiem tvērums. Konceptuālajā dokumentā ir iekļauta šāda informācija: - struktūra, kas nosaka tvērumu atkāpēm no IVN un SVN noteikumiem; - objektu apraksts un paskaidrojums, kāpēc katrā konkrētā gadījumā tie ir iekļauti atkāpju tvērumā; - atkāpju tvēruma pamatojums; - piešķirto atkāpju termiņi.”.